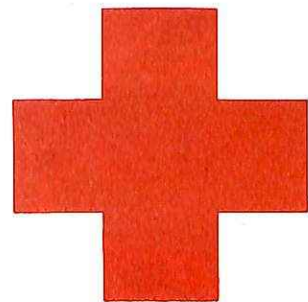
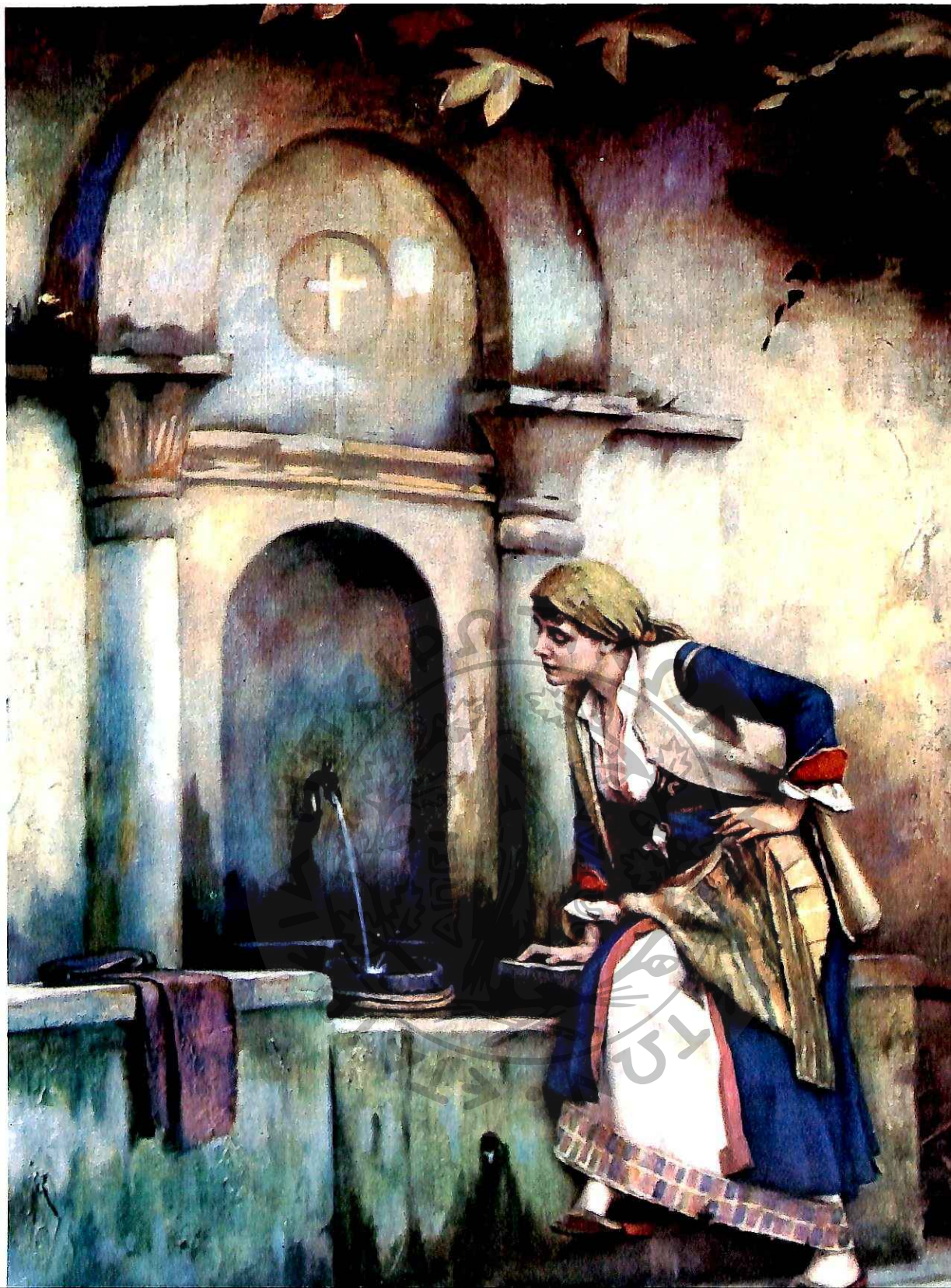

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1976

ΤΟ ΝΕΦΔΑΚΙ

Στίχοι:
Σ. Γ. ΚΩΤΣΑΡΙΔΗ.

Μουσική:
Ε. ΒΑΛΑΧΗ.

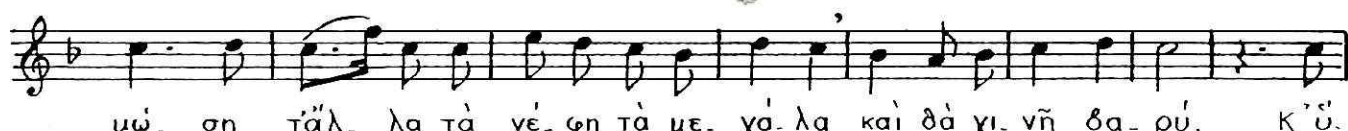
"Ε - να λευ - κὸ νε - φά - κι, μιά

τοῦ. φα λές δαμ. δά - κι πά. νω στὸν οὐ - ρα - νό. Τὸ - σπρώχνει τ'α. γε -

ρά - κι καὶ πά - ει τα - ξί - δά - κι. τα - ξί - δι σι - γα - νό. Θέ - ν'αν. τα.

μῶ. ση τ'άλ. λα τὰ νέ. φη τὰ με. γά. λα καὶ δά. γι. νῆ. δα - ρύ. Κ'ὕ.

στε. ρα σὰν ψι. χά. λα δὰ πέ. ση στὰ. λα, στά. λα, στὴ γῆ τὴν καρ. πε. ρή.

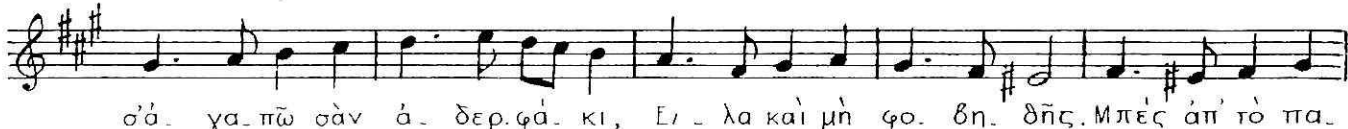
Στίχοι:
Σ. Γ. ΚΩΤΣΑΡΙΔΗ.

Μουσική:
Ε. ΒΑΛΑΧΗ

ΣΠΟΥΡΓΙΤΑΚΙ

"Ε - λα μέ. σα σπουρ. γι. τὰ. κι,

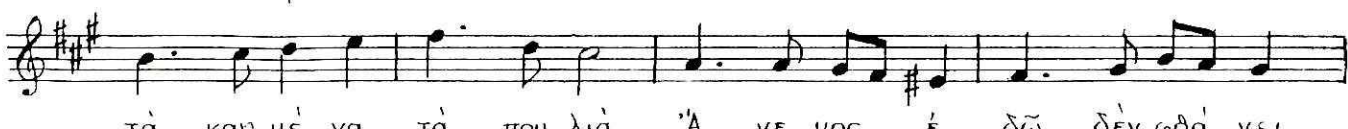
σά. γα. πῶ σὰν ἄ. δερ. φά. κι, Εἰ - λα καὶ μὴ φο. δη. δῆς. Μπές ἀπ' τὸ πα.

ρα. θυ. ρά. κι κ'έ. χω. ψι. χου. λα. ψω. μά. κι καὶ φω. τὰ νὰ ζε. στα. δῆς.

"Ε - ζω. δρέ. χει, κρύ. ο. κά. νει κιό. δορι. δς δὰ τὰ ξε. κά. νῃ

τὰ καη. μέ. να τὰ που. λιά. Ἄ. νε. μος. ἔ. δῶ. δὲν. φά. νει

οἱ. γου. ρο. δὰ. δρῆς. λι. μά. νι καὶ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΜΕΘΕΔΕΥΣΕΩΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΔΩΡΕΑ
ΗΜΕΡΟΜ.
ΑΡΙΘ.

Τὸ δυτικὸν αἰτώμα ἀπὸ τὸν ναὸν τοῦ Διὸς τῆς Ὀλυμπίας.

ΑΝΑΣΤ. Π. ΒΑΡΒΑΡΡΗΓΟΥ
Φιλολόγου - Ἀρχαιολόγου

ΤΟ ΔΥΤΙΚΟΝ ΑΙΤΩΜΑ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Ε να ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα ἀρχαιολογικὰ κέντρα τῆς Ἑλλάδος εἶναι καὶ ἡ ἀρχαία Ὀλυμπία. Ἡ Ὀλυμπία μέχρι σήμερον κατακλύζεται ἀπὸ χιλιάδες προσκυνητάς, οἱ ὅποιοι προσέρχονται ἀπὸ ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου. Ἡ φιλόξενη γῆ τῆς Ὀλυμπιακῆς κοιλάδος διεφύλαξε εὐτυχῶς στοργικὰ τοὺς ἀρχαιολογικοὺς θησαυροὺς τῆς, ἡ ὑπαρξὶς τῶν ὁποίων σήμερα ἀποδεικνύει σὲ μᾶς ὅλον τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἱεροῦ μας τόπου.

Ἡ ἀρχαία Ὀλυμπία οὐδέποτε

τικὴ τοποθεσία με καταπράσινες πλαγιές ἀπὸ τὶς σκιερές δενδροστοιχίες εἶναι τὸ μόνιμο σκηνικὸ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ τοπίου.

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἱστορίας τῆς Ὀλυμπίας εἶναι ἀλήθεια, ὅτι χάνεται μέσα στὸ σκοτάδι τοῦ μύθου. Ἡ Ὀλυμπία ἤδη ἀπὸ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους εἶχε θρησκευτικὴν καὶ μόνον σημασίαν. Εἰς τὸ Κρόνιον, πρὶν ἀκόμη ἀπὸ τὸν Δία ἐλατρεύετο ὁ Κρόνος καὶ εἰς τὴν ἱερὰν Ἀλτιν ἐλατρεύετο ἡ Ρέα, ἡ μητέρα τῶν θεῶν. Μέσα εἰς τὴν Ὀλυμπιακὴν κοιλάδα κατοικοῦσαν μόνον θεοί. Ἀπ' ὅλους ὅμως τοὺς θεοὺς ὁ θεὸς οἰκοδεσπότης τῆς Ὀλυμπίας ἦτο ὁ Ζεὺς. Ὁ ναὸς τοῦ Διὸς, εὐρισκόμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἱεροῦ περιβόλου, ἦτο πράγματι ἕνας μεγαλοπρεπὴς καὶ πολυτελής ναὸς τῆς ἀρχαιότητος. Ἦτο τὸ μεγαλοπρεπέστερον ἐξ ὅλων τῶν οἰκοδομημάτων τῆς Ἀλτεως. Ἀπὸ τὸν ναόν, λοιπόν, τοῦ Διὸς τῆς Ὀλυμπίας ἀξίζει κανεὶς νὰ μελετήσῃ σήμερα τὴν σύνθεσιν τοῦ δυτικοῦ τοῦ αἰτώματος.

Ὁ μεγαλοπρεπὴς ναὸς τοῦ Διὸς τῆς Ὀλυμπίας ἐκτίσθη μεταξὺ τοῦ 468 - 457 π.Χ. ὑπὸ τοῦ Ἡλείου ἀρχιτέκτονος Λίβωνος με ἐξοδα τῶν κατοίκων τῆς Ἡλείας ἀπὸ τὰ λάφυρα τῆς κυριευθείσης Πίσσης καὶ διάφορα ἄλλα ἀναθήματα τῶν προσκυνητῶν.

Τὸ δυτικὸν αἶτωμα τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς παρίστανε τὴν φοβερὴν μάχην Κενταύρων καὶ Λαπιθῶν. Οἱ Κένταυροι, τὰ περίεργα ἐκεῖνα ὄντα μετὰ τὴν ὑπερφυσικὴν δύναμιν, ὁρμοῦν ἐναντίον τῶν νυμφῶν. Ἡ παράστασις αὕτῃ ἀπὸ τὸ δυτικὸν αἶτωμα παριστάνει τὴν σκηνήν, κα-

τὰ τὴν ὁποίαν ὁ Κένταυρος Εὐρυτίων ἀρπάζει μετ' ἀριστεροῦ τοῦ πόδι τὴν νύμφην Δηιδάμειαν, ἡ ὁποία

Ἡ νύμφη Δηιδάμεια καὶ ὁ κένταυρος Εὐρυτίων.

ἀπεγνωσμένα τὸν ἀπωθεὶ μετὰ τὸν δεξιὸν ἀγκῶνα τῆς. Ἡ Δηιδάμεια φορεῖ ἀχειρίδωτο χιτῶνα, ποὺ πορποῦται στὸν ἀριστερὸ τῆς ὦμο σχηματίζοντας περίφημες πτυχές καθὼς πέφτει καὶ ἀκολουθεῖ τὴν καμπυλότητα τοῦ καλλιγράμμου τῆς κορμοῦ. Ἡ νύμφη ἔχει τὴν κόμη ἐκσεμνότερα κτενισμένην καὶ ἐκφρασίς τοῦ προσώπου τῆς εἶναι γεμάτη χάρι καὶ ἀρχοντιά. Πρόκειται γὰρ ὑπὲρ μιᾶς θαυμάσιας γλυπτικῆς ἀπαράδειγμα τοῦ θέματος. Ὁ Κένταυρος Εὐρυτίων παρουσιάζει ἀπὸ τὸν καλλιτέχνην με ἐντεχνον ἀέτωμα παριστάνει τὴν σκηνήν, κα-

Ὁ Ἀπόλλων.

ὑπῆρξε πόλις ἢ συνοικισμός, ἀλλὰ θρησκευτικὸν κοινόβιον, ἕνα εἶδος σημερινοῦ μοναστηριοῦ, τὸ ὁποῖον εὕρισκετο σὲ μία ἀπομεμαχρυσμένη τοποθεσία μακριὰ ἀπὸ τὶς κατοικημένες περιοχές τῆς ἀρχαίας Ἡλίδος. Μία πραγματικὰ μαγευ-

ΕΤΑΡΕΙΑ ΠΡΟΤΕΚΤΟΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΜΕΘΕΔΕΥΣΕΩΣ
ΔΩΡΕΑ
ΗΜΕΡΟΜ.
ΑΡΙΘ. 36199

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΓΡΑΙΚΟΣ, Ο ΦΩΤΙΣΤΗΣ ΤΩΝ ΡΩΣΩΝ

Υπό ΑΘ. Ι. ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
Καθηγητού Πανεπιστημίου

Η διάδοσις του Χριστιανισμού και πιδ πολὺ τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου δὲν ὑπῆρξε εὐκολὴ ὑπόθεσις. Ἐχρειάσθησαν κόποι, φροντίδες καὶ θυσιᾶς. Πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι πολλὰ προσέφεραν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν. Εἰς τοὺς πολλοὺς ἴσως εἶναι ἄγνωστοι. Θὰ πρέπει ὅμως ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἱστορίας νὰ τοὺς βγάζωμε εἰς τὸ φῶς διὰ νὰ διδάσκωνται οἱ γενεὲς ἀπὸ τὸ παράδειγμά τους, τὴν πίστιν τους καὶ τὴν ἀγάπην τους διὰ τὴν ἀλήθειαν.

Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι ὁ Μάξιμος ὁ Γραικός, ὁ Φωτιστὴς τῶν Ρώσων. Γραικός σημαίνει Ἕλληνας. Ὁ Μάξιμος ἔδρασε καὶ ἀπέθανε εἰς τὴν Ρωσίαν, ἀλλὰ ἦτο Ἕλληνας. Ἡ οἰκογένειά του κατήγετο ἀπὸ τὴν Σπάρτη. Αὐτὸς ἐγεννήθη τὸ 1470 εἰς τὴν Ἄρτα. Τὸ κοσμικὸν τοῦ ὄνομα ἦτο Μιχαὴλ Τριβώλης.

Ποῦ νὰ φαντασθῇ κανεὶς ὅτι ἓνα ἀπλὸ ἀγόρι ἀπὸ τὴν Ἄρτα, τὴν μικρὴ καὶ σχεδὸν ἄγνωστη πόλιν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, θὰ ἐγένετο μία μεγάλη προσωπικότης, θὰ ἔπαιζε βασικὸν ρόλον εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ρωσικοῦ ἔθνους καὶ θὰ ἀνεγνωρίζετο ὡς ἅγιος, ἀφοῦ θὰ ὑφίστατο τόσα καὶ τόσα εἰς τὴν ζωὴν του χάριν τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας.

Ὁ Μάξιμος εἰς ἡλικίαν 15 ἐτῶν μετέβη εἰς τὴν Ἰταλίαν διὰ νὰ σπουδάσῃ εἰς τὰ ξακουστὰ τότε ἐκεῖ κέντρα τῶν ἐλληνικῶν σπουδῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων καθηγητῶν καὶ σοφῶν διδασκάλων τῆς φυλῆς μας. Ἐσπούδασε εἰς τὴν Βενετίαν, εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Παδοῦης, εἰς τὴν Φερράραν, τὴν Φλωρεντίαν καὶ τὸ Μιλάνον.

Ὁ Μάξιμος ἀγαποῦσε πολὺ δύο πράγματα: τὰ γράμματα καὶ τὸν Χριστόν. Ἐτσι, τὸ 1506 πηγαίνει εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Βατοπεδίου, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆρχε μεγάλη βιβλιοθήκη. Ἐκεῖ γίνεται μοναχὸς καὶ ἀπὸ Μιχαὴλ ὀνομάζεται Μάξιμος. Μένει περὶ τὰ δέκα ἔτη. Μὲ βάσι τὸ μοναστήρι

του ἐπραγματοποιεῖσε διαφόρους ἀποστολὰς εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ τὰ νησιά διὰ νὰ κηρύξῃ τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ Μεγάλος ἡγεμὼν τῆς Ρωσίας Βασίλειος Ἰβάνοβιτς ἐξήγησε μὲ ἐπιστολὴν του ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος κάποιον ἱκανὸν διὰ νὰ μεταφράσῃ τὸ Ψαλτήρι εἰς τὴν σλαβωνικὴν γλῶσσαν. Ἐνῶ ἄλλοι ἀρνούνται, ὁ Μάξιμος δέχεται καὶ ἀναχωρεῖ διὰ τὴν Ρωσίαν μαζί μὲ μία μικρὰ συνοδεία μοναχῶν, τὸν Ἰούλιον τοῦ 1516. Πρῶτα περνᾷ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διὰ νὰ λάβῃ τὴν εὐλογίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τὴν εὐχή του διὰ τὸ δύσκολο ἔργο καὶ τὴν σοβαρὴ ἀποστολὴν του εἰς τὴν μακρινὴ καὶ παγωμένη χώρα τοῦ βορρᾶ. Τὸ ταξίδι ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος μέχρι τὴν Μόσχαν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦτο πολὺ δύσκολο καὶ εἶχε πολλοὺς κινδύνους. Ὅταν ἐφθασε ὁ Μάξιμος εἰς τὴν Μόσχαν ὁ ἡγεμὼν Βασίλειος Ἰβάνοβιτς τὸν ἐδέχθη μὲ τιμὰς.

Ὁ Μάξιμος ἄρχισε ἀμέσως τὸ ἔργον τῆς μεταφράσεως - ἐρμηνείας τῶν ψαλμῶν. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνη εἰς τὴν Μόσχαν καὶ ὁλόκληρη τὴν Ρωσίαν ὑπῆρχε μεγάλη ἀμάθεια. Ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς Ρώσους εἶχαν παρερμηνεύσει πολλὰ ἀπὸ τὸν ἀληθινὸν Χριστιανισμό καὶ τὴν Ὀρθόδοξίαν. Ἡ ἀστρολογία τοὺς σαγήνευε, καὶ κάθε ἓνας ὁ ὅποιος θὰ τὰ ἔβαζε μὲ αὐτοὺς ἢ θὰ προσπαθοῦσε νὰ τοὺς βγάλῃ ἀπὸ τὴν πλάνην τοὺς διέτρεχε πολλοὺς κινδύνους.

Ὁ Μάξιμος, ἀφοῦ τελείωσε τὸ ἔργον του, ἐτοιμάσθη νὰ γυρίσῃ πίσω εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ ἡγεμὼν ὅμως τὸν κράτησε διὰ νὰ κάμῃ μεταφράσεις καὶ ἐρμηνείας καὶ εἰς ἄλλα βιβλία τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ νὰ διορθώσῃ τὰ λειτουργικὰ βιβλία. Ὁ Μάξιμος δὲν περιορίσθη μόνον εἰς τὸ γράψιμον, ἀλλὰ ἐκήρυττε εἰς τοὺς Ρώσους, προσεπάθει νὰ τοὺς διαφωτίσῃ νὰ μάθουν τὴν ἀλήθειαν

διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν των καὶ νὰ μὴν πλανῶνται. Ἡ μόρφωσις του, τὸ ἔργον του καὶ τὰ κηρύγματά του ἠξήσαν τὸ κύρος του μεταξὺ τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ. Μερικοὶ ὅμως, ὅπως συμβαίνει πάντοτε εἰς τὴν ἱστορίαν, τὸν ἐφθόνησαν καὶ διὰ νὰ τὸν ἐκδικηθοῦν τὸν κατηγορήσαν ψευδῶς καὶ τὸν ἐσυκοφάντησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὅτι δῆθεν μεταξὺ ἄλλων συνωμοτοῦσε ἐναντίον τοῦ ἄρχοντος. Τὰ ψεῦδη ἔγιναν ἀτυχῶς πιστευτά. Ὁ Μάξιμος συνελήφθη καὶ ἐφυλακίσθη. Ἐνα ἐκκλησιαστικὸ ψευδοδικαστήριον μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἡγεμόνος τὸν καταδίκασεν εἰς ἐξορίαν καὶ ἰσόβιον φυλάκισιν εἰς τὴν μονὴν Βολοκολάμσκ, ὅπου οἱ ἐχθροὶ του τοῦ ἔκαναν τὴν ζωὴν μαρτυρικὴν ἀπὸ τὴν πείναν, ἀπὸ τὸ κρύο καὶ ἀπὸ τὰ δεσμά. Τὸν κρατοῦσαν δεμένο μὲ σίδερα ὄχι μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πρώτης φυλακίσεώς του, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν δευτέραν εἰς τὸ Τβέρ. Ὁ Μάξιμος μὲ ἀπόγνωσιν ἔγραψε εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην νὰ παρέμβῃ. Ὁ Τσάρος ὅμως, ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ μάθουν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τὴν ἀδικίαν καὶ τὰ βασανιστήρια τὰ ὁποῖα ὑπέστη ὁ γενναῖος Ἕλλην μοναχὸς καὶ λόγιος, δὲν τὸν ἀπελευθέρωσεν. Ἀπλῶς μόνον τοῦ ἔκαμε τὰ δεσμά ἐλαφρύτερα καὶ τὴν ζωὴν ὀλιγώτερον βασανιστικὴν.

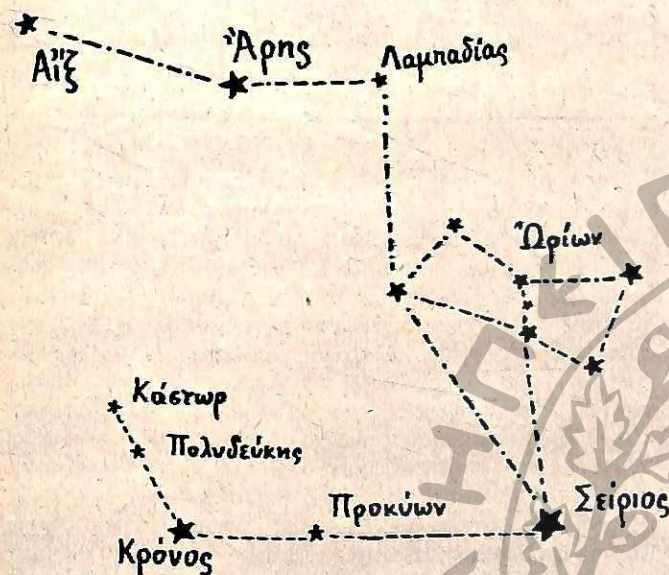
Ὁ γνήσιος αὐτὸς Ἕλλην καὶ ἀπλὸς μοναχὸς ἀπέθανεν τὴν 21ην Ἰανουαρίου 1556 εἰς ἡλικίαν 86 ἐτῶν. Ὅταν δὲν ἦτο εἰς τὴν φυλακὴν ἔγραφε καὶ ἐκήρυττε. Ἀπὸ τὰ 38 ἔτη διαμονῆς εἰς τὴν Ρωσίαν τὰ 30 τὰ ἔπέρασε εἰς τὴν φυλακὴν. Ἀπὸ τὰ τριάντα δὲ αὐτὰ τῆς φυλακῆς τὰ δέκα ἕξ (16) ἦταν δεμένος μὲ σιδηρὰ δεσμά. Ἐπῆγε διὰ νὰ κάμῃ τὸ καλὸ καὶ ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων τοῦ τὸ ἀνταπέδωσε μὲ κακόν. Ὑπέστη μαρτύρια, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ὑπεχώρησε. Ὅταν ἀδικῆται κανεὶς μπορεῖ ὅλοι νὰ πιστεύουν τοὺς συκοφάντας. Ἀργὰ ὅμως ἡ γρήγορα ἢ ἀλήθεια θὰ λάμψῃ. Ἐτσι ἔγινε καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Μάξιμου. Ἐναν αἰῶνα μετὰ τὸν θάνατόν του ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία τὸν ἀνεκήρυξε Ἅγιόν της. Ὁ Μάξιμος δὲν ὑπῆρξε μόνον ὁ μάρτυς τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ καὶ ὁ δημιουργὸς ἐνὸς ἐλληνικοῦ πνεύματος παιδείας εἰς τὴν καρδίᾳ τῆς ἀμαθοῦς Ρωσίας. Ἐκήρυξε τὸν ἀληθινὸν Χριστιανισμό, τὴν σωστὴ ἀγάπην διὰ

(Συνέχεια στὴν σελίδα 27)

ΟΙ ΠΛΑΝΗΤΑΙ

ΤΟΥ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Τὸ βράδυ ὅταν νυκτώσῃ, ἂν στρέψωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς μας πρὸς τὸν οὐρανόν, θὰ ἴδωμεν ὅτι ὁ λαμπρότερος ἀστὴρ θὰ εὐρίσκεται ΝΔ πρὸς Δ. Εἶναι ὁ πλανήτης Ζεὺς. Θὰ δύσῃ εἰς τὰς 11 τὴν νύκτα καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς εἰς τὰς 10. Ἡ λαμπρότης του εἶναι μεγαλύτερα τῆς τοῦ ἀστέρος πρώτου μεγέθους καὶ βαθμολογεῖται μὲ -1,7. Πολὺ πιδ ὀπίσω εὐρίσκεται εἰς τὰ ΝΑ τοῦ οὐρανοῦ ὑψηλὰ ὁ πλανήτης Ἀφρῆς, κοκκινωπός. Εἶναι ὀλιγώτερον λαμπρὸς

ἀπὸ τὸν Δία καὶ βαθμολογεῖται μὲ -0,2, ἐπειδὴ ὅμως ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν γῆν, μειώνεται βαθμὸν ἡ λαμπρότης του καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς θὰ ἔχῃ βαθμὸν λαμπρότητας +0,5. Ὅπισω ἀπὸ τὸν Ἀρην θὰ ἴδωμεν πρὸς Δ χαμηλότερον τὸν πλανήτην Κρόνον. Εὐρίσκεται εἰς τὴν πρὸς τὰ κάτω προέκτασιν τῶν Διδύμων (Κάστορος καὶ Πολυδύκους) καὶ ἂν κάμωμεν τὴν προέκτασιν αὐτὴν πρὸς τὰ δεξιὰ θὰ συναντήσωμεν τὸν Προκύονα καὶ τὸν Σείριον. Ἐτσι θὰ σχηματισθῇ ἀμβλεία γωνία, εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ὁποίας θὰ εἶναι ὁ Κρόνος. Τοὺς πλανήτας τοὺς διακρίνομεν ἀπὸ τοὺς ἀπλανεῖς, διότι τὸ φῶς τῶν πλανητῶν εἶναι σταθερὸν καὶ δὲν σπινθηρίζει, δὲν ταλαντεύεται, ὅπως συμβαίνει μὲ τοὺς ἀπλανεῖς. Αὐτοὶ οἱ τρεῖς πλανῆται εἶναι ὁρατοὶ τὸ βράδυ.

Κατὰ τὴν αὐγὴν πρὶν ἀπὸ τὸ λυκανγὲς βλέπομεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν λαμπροτάτην τὴν Ἀφροδίτην.

Αὐτὴν ἡμποροῦμεν νὰ τὴν βλέπωμεν καὶ μὲ τὸ λυκανγὲς, διότι εἶναι τὸ λαμπρότερον οὐράνιον σῶμα μετὰ τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην. Αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ὁ βαθμὸς τῆς λαμπρότητός της ἀνέρχεται εἰς -3,5. Μίαν ὥραν καὶ πλέον πρὸ τοῦ ἡλίου ἀνατέλλει εἰς τὰ μέσα τοῦ μηνὸς καὶ ὁ πλανήτης Ἐρμῆς εἰς τὰ ΝΑ, ὅμως τὸ φῶς τοῦ διάχυτον τοῦ λυκανγὸς τὸν καθιστᾷ δυσδιάκριτον.

Τὴν 5ην τοῦ μηνὸς τὸ βράδυ ἡ αἰξουσα μὴν θὰ εἶναι κάτω καὶ δεξιὰ τοῦ Διὸς εἰς τὴν δύσιν, τὴν 6. ἄνω καὶ ἀριστερά του. Τὴν 10. ἡ σελήνη θὰ περνᾷ τὸ βράδυ νοτίως τοῦ Ἀρεως, τὴν 13. νοτίως τοῦ Κρόνον. Τὴν 15. ἔχομεν πανσέληνον. Τὴν 27. τὸ πρωὶ ἡ φθίνουσα μὴν θὰ εἶναι πλησίον τῆς Ἀφροδίτης.

Ο ΣΕΙΡΙΟΣ

Αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ὅλην τὴν νύκτα κυριαρχεῖ εἰς τὸν οὐρανὸν ὁ λαμπρότερος τῶν ἀπλανῶν Σείριος. Ὁ ἀστὴρ αὐτὸς ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος ἔχει ἐντυπωσιάσει μὲ τὴν λαμπρότητά του (βαθμὸς -1,5) τὴν ἀνθρωπότητα. Καλεῖται καὶ μέγας Κύων καὶ μαζί μὲ τὸν ἀριστερὰ του κείμενον λαμπρὸν ἀστέρα, τὸν Προκύονα, ἀποτελοῦν τοὺς δύο σκύλους τοῦ κνημοῦ Ὠρίωνος, τοῦ ἐπιβλητικοῦ ἀστερισμοῦ ποὺ κεῖται ὑπεράνω τῶν δύο σκύλων. Τὸν Ὠρίωνα ὁ λαὸς τὸν ἀποκαλεῖ καὶ Ἀλετροπόδα, διότι ὁμοιάζει πρὸς ἄροτρον (ἀλέτρι).

Ὁ Σείριος - Κύων ἐθεωρεῖτο ὅτι τὸ θέρος, ποὺ ἀνέτελλε πρὸ τοῦ ἡλίου, συνετέλει νὰ ἔχωμεν μεγάλον καύσωνα, ἐντεῦθεν καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς «κνηνὰ καύματα» δηλαδὴ ζέστες τοῦ Κνός - Σείριον, αἱ ὁποῖαι συμβαίνουν ἀπὸ 23 Ἰουλίον μέχρι 23 Αὐγούστου.

Ὁ Σείριος δὲν ἀναβαίνει ὕψηλὰ, ἀλλὰ περιφέρεται χαμηλὰ, πλησίον τοῦ ὀρίζοντος. Τὸ φῶς του εἶναι λευκόν, ὀλίγον ὑποκίανον καὶ σπινθηρίζει πολὺ έντονα. Ἀπέχει ἀπὸ τὴν γῆν μας περίπου 9 ἔτη φωτός, δηλαδὴ τὸ φῶς του διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ μάτια μας χρειάζεται ἐννέα ἔτη μὲ ταχύτητα 300 χιλιάδας χιλιόμετρα τὸ δευτερόλεπτον (500 φορές Ἀθῆναι - Θεσσαλονίκη). Ἐνῶ ὁ ἥλιος εἶναι πολὺ κοντὰ μας καὶ τὸ φῶς του διὰ νὰ ἔλθῃ μέχρις ἡμῶν δὲν χρειάζεται παρὰ 8' καὶ 30".

Ἐὰν συγκρίνωμεν τὸν ἥλιον πρὸς τὸν Σείριον θὰ ἴδωμεν ὅτι εἶναι διπλάσιος περίπου ὁ Σείριος εἰς ὄγκον καὶ εἰς μᾶζαν. Καὶ ἡ θερμότης τῆς ἐπιφανείας του, ἀνερχομένη εἰς 10.200 βαθμοὺς Κελσίου, εἶναι διπλασία ἀπὸ τὴν θερμοκρασίαν τῆς ἡλιακῆς ἐπιφανείας. Εἰς τὸ κέντρον ἡ θερμοκρασία καὶ τῶν δύο σωμάτων εἶναι ἐξ ἴσου μεγάλη, περὶ τὰ 20 ἑκατομύρια βαθμοῦς.

Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἀγνπτον ὁ Σείριος ἐθεωρεῖτο θεός, καὶ ὅταν πρωτοεμφανίζετο εἰς τὸν πρωϊνὸν ὀρίζοντα ἀνατέλλον ἀμέσως ἀντελαμβάνοντο ὅτι πρόκειται νὰ ἀρχίσουν αἱ τροπικαὶ βροχαὶ ποὺ θὰ προκαλοῦσαν τὴν ὑπερχείλισιν τοῦ Νείλου, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν θὰ ἐσκεπάζοντο αἱ ἐκτάσεις ἀπὸ τὴν ἰλὸν ποὺ ἔφεραν τὰ νερά καὶ καθίστα τοὺς ἀγροὺς ἐνισχυμένους μὲ λίπασμα ὥστε νὰ φέρουν πλουσίαν συγκομιδὴν.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

ΕΝΑΣ ΔΡΟΜΟΣ

Ο δρόμος έχει φυσιογνωμίαν, ζή ως ψυχή, εκφράζεται ως πρόσωπον. Ο ποιητής Ἀχιλλεύς Παράσχος χρεώσται μίαν ἀπὸ τὰς εὐτυχέστερας του ἐμπνεύσεις εἰς ἕνα δρόμον τῶν Ἀθηνῶν. Κατέβη κάποτε ἀπὸ τὸν ρομαντικὸν του Πήγασον, ἐξεπέευσεν, εἶδε καὶ ἐζωγράφισεν ἕναν δρόμον:

«Υπάρχει εἰς ἀπόκεντρον τῶν Ἀθηνῶν γωνίαν στενὸς δρομίσκος σκιερὸς καὶ πλήρης μυστηρίου...»

Ἀκριβῶς εἶπεῖν, ὁ δρομίσκος δὲν εἶχε τίποτε τὸ μυστηριώδες, ἦτο ἕνα ἀπὸ τὰ συνηθισμένα δρομάκια τῶν παλαιῶν Ἀθηνῶν, τῆς Πλάκας, ὑποθέτω, ἢ τοῦ Ψυρρή. Τίποτε κοινὸν μὲ τὰ πιθηκίζοντα τοὺς διαφόρους εὐρωπαϊσμοὺς βουλευάρτα μας, τὰ ἀρχαιότερα καὶ μετριάτερα τοῦ Ἑρμοῦ καὶ Αἰόλου, τὰ νεώτερα καὶ ἐπιδεικτικώτερα τῆς λεωφόρου Πανεπιστημίου. Ἐν ἀπὸ τὰ δρομάκια τὰ στενά, τὰ πληκτικά, τὰ ἀκανόνιστα, τὰ ἀγεωμέτρητα, τὰ ρυπαρά ἐδῶ κ' ἐκεῖ, τὰ τριμμένα καὶ ἡμελημένα, ἀλλὰ γραφικὰ καὶ χαρακτηριστικὰ μιᾶς ζωῆς πατροπαράδοτου, μιᾶς γωνίας τῆς Ἀνατολῆς, ὡς εἶναι ἡ πρωτεύουσά μας, καὶ μὲ ὅλην τὴν κλασσικὴν τῆς ἐπισημότητα. Ἀλλ' ὁ δρόμος ὅστις μὲ ἀπασχολεῖ δὲν ὑπάγεται ἀκριβῶς εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ταπεινῶν, ὀλίγον ἔλειψε νὰ εἶπω μετριοφρόνων καὶ ἀποκέντρων στενωπῶν, αἱ ὁποῖαι συγκινοῦν τοὺς ζῶντας ὑπὸ τὸ κράτος τῆς παραδόσεως. Εἶναι ἀρχαῖος καὶ γνήσιος ἀθηναϊκός, ἀλλ' ὅμως εἰς τὴν ἀπόκεντρον σχετικῶς ζῶνῃν τῆς πόλεως ὅπου εὐρίσκειται παρρηριμμένος, εἶναι ἕνας κεντρικός, πολυσύχναστος, πολυπρόσωπος, ὄχι πολὺ σιωπηλός, καὶ πολὺ ὀλίγον εἰδυλιακός. Ἀμφιβάλλω ἂν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμπνεύσῃ τὸν Ἀχιλλέα Παράσχον. Ἀλλὰ δὲν εἶναι διόλου ἀνάξιος νὰ προσελκύσῃ τὸ βλέμμα τοῦ παρατηρητοῦ, τοῦ ἐντρυφῶντος εὐαρεστότερον εἰς τὰς ἐκφραστικῆς πρωτοτυπίας λεπτομερείας τῆς φυσιογνωμίας του παρὰ εἰς τὴν στερεότυπον μονοτονίαν τῶν πολυτύρβων καὶ βαρυήχων ἐξευρωπαϊσμένων λεωφόρων μας.

Ἀπὸ ἐξαφνικὴν — τίς οἶδε διατί — ὄρεξιν ἀνέλαβα νὰ διασχίσω ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν ὁδὸν ἢ ὁποῖα πηγάζουσα ἀπὸ τὰς φυλακὰς τοῦ Παλαιοῦ Στρατῶνος, ἐκβάλλει εἰς τὴν Πύλιν τοῦ Ἀδριανοῦ. Μακρυνάρι ἀπέραντον διὰ τὰ πόδια μου. Καὶ ὅμως εἰς αὐτὸ τὸ μακρυνάρι στοιβάζεται καὶ γρονθοκοπεῖται κίνησις καὶ ζωὴ πού λείπει ἀπὸ τὰς με ἀξιώσεις καὶ μὲ ἐπιδιώξεις λεωφόρους μας. Τὸ δειλινόν, μὲ ὅλον τὸν χειμῶνα, εἶχε διαθῆσιν πραότητος, ὁ ἥλιος ἐχρύσωνε παναγάθως μὲ τὰς ἀκτῖνάς του τοὺς σκεβρωμένους ἐξώστους τῶν παλαιῶν σπιτιῶν, τοὺς βορβορώδεις αὐλάκας τῶν πεζοδρομίων, τὰ ἐξῶθεν τῶν παντοειδῶν μαγαζείων ἀφροντίστως τοποθετημένα ἀντικείμενα, ἀπὸ τῶν πόντων τῶν καφενείων μέχρι τῶν ἐκ τῶν παραθύρων ἀφειμένων διὰ τὸ ἀέρισμα κλινωστρωμνῶν, καὶ διέγραφεν ἐπὶ ὅλων αὐτῶν τῶν ἀμφιβόλου καθαριότητος καὶ ἀναμφιβόλου πεζότητος πραγμάτων

Ὁ θρησκευτικὸς λυρισμὸς

«Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν»

«Ἄπαντα δῆμον βλέπων ὁ θεηγόρος τούτοις βοᾷ»: «Ποιεῖτε τῆς μετανοίας ἄξιον καρπόν», τὴν ὁργὴ Θεοῦ πυρφόρος «τὸ ἄχρον κατακαύσει» Ἰορδανίας.

* * *

«Ἄγγελος ἐπὶ γῆς» στεφανηφόρος «μυστήριον καθορᾷ Θεοφανείας, καὶ αἶνον ἀμὸν τὸ ἀμάτημα» στ' ἅγιον ὅρος, «διαθήκη» νὰ ἐκτελέσῃ τῆς Προνοίας.

* * *

«Ὁτός ἐστιν ὁ υἱὸς Θεοῦ» κηρύσσει, «ἐγὼ ὕδατι βαπτίζω, αὐτὸς βαπτίσει πνεύματι καὶ πυρὶ. Μετανοεῖτε».

* * *

Κι «ὁ Ἰορδάνης πίσω ὅταν γυρίσῃ, ἐκ τῶν πηγῶν του ὕδωρ σωτήριο ἀντλεῖτε μετ' εὐφροσύνης», τὸν Χριστὸν νὰ ζῆτε.

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

δὲν γνωρίζω ποῖον μελαγχολικὸν καί, διὰ τοῦτο, κατανυκτικὸν μεδίδια. Ἐν κούρειον ἐπεδείκνυν ὑπερφηάνως τὸ τοιχοσκάλιστον ὄνομά του «Ὁ Ἄρης» μὲ τὸ ἐπεξηγηματικὸν λόγιον «ἐδῶ πωλοῦνται βδέλλαι». Διὰ τῶν ἀνοικτῶν θυρῶν τῶν οἰκῶν ἀπεκαλύπτοντο ἐσωτερικὰ ἀνηκούστου ἀθλιότητος, πλυσταριά ἢ καταγῶγια, καὶ δεινρόφυτοι ἐκτάσεις, καὶ κηπάρια καὶ ἄλση, ἐνῶ τὰ φαρμακεία, τὰ γαλατάδικα, τὰ καφενεῖα, τὰ ἐμπορικά, τὰ ξυλάδικα καὶ τὰ σιδεράδικα, σταθμοὶ ἰατρῶν καὶ γραφεῖα δικηγόρων, ἐκκλησιδᾶκια καὶ τὸ ἐκπαιδευτήριον τοῦ κ. Διαλεισμά, ὡς εἶδος μοναστηρίου μέσα εἰς τὸ ὁποῖον κατέφυγε κάποιον ὄνειρον θρησκευτικῆς ἀναπλάσεως, παρίστανον εἰς τὴν ὁρασίμ μου τὸν δρόμον ὡς τόπον συγκεντροῦντα καὶ συμφύροντα ὁλόκληρον βίον ἐπαρχιακῆς πενιχρᾶς συνεπειρωμένης ἐκεῖ λαθροβιούσης καὶ φυτοζωούσης πολλαπλῆς κινήσεως. Καὶ προσέθετεν εἰς τῆς φαντασίας τὴν τέρψιν τὸ ὄνομα τοῦ πατρωνος τοῦ δρόμου. Ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀδριανός, ὁ πρώτιστος καὶ μέγιστος τῶν φιλελλήνων, ὡς ἀπεκλήθη, ὁλητὴρ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλὰ τῶν Ἀθηναίων φίλος, θαυμαστής, εὐεργέτης, ἄξιος βλαστὸς τῆς ἀγαστῆς οἰκογενείας τῶν φιλοσόφων Ἀντωνίνων, ὁ μαθητὴς, καθὼς θέλει ἡ παράδοσις, τοῦ Πλουτάρχου... Ἀπὸ ἐκείνου τὸ ὄνειρον, τὸ δημιουργὸν μιᾶς φερωνύμου παρὰ τὴν ἀττικὴν πόλεως δὲν ἐμείνε παρὰ τὸ λείψανον τὸ ὁποῖον ὁ ἄγνους λαὸς ὠνόμασε Κ α μ α ρ ὀ π ο ρ τ α ν, ἢ λαϊκὴ φαντασία ἐβάπτισε «Πόρτα τῆς Βασιλοπούλας», καὶ ἡμεῖς γνωρίζομεν ὡς «Πύλιν τοῦ Ἀδριανοῦ».

(Ἐδημοσιεύθη στὸ «Ἐμπρός», τῆς 21 Φεβρ. 1917)

Η ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΚΑΛΑΙΣΘΗΣΙΑ

Α κοῦμε συχνὰ νὰ λένε: «Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔχει καλὸ γούστο». Ἡ: «Δὲ μοῦ λές, σὲ παρακαλῶ, τὴ γνώμη σου, ἐσύ πού ἔχεις γούστο;»

Ὑπάρχουν, δηλαδή, ἄνθρωποι διακρινόμενοι, μεταξὺ τῶν ἄλλων, διὰ τὴν ἰδιαιτέραν των καλαισθησίαν. Ἄνθρωποι πού γνωρίζουν νὰ ἐκλέξουν ἕνα ροῦχο, ἕνα καπέλο, ἕνα λαιμοδέτην, ἕνα ἐπιπλόν, ἕνα ἀντικείμενον καθημερινῆς χρήσεως, νὰ ντυθοῦν μ' ἕνα τρόπον ἁρμονικόν καὶ εὐάριστον, νὰ ἐπιπλώσουν εὐχάριστα τὸ σπῆτι τους, νὰ τοποθετήσουν ἕνα πρᾶγμα στὴν πρέπουσαν θέσιν καί, ταυτοχρόνως, νὰ διακρίνουν μίαν ἀκαλαισθησίαν, ὅπου κι ἂν τὴ συναντήσουν. Καὶ οἱ προνομιούχοι αὐτοὶ «μὲ τὸ καλὸ γούστο» ὑπάρχουν, πράγματι, ἀδιακρίτως, εἰς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις καὶ εἰς ὅλας τὰς κατηγορίας τῶν ἀνθρώπων. Μπορεῖ νὰ εἶναι πλούσιοι ἢ πτωχοί, μορφωμένοι ἢ ἀμόρφωτοι, ἄνθρωποι τῆς ἀριστοκρατίας καὶ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ. Ἡ καλαισθησία των εἶναι δυνατόν νὰ μὴ φθάνῃ εἰς ἀνωτέρας σφαίρας. Ἐχουν ὅμως στοιχειώδη καλαισθησίαν. Καὶ τὴν ἔχουν, ἔτσι νὰ ποῦμε, ἐμφυτον, ὡς ἕνα εἶδος φυσικοῦ ταλάντου.

Γεννᾶται ὅμως τὸ ζήτημα: Ὑπάρχει ἐμφυτος καλαισθησία; Τὸ πρᾶγμα, ἐκ πρώτης ὄψεως, φαίνεται ἀπίθανον. Μπορεῖ νὰ γεννηθῇ κανεὶς ζωγράφος, ποιητὴς ἢ μουσικός. Εἶναι μία πνευματικὴ ιδιοφυΐα. Ἀλλὰ ἡ καλαισθησία — ὅ,τι ὀνομάζομεν καλαισθησίαν ἢ γούστο — εἶναι ἕνα εἶδος κριτικῆς. Καὶ ὑποτίθεται, ὅτι ἀπαιτεῖ κάποιαν εἰδικὴν μόρφωσιν, κάποιαν σχετικὴν πείραν, κάποιαν ἱκανότητα συγκρίσεως, ἂν δεχθῶμεν τὸν ὀρισμὸν τῆς κριτικῆς, ὡς ἐπιστήμης συγκριτικῆς. Μὲ τὴν λογικὴν αὐτὴν ἀντίληψιν, ἡ καλαισθησία ἐνὸς ἀνθρώπου θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀνάλογος μὲ τὸν βαθμὸν τῆς ἀναπτύξεώς του, μὲ τὸ ποσὸν τῆς σχετικῆς του πείρας, μὲ τὸ ποῖον καὶ τὸ εἶδος τῶν γνώσεών του. Στὸ ζήτημα, ἔξαφνα,

τοῦ συνδυασμοῦ τῶν χρωμάτων, ἐκεῖνος πού γνωρίζει τὴν ἀξίαν τῶν χρωματικῶν τόνων καὶ τὸ συμβιβαστὸν ἢ ἀσυμβιβαστὸν μεταξὺ αὐτῶν θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἀνωτέραν καλαισθησίαν ἀπὸ ἕνα ἄλλον, πού δὲν ἔχει καμμίαν ἢ ἀμυδρὰν ιδέαν περὶ ὅλων αὐτῶν. Ἕνας ζωγράφος, λ.χ. εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἀνωτέραν καλαισθησίαν ἀπὸ ἕνα ἱατρὸν. Καὶ οὕτω καθέξῃς.

Καὶ ὅμως, ὁ κανὼν αὐτὸς δὲν εἶναι καθόλου κανὼν. Στὴν πραγματικότητα, τοῦλάχιστον, τὰ φαινόμενα δὲν τὸν ἐπικυρώνουν καθόλου. Δὲν ἔχει κανεὶς, παρὰ νὰ συμβουλευθῇ τὴν ἀτομικὴν του πείραν γιὰ νὰ βεβαιωθῇ. Ἐγνώρισα ζωγράφον, φημισμένον διὰ τὴν τέχνην του, πού δὲν κατάρθωσε ποτὲ νὰ ἐκλέξῃ ἕνα ἀνθρωπινὸν λαιμοδέτην. Οἱ λαιμοδέτες τὸν ἐπνιγαν, πάντοτε, μὲ τὰ χρώματά τους, ὡς νὰ ἦσαν ἀγχόνη. Καὶ ἡ ἀντίληψις αὐτὴ δὲν ἦτο μόνον δική μου.

— Ποῦ πάει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος καὶ ξετρυπῶναι αὐτοὺς τοὺς λαιμοδέτες, εἶναι μυστήριον... ἔλεγαν οἱ φίλοι του.

Καί, πράγματι, θὰ ἦτο δύσκολον ν' ἀνακαλύψῃ κανεὶς τέτοια τέρατα ἀκαλαισθησίας, εἰς ὅλην τὴν Ἀγοράν.

Ἐγνώρισα, ἐπίσης, ποιητὴν λεπτότατης καλαισθησίας στοὺς στίχους του, χειρότερα ἀπὸ τὸν ὁποῖον, ἐν τούτοις, δὲν ντύθηκε ποτὲ ἄνθρωπος. Καὶ ὅμως ἐξώδευε γιὰ τὸ ντύσιμό του, ὅσο λίγοι ξοδεύουν, ὅπως ἐρράβετο πάντοτε στὸν ἀκριβώτερον ράφτην. Τί τὸ ὄφελος ὅμως; Ἐδιάλεγε μόνος του τὸ ὕφασμα — τὸ ἀσχημότερον πάντοτε — καὶ ἐπέβαλλε στὸν ράφτην του τὰ δικά του γούστα — τὰ προστυχότερα πάντοτε. Τόσον, πού ὁ δυστυχισμένος ὁ ράφτης του ἐδικαιολογεῖτο στοὺς φίλους του:

— Τί νὰ τοῦ κάνω τοῦ χριστιανοῦ; Μήπως μ' ἀφήνει νὰ τὸν ντύσω ἐγώ, ὅπως ξέρω. Καλύτερα νὰ μοῦλειπε. Μοῦ ντροπιάζει τὸ μαγαζί μου.

Καὶ ἐγνώρισα ἀκόμη — αὐτὸ εἶναι τὸ καταπληκτικώτερον — ἄνδρα αἰσθητικόν, συγγραφέα μιᾶς σειρᾶς σοβαρωτάτων καλλιλογικῶν μελετῶν, πού θὰ μπορούσαν νὰ μορφώσουν τὴν καλαισθησίαν χιλίων ἄλλων ἀνθρώπων. Κάποτε μὲ πήρε στὸ δωμάτιό του νὰ μοῦ δείξῃ κάτι. Καὶ τὸ δωμάτιό του, ἐκεῖ πού ἔγραφε τὶς σοφές του αἰσθητικὲς μελέτες, περικυκλωμένος ἀπὸ τὰ συγγράμματα τῶν μεγάλων αἰσθητικῶν τοῦ κόσμου, ἦτο πραγματικὸν μουσεῖον ἀκαλαισθησίας. Δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ μέσα οὔτε ἕνα σημεῖον, στὸ ὁποῖον νὰ μπορούσε κανεὶς ν' ἀναπαύσῃ τὸ βλέμμα του. Ὅ,τι ὑπῆρχε στὸ δωμάτιον αὐτὸ — ἕνα δωμάτιον μὲ ἀξιώσεις —, ἐπιπλα, εἰκόνες, μπιμπελό, κουρτίνες, χαλιά καὶ τὸ καλαμάρι ἀκόμα, ἦταν, ὄχι μόνον χωριστὰ τὸ καθένα τοῦ χειρότερου δυνατοῦ γούστου — γούστου πλύστρας — ἀλλὰ καὶ ἐμάλωναν ἀγρίως μεταξὺ τους.

— Πῶς σοῦ φαίνεται τὸ δωμάτιό μου; εἶχε τὸ συγκινητικὸν θάρρος νὰ μ' ἐρωτήσῃ.

— Νομίζω — τοῦ εἶπα — ὅτι ἐδῶ μέσα θὰ μπορούσε νὰ διδάξῃ κανεὶς ἐφηρμοσμένην αἰσθητικὴν.

Καὶ ἦσαν εἰλικρινής. Ἐννοοῦσα, ἀπλούστατα, ὅτι ἐκεῖ μέσα θὰ μπορούσε νὰ διδάξῃ κανεὶς αἰσθητικὴν, διὰ τῆς εἰς ἀτοπὸν ἀπαγωγῆς. Δείχνοντας, δηλαδή, στοὺς μαθητάς του ὄχι τί εἶναι τὸ ὠραῖον, ἀλλὰ τί εἶναι τὸ ἀσχημον καὶ τί πρέπει ν' ἀποφεύγουν. Ὅπως, ἀπαράλλαχτα, μὲ ἕνα ἀσχημον ποίημα θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ διδάξῃ, δείχνοντας τὰ ἐλαττώματά του καὶ τὰ λάθη του, τί εἶναι, ἀντιστρόφως, ἕνα ὠραῖον ποίημα.

Καὶ ἀντιθέτως πάλιν, ἐγνώρισα — ποῖος δὲν ἐγνώρισε; — ἄνθρωπος ἀγραμμάτους, ἀμορφώτους, χωρὶς καμμίαν καλλιτεχνικὴν μύησιν ἢ πείραν, πού ἤξεραν νὰ ντυθοῦν κομψότατα μὲ τὸ τίποτε, νὰ καλοβάλουν τὸ σπιτάκι τους μὲ λίγα ξύλινα ἐπιπλα, νὰ διαλέξουν ἕνα ὠραῖον φτηνὸν

(Συνέχεια στὴν σελίδα 25)

ΤΟ ΒΟΤΑΝΙ ΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ

Από μίαν παλαιότητα παράδοσιν τοῦ λαοῦ τῶν Σουμερίων, ἡ ὁποία ἀνέρχεται εἰς τὸ 2.100 π.Χ., διεσώθη μεταφρασμένη εἰς τὴν Ἀσσυριακὴν γλῶσσαν μία ὠραία διήγησις διὰ τὸ βοτάνι τῆς ἀθανασίας, ποὺ εἶναι ἀντίστοιχο μὲ τὸ ἀθάνατο νερὸ τῶν ἰδικῶν μας παραμυθιῶν.

Κάποτε ἕνας ἀετὸς καὶ ἓνα φίδι ἐκλείσαν μεταξύ τῶν στενὴν φιλίαν καὶ εἶχαν τακτικὴν συναναστροφὴν καὶ ἀντὶλήλασαν ἐπισκέψεις συχνάς. Μίαν ἡμέραν

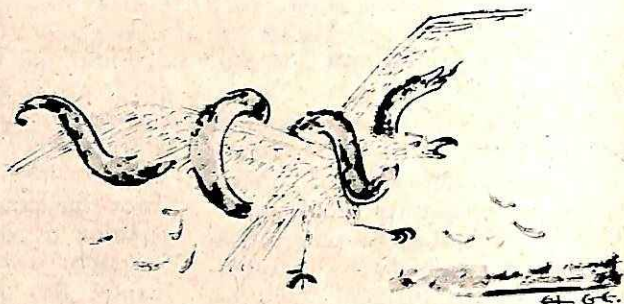
ὅμως ὁ ἀετὸς ποὺ ἐπῆγε εἰς τὸ σπῖτι τοῦ φιδιού, εὗρε μόνον τὰ μικρὰ φιδάκια του, διότι τὸ φίδι εἶχε βῆ πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς. Ὁ ἀετὸς ἐμπῆκε εἰς τὸν πειρασμὸν βλέποντας τὰ τρυφερά φιδάκια καὶ χωρὶς νὰ συλλογισθῇ τὴν φιλίαν μὲ τὴν μητέρα τῶν μικρῶν ἄρχισε νὰ τὰ κατασπαράζῃ μὲ τὸ ράμφος του καὶ νὰ τὰ τρώγῃ. Ὅταν ἐτελείωσε τὸ ἀνόσιον ἔργον τῶν φιδιῶν, ποὺ ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐπέστρεφεν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς φωλιάς τῆς.

Τὰ σωθικά τῆς μητέρας τῶν φιδιῶν ἐσπάραξαν ἀπὸ τὸν πόνο γιὰ τὸν ὄλεθρον τῶν παιδιῶν τῆς, ἡ ψυχὴ τῆς ἐγέμισε ἀπὸ ἀγανάκτησιν διὰ τὴν παρασπονδίαν τοῦ ἀπίστου φίλου καὶ ὠρκίσθη νὰ τὸν ἐκδικηθῇ.

Πράγματι ἡ εὐκαιρία δὲν ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ. Τὸ φίδι ἔστησεν ἐνέδραν εἰς τὸν ἀετὸν κοντὰ εἰς μίαν βρύσι ψηλὰ εἰς τοὺς βράχους, ὅπου ἐσυνήθιζε νὰ πηγαίνει ἐκεῖνος. Τοῦ ἐπετέθη ἀποτόμως, τὸν ἔκλωσε μὲ τὸ σῶμα του πολλοὺς γύρους, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ νὰ κινηθῇ, τοῦ ἐμάδησε τὰ πτερὰ διὰ νὰ μὴ εἶναι εἰς θέσιν νὰ πετάξῃ, τοῦ ἔκανε φοβερὰς πληγὰς εἰς τὸ σῶμα καὶ ἔτσι ἀξιοδράκτον τὸν ἀετὸν καὶ

ἡμιθανῇ τὸν ἔσυρε καὶ τὸν ἐπέταξε εἰς μίαν βαθειὰ χαράδρα διὰ νὰ ξεψυχήσῃ βασανιζόμενος ἀπὸ πόνους φρικτοὺς.

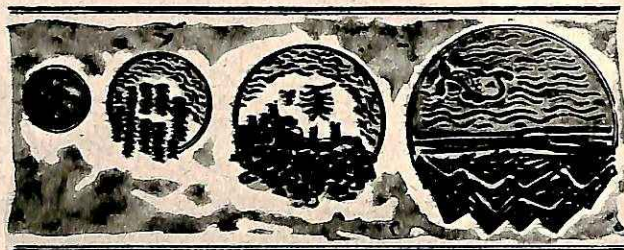
Ὁ ἀετὸς στενάζων καὶ θρηνῶν καὶ βλέπων νὰ προσεγγίξῃ τὸ ἄθλιον τέλος τῆς ζωῆς του, προσηυχῆθη πρὸς τὸν μέγαν θεὸν Σιάμας καὶ ἐζήτησε τὴν εὐσπλαγχνίαν του καὶ τὴν βοήθειάν του. Ὁ θεὸς — ἥλιος Σιάμας ἐπήκουσε τὴν δέησιν τοῦ ἀετοῦ καὶ

τὸν συνεβούλευσε νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν βοήθειαν ἐνὸς θνητοῦ, τοῦ βασιλέως Ἑτανα.

Ὁ βασιλεὺς Ἑτανα ἀπὸ πολλὴν καιρὸν εἶχε συλλάβει τὴν ἐπιθυμίαν νὰ προμηθευθῇ τὸ βοτάνι τῆς ἀθανασίας, τὸ ὁποῖον, ὅπως ὅλος ὁ λαὸς τῶν Σουμερίων ἐγνώριζεν, ἐφύτρωνε εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ διελογίζετο διαρκῶς ποῖον τρόπον θὰ ἤμπορούσε νὰ μεταχειρισθῇ διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὸ πολυπόθητον ἐκεῖνο χόρτον. Ὅταν ἤκουσε τὴν δέησιν τοῦ ἀετοῦ, αἱ ἐλπίδες του ἀνεπετρώθησαν καὶ προθύμως ἐσπευσε καὶ τὸν παρέλαβε καὶ ἐπέδειξεν ὅλην τὴν στοργικὴν του φροντίδα πρὸς θεραπείαν τοῦ πτηνοῦ.

Ὅταν ἀποκατεστάθῃ μὲ τὰς περιποιήσεις τοῦ Ἑτανα εἰς τὴν προτέραν του ρώμην ὁ ἀτυχῆσας ἀετὸς, ἤκουσε τὴν παράκλησιν τοῦ βασιλέως νὰ τὸν βοη-

θήσῃ διὰ νὰ ἀνεύρουν εἰς τὸν οὐρανὸν τὸ βοτάνι τῆς ἀθανασίας. Γεμάτος ἀπὸ αἰσθημα βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Ἑτανα ὁ ἀετὸς, ὑπεσχέθη εἰς τὸν σωτήρα του νὰ τὸν βοηθήσῃ καὶ τοῦ ἐδήλωσεν ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς οἰονδήποτε σημεῖον τοῦ οὐρανοῦ διὰ νὰ ἐξερευνήσῃν μαζὶ τὰς οὐρανίους περιοχὰς ὅπου φύεται τὸ ἀθάνατον αὐτὸ χόρτον.

Πράγματι μίαν ἡμέραν ὁ Ἑτανα ἐπέβη τοῦ ἀετοῦ, ἐκεῖνος ἄπλωσε τὰ δυνατὰ πτερὰ του εἰς τὸν ἀέρα καὶ τὸ ταξίδι τῆς ἀναβάσεως εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπραγματοποιεῖτο. Ἡ ἀνάβασις διήρκεσε ὥρες καὶ ὥρες, ὁ ἀετὸς ἔβλεπε διαρκῶς πρὸς τὰ ἐπάνω διὰ νὰ ἀκολουθῇ τὸν κατάλληλον δρόμον, ὁ δὲ Ἑτανα ἠτένιζε πρὸς τὰ κάτω μαγεμένος ἀπὸ τὸ ὑπέροχον θέαμα τῆς γῆς.

Ὅταν εἶχαν ἀναβῆ εἰς ὕψη δυσθεώρητα, ὁ ἀετὸς

διὰ νὰ προσανατολισθῇ ἠρώτησε τὸν Ἑτανα τί βλέπει κάτω στὴν γῆ. Καὶ ὁ βασιλεὺς ἀπήντησε : Ὅλη ἡ γῆ ὁμοιάζει σὰν ἓνα μεγάλο βουνὸ μὲ τὶς κοιλάδες του καὶ ἡ θάλασσα σὰν ἓνα μέτριο ποτάμι δίπλα τῆς.

Ὁ ἀετὸς ἀντελήφθη ὅτι εὕρισκοντο ἀκόμη πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸν στόχον των καὶ συνέχισε τὴν πορείαν πρὸς τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ θόλου. Μετὰ πολλῶν ὥρῶν πορείαν ἠρώτησε πάλιν τὸν βασιλέα καὶ ὁ Ἑτανα ἀπεκρίθη : Ἄ ἦ γῆ μοῦ φαίνεται σὰν ἓνας μεγάλος κῆπος καὶ ἡ θάλασσα σὰν αὐλάκι τοῦ ποτίσματος.

Ὁ ἀετὸς ἀντελήφθη ὅτι ὁ δρόμος του ἦταν ἀκόμη μακρὸς καὶ συνέχισε. Ὁ Ἑτανα ὅταν ἐνόμισεν ὅτι εἶχαν ἀπομακρυνθῇ πλέον πολὺ, ἔδωσε νέον σῆμα. Τὴν γῆν τὴν βλέπω τώρα σὰν ἓνα μικρὸ φτωχοῦ ἀνθρώπου χωράφι καὶ τὴν θάλασσα σὰν μία βρυσοῦλα. Καὶ ὁ ἀετὸς εἶδεν ὅτι ὀφείλει νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀνοδὸν. Ἀργότερα ὁ βασιλεὺς Ἑτανα ἀνήγγειλε : Ἡ γῆ μοῦ φαίνεται σὰν ἓνα γλύκισμα στρογγυλὸ καὶ δὲν διακρίνω πλέον καμμίαν λεπτομέρειαν.

Ὅταν ἐπροχώρησαν ἐν συνεχείᾳ ἀρκετὰς ὥρες, ἐφθασαν τέλος εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ οὐρανοῦ ποὺ ἐξουσίαζεν ἡ τριπλῇ θεότης τῶν Σουμερίων. Ἡρεύνησαν τὸ μέρος μὲ ἐπιμέλειαν, ἀλλὰ διεπίστωσαν ὅτι δὲν φύεται εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν τὸ βοτάνι τῆς ἀθανασίας.

Τὸ ταξίδι ὤφειλε νὰ συνεχισθῇ πρὸς ἄλλον οὐρανὸν πῶς ἐπάνω, τὸν οὐρανὸν τῆς Ἰσταρ, θεᾶς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς γονιμότητος. Ἐκεῖ ὑπῆρχεν ἐλπίς νὰ εὗρεθῇ τὸ περιπόθητον βότανον. Ἡ πτήσις πρὸς τὰ ἄνω συνεχίζεται ὥρες καὶ ὥρες, ἀλλὰ ὁ οὐρανὸς τῆς μεγάλης θεᾶς τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἀγάπης δὲν ἀνεύρεται πούθεν. Ὁ Ἑτανα μὲ τὸν ἀετὸν ἀνβαίνουν διαρκῶς καὶ ὑψηλότερα, ἕως ὅτου ἡ γῆ ἐξαφανίζεται τελείως ἀπὸ τὰ μάτια των. Τὸ στρογγυλὸ γλύκισμα δὲν φαίνεται πλέον. Ὁ ἀνθρωπὸς Ἑτανα καὶ τὸ μυθικὸ του πουλὶ ποὺ τὸν φέρνει εἰς τὰ πτερὰ του πρὸς τὰ ἐπάνω εὕρισκονται εἰς ἓνα χῶρον κενόν, εἰς ἓνα χάος.

Ἐν τούτοις ὁ ἀετὸς, ἀδάμαστος καὶ τολμηρὸς, σύμβολον τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ποὺ δὲν χορταίνει νὰ κάμνῃ ἀναζητήσεις εἰς τὰ ὕψη, προτείνει εἰς τὸν Ἑτανα νὰ συνεχίσουν τὴν πορείαν. Ἀλλὰ τοῦ ἀνθρώπου Ἑτανα ἡ καρδιά κατελήφθη ἀπὸ φόβον ἐνόστιον τοῦ ἀνεξιχνιάστου χάους, ἀπὸ ἀμφιβολίαν ἂν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ εὗρῃ τὸν οὐρανὸν τῆς θεᾶς Ἰσταρ, ὅπου φυτρώνει τὸ βοτάνι τῆς ἀθανασίας, καὶ ἐξηνάγκασε τὸν ἀετὸν νὰ τὸν κατεβάσῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ στερεὸν ἔδαφος τῆς γῆς. Ἐδῶ τελειώνει ἡ διήγησις.

Οἱ πανάρχαιοι λαοί, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ οἱ Σουμεριοὶ εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ἐπίστευαν ὅτι οἱ θνητοὶ ἤμπορούσαν νὰ γίνουν ἀθάνατοι, ἂν κατάρθαν νὰ φθάσουν εἰς τὰς ὑψηλοτάτας ζώνας τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖ ὅπου κατοικοῦν οἱ θεοί, ἐκεῖ ὅπου φύεται τὸ βότανον τῆς ἀθανασίας ἢ τὸ φυτὸν τῆς ἀμβροσίας. Ὁ βασιλεὺς Ἑτανα ἐτόλμησε τὴν ἀνάβασιν εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλὰ ὁ φόβος τοῦ θανάτου καὶ ἡ ἀγωνία ἀπὸ τὴν ἀμφιβολίαν, ἂν θὰ μπορούσε νὰ φθάσῃ εἰς τὸν οὐρανὸν τῆς θεᾶς τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἀγάπης, δὲν τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ προχωρήσῃ μέχρι τοῦ τέλους. Καὶ ἔτσι δὲν κατάρθωσε νὰ εὐεργετήσῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος μεταφέρων ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ βοτάνι τῆς ἀθανασίας.

ΤΑ ΘΗΡΙΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Ὅπως ἔχει ἡ ξηρὰ τὰ ἄγρια θηρία τῆς, τὰ ὁποῖα εἶναι ὁ φόβος καὶ τρόμος ἀνθρώπων καὶ ζώων, ἔτσι ἔχει καὶ ἡ θάλασσα τὰ δικά της : εἶναι οἱ καρχαρίες. Δὲν θὰ πρέπει βέβαια νὰ νομίσωμε ὅτι ἀπὸ ὅλα τὰ ζῶα, ποὺ ὑπάρχουν μέσα στὴ θάλασσα, μόνο οἱ καρχαρίες εἶναι ἄγριοι καὶ ἐπικίνδυνοι, ὅπως καὶ ἀπὸ τὰ θηρία τῆς ξηρᾶς δὲν εἶναι ἐπικίνδυνα παρὰ μόνο οἱ τίγρεις ἢ οἱ πάνθηρες. Ὑπάρχουν μέσα στὴ θάλασσα ζῶα πολὺ μικρότερα στὸ μέγεθος ἀπὸ τοὺς καρχαρίες, ποὺ ὅμως εἶναι καὶ αὐτὰ ἄγρια καὶ ἐπικίνδυνα, ὅπως ὑπάρχουν καὶ πολὺ μεγαλύτερα τελείως ἀκίνδυνα. Ἡ φάλαινα, π.χ., ἂν καὶ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ζῶα, εἶναι τελείως ἀκίνδυνη, ὅπως

Ἀπὸ τὰ πῶς ἐπικίνδυνα εἶδη καρχαριῶν. Προσέξτε τὶς σχισμὰς τῶν βραγχιῶν καὶ τὰ πτερύγια τῆς οὐρᾶς.

στὴν ξηρὰ ὁ γιγαντώσωμος ἐλέφας. Κανένα ὅμως ἀπὸ τὰ θαλάσσια ζῶα δὲν προκαλεῖ τὴ φρίκη καὶ τὸ φόβο, ποὺ γεννᾷ ὁ καρχαρίας, ἰδίως στοὺς ναυτικούς, ὅταν ἀντικρύζουν τὸ πτερύγιό του νὰ προβάλλῃ πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα.

Οἱ καρχαρίες ἀποτελοῦν μιὰ ἰδιαίτερη οἰκογένεια ψαριῶν, ποὺ περιλαμβάνει περισσότερα ἀπὸ 200 εἶδη. Σ' αὐτὴ τὴν οἰκογένεια ἀνήκουν οἱ μεγάλοι καρχαρίες, ποὺ ζοῦν κυρίως στοὺς ὠκεανούς, καὶ τὶς θερμὲς θάλασσες καθὼς καὶ τὰ σκυλόψαρα, ποὺ βρίσκονται καὶ στὶς θάλασσες τῆς πατρίδας μας. Τὸ μῆκος τῶν μεγάλων καρχαριῶν μπορεῖ νὰ φθάσῃ τὰ

15 μέτρα και το βάρος τους μέχρι 5 τόννους. Τα σκυλόψαρα έχουν συνήθως μέγεθος 30 - 40 εκατοστά και το βάρος τους φθάνει δέν φθάνει το ένα κιλό!

Η κατασκευή του σώματος των καρχαριών παρουσιάζει μεγάλες διαφορές από τα συνηθισμένα ψάρια. Πρώτα - πρώτα οι καρχαρίες δέν έχουν οστέινο σκελετό. Ο σκελετός τους είναι ολόκληρος χόνδρινος, κατασκευασμένος δηλαδή από το ίδιο υλικό (χόνδρο), που είναι κατασκευασμένο το πτερύγιο του αὐτιού των ζώων ή το διάφραγμα της μύτης των. Το σώμα τους δέν σκεπάζεται με λέπια, αλλά με δέρμα σκληρό, που παρουσιάζει μικρά εξογκώματα, τα οποία το κάνουν πολύ άγριο και τραχύ. Τόσο σκληρό και τραχύ είναι το δέρμα του καρχαρία, ώστε οι επιπλοιοί και άλλοι τεχνίτες το χρησιμοποιούν αντί γυαλόχαρτο ή σμυριδόχαρτο. Τα βράγχια τους βρίσκονται στα πλάγια του λαιμού και ανοίγονται απ' ευθείας πρὸς τὰ ἔξω με 5 - 7 σχισμές, ανάλογα με το είδος. Δέν καλύπτονται δηλαδή, όπως τα βράγχια των άλλων ψαριών, με εξωτερικές οστέινες πλάκες. Το στόμα τους βρίσκεται κάτω από το ρύγχος, είναι δέ τεράστιο, ὠπλισμένο με 4 - 6 σειρές από φοβερά δόντια, μυτερὰ σάν σουβλιά, κοφτερά σάν ξυράφια. Από τα δόντια τους έχουν πάρει και το όνομα καρχαρίες. Κάρχαρος είναι αρχαία ελληνική λέξη και σημαίνει μυτερός, κοφτερός. Στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στο Παρίσι υπάρχει ή σιαγόνα ενός καρχαρία, της οποίας τὰ δόντια έχουν μήκος 5 1/2 πόντους, και στο Μουσείο του Λονδίνου μιὰ ἄλλη, με μήκος δοντιῶν 7 1/2 πόντους.

Ένα άλλο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των καρχαριών είναι το πτερύγιο της οὐράς των. Αποτελείται από δύο λοβούς, όπως και των περισσοτέρων ψαριών, με τη διαφορά ότι ο επάνω λοβός είναι πολλές φορές μεγαλύτερος από τον κάτω. Σε μερικά είδη μάλιστα είναι τόσο μεγαλύτερος και κυρτός, ώστε όταν προβάλλη πάνω από τη θάλασσα μοιάζει σάν ένα γιγαντιαίο δρεπάνι, μακρύ όσο και το υπόλοιπο σώμα του. Αν παρατηρήσουμε το σώμα ενός καρχαρία, θα διαπιστώσουμε πώς έχει σχήμα ατρακτοειδές: λεπτό - μυτερό πρὸς τὰ ἔμπρως, γίνεται παχύτερο και σχεδόν στρογγυλό όσο προχωρεί πρὸς τὴ μέση, και πάλι λεπτύνεται, ὥσπου νὰ καταλήξη στην οὐρά! Έχει δηλαδή τέλεια υδροδυναμική κατασκευή για να διασχίζει εύκολότερα και με μικρότερη προσπάθεια το νερό. Και τούτο γιατί το νερό είναι αρκετά πυκνό και ή κίνησι μέσα σ' αυτό χρειάζεται αρκετή δύναμη. Μ' αυτή την κατασκευή ο καρχαρίας φθάνει ταχύτητες 35 - 40 χιλιομέτρων, μερικά είδη και 70, την ώρα. Σ' ένα μονάχα ο καρχαρίας μειονεκτεί: Τὸ σώμα του δέν είναι εύλυστο, ὥστε νὰ στρέφεται εύκολα δεξιά και ἄριστερά. Έτσι πολλά από τὰ θύματα του κατορθώνουν νὰ τοῦ ξεφεύγουν.

Η όσφρησι του καρχαρία είναι εξαιρετικά ευαίσθητη. Οι ιχθυολόγοι βεβαιώνουν, ότι ο καρχαρίας αίσθάνεται τη μυρωδιά αἵματος διαλυμένου μέσα στο νερό σε αναλογία 1 πρὸς 50.000.000. Δηλαδή, αν ρίξουμε ένα γραμμάριο αἷμα μέσα σε 50 τόννους νερό ο καρχαρίας θα αίσθανθῇ τη μυρωδιά του. Έτσι αν κάτι βρίσκεται στη θάλασσα και αἱμορραγῇ, π.χ. ένα ἄλλο ψάρι, ο καρχαρίας μπορεί με τη μυρωδιά του αἵματος νὰ τὸ ἀνεύρη και νὰ τὸ καταπιῇ.

Τὸ ἴδιο εὐαίσθητη είναι στὸν καρχαρία ή αἴσθησι

τῶν κραδασμῶν. Από τούς κραδασμούς που φθάνουν ὡς αὐτόν, ἀναγνωρίζει αν τούς προκαλῇ κάποιος κολυμβητής ή ένα ψάρι πιασμένο σε ἄγκιστρι ή ο ἔλικας κάποιου πλοίου.

Η λαιμαργία και ή ἀδηφαγία του καρχαρία είναι ἀπίστευτη. Διαρκῶς ἀναζητεῖ τροφή. Δέν είναι δέ καθόλου ἐκλεκτικός. "Ο,τι βρεθῇ μπροστά του τὸ καταπίνει, ἄσχετα αν είναι ή δέν είναι φαγώσιμο. Στο στομάχι ενός καρχαρία, π.χ., βρέθηκαν ένας σκύλος, ένα κομμάτι προβάτου, μισὸς χοῖρος, ή κεφαλή ενός μπουλ-ντόγκ, ένα ανθρώπινο χέρι.

Ένας ἄλλος καρχαρίας κατάπιε ένα σακκὶ που πέταξε στη θάλασσα ένας πειρατής, τη στιγμή που θὰ τὸν συνελάμβανε ένα πολεμικὸ πλοῖο. Ο πειρατής θὰ δικαζόταν, ἀλλὰ δέν ὑπῆρχαν ἀποδείξεις και θὰ ἀθωνόνταν. Στο μεταξύ ὅμως πιάστηκε ο καρχαρίας και μέσα στο στομάχι του βρέθηκε τὸ τσουβάλι και μέσα πολλά ἐνοχοποιητικὰ στοιχεῖα. Έτσι ο πειρατής δέν ξέφυγε τὴν τιμωρία του νόμου.

"Ο,τι μπορεί νὰ χωνευτῇ, ο καρχαρίας τὸ χωνεύει γιατί τὰ πεπτικὰ ὑγρὰ του στομάχου του είναι πολὺ δυνατά, μιὰ σταγόνα από τὸ πεπτικὸ αὐτὸ ὑγρὸ, αν ριχτῇ επάνω στο δέρμα ἀνθρώπου, θὰ δημιουργήση φουσάλες σάν από ἔγκαιμα. "Ο,τι δέν χωνεύεται, ο καρχαρίας τὸ ξερνά. Καταπληκτική είναι και ή ἀντοχή του καρχαρία. Αναφέρεται ή περίπτωση ενός καρχαρία, που πιάστηκε με ἄγκιστρι, τὸν ἀνέβασαν στο πλοῖο, ἀνοῖξαν τὴν κοιλία του, ἔβγαλαν τὰ ἐντόσθια του και ὕστερα τὸν πέταξαν στη θάλασσα. Σε λίγο πιάστηκε στὸ ἄγκιστρι ο ἴδιος καρχαρίας, με δόλωμα τὰ ἐντόσθια του! Αντίθετα με ὅ,τι γίνεται σε ὅλα σχεδὸν τὰ ἄλλα ζωικά εἶδη, οἱ καρχαρίες τρώνε τούς ὁμοφύλους των αν τύχη νὰ πληγωθοῦν και νὰ τρέχη αἷμα από τὴν πληγή των. Η μυρωδιά του αἵματος τούς ἐξαγριώνει μέχρι τέτοιου σημείου, ὥστε κόβουν με τὰ δόντια τους και καταπίνουν τὸν σύντροφό τους χωρίς κανένα δισταγμό.

Τὸ κρέας των μεγάλων καρχαριῶν δέν τρώγεται. Είναι πολὺ σκληρὸ και ἄνοστο. Μόνον οἱ Κινέζοι θεωροῦν ἐξαιρετικὴ λιχουδιά τὰ πτερύγια της οὐράς του. Έν τούτοις και ο καρχαρίας ψαρεύεται, για τὸ δέρμα του και για τὸ σκῶτι του. Τὸ δέρμα του, ἐκτὸς από τὴν ἐπιπλοποιία, χρησιμοποιεῖται και για κάλυμμα σε μπαούλα, βαλίτσες κ.ἄ. "Οσο για τὸ σκῶτι του περιέχει ἄρκετὸ λάδι, που χρησιμοποιεῖται στη σαπωνοποιία και τη φαρμακευτική. Σε μερικά εἶδη μάλιστα, τὸ σκῶτι περιέχει πολὺ περισσότερες βιταμίνες από ὅσες περιέχει τὸ μωρουνέ-λαιο.

Αν σκεφθοῦμε τὴν ἀδηφαγία και τὴν ἀγριότητα του καρχαρία είναι δικαιολογημένος ο φόβος, που αἰσθάνονται για τὰ θηρία αὐτὰ της θάλασσας ὅσοι κολυμποῦν σε μέρη όπου ὑπάρχουν τὰ ζῶα αὐτά, και ἰδιαίτερος οἱ ναυτικοί, για τούς ὁποίους είναι ο φοβερότερος κίνδυνος σε περιπτώσι ναυαγίου.

Από ὅλους οἱ καρχαρίες θεωροῦνται ἀνθρωποφάγοι. Και ὅμως τούτο δέν είναι ἀπόλυτα σωστό. Ο καρχαρίας ο λευκὸς και ο καρχαρίας ο γλαυκὸς, πράγματι είναι ἐπικίνδυνοι. Ὑπάρχουν ὅμως και ἄλλα εἶδη, και μάλιστα από τὰ πιὸ μεγάλα στο μέγεθος, που τρέφονται από πλαγκτόν και ἄλλα μικρότετα ζώφια, ὥπως οἱ φάλαινες. Γι' αὐτὸ μερικοὶ ζωολόγοι τὰ εἶδη αὐτὰ τὰ λένε καρχαριο - φάλαινες.

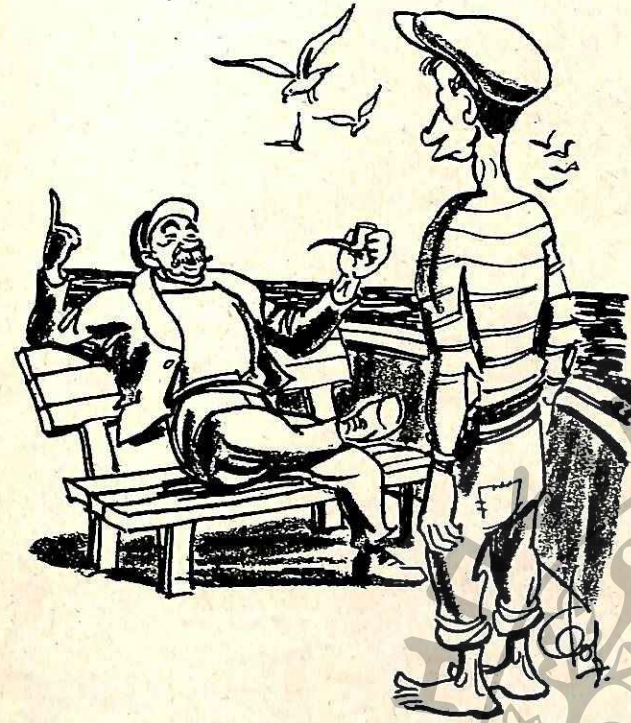
Εὐθυμος κόσμος

ΤΟ ΑΧΤΙ ΤΟΥ ΝΑΥΚΛΗΡΟΥ

Τοῦ ΘΕΟΜΟΥ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

Ο λη τὴν ἡμέρα ο ναύκληρος ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ βρίσκεται σε κίνησι. Μήτε νὰ φάη μαζί με ἄλλα μέλη του πληρώματος δέ μπορούσε. Σε κάθε μανούβρα του καραβιοῦ ἔπρεπε νάσαι μπροστά. Κι ὅσο νὰ τελειώσῃ ο χειρισμός, τὸ φαῖ ἐκρύωνε.

Μὰ και στὸν ὕπνο δέν ἦταν τυχερότερος. Μόλις τὸν ἔπαιρνε γλυκὰ - γλυκὰ, κατὰκοπος από τὴν ὁλοή-

Σχεδιασμο Φ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

μερη δουλειά, κι ἀπάνου που ἄρχιζε νὰ ροχαλίζει εἰς ἕχον πλάγιον δεύτερον, ντάκα - ντούκα ο ἄγγελιαφόρος στὴν πόρτα!

— Κύριε ναύκληρε, σε θέλει ο κύριος ὑπαρχος!

Ο ναύκληρος ἀνοίγε τὰ μάτια του, φυσοῦσε με τὴ μύτη, χασμουριόταν, ἀναστενάξε, βλαστημοῦσε, μὰ ντυνόταν ἀμέσως κ' ἐπῆγαινε γραμμὴ στὸν ὕπαρχο. Μποροῦσε νὰ κἀνῃ διαφορετικά; Και πολλές φορές αὐτὸ γινότανε τζάμπα. Τοῦ ἔκοβαν τὸν ὕπνο για φύλλου πήδημα. Χωρίς νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη. Τότε τοῦ ἐρχόταν νὰ μπῆξῃ τίς φωνές, νὰ στείλῃ στὸν ἀγύριστο και τὸν ἀγγελιαφόρο και τὴν ὑπηρεσία, μὰ φοβότανε τὴν πειθαρχία και λούφαζε. Ἐπλησίαζε, ἐξ ἄλλου, κι ο καιρὸς της ἀποστρατείας του. Λίγη ὑπομονὴ νὰ εἶχε ἀκόμα και θὰ ἔπαιρνε τὴν ἀποστρατεία του και τὴ σύνταξί του και θὰ γλύτωνε ἀπ' τὰ βάσανα.

Η ἡμέρα αὐτὴ δέν ἄργησε. Ἐπειτα από λίγον καιρὸ πῆρε τὸν ναύκληρο τὸ ὄριο της ἡλικίας και ή

ὑπηρεσία τὸν ἀποστράτευσε. Πῆρε τὸ φύλλο της ἀποστρατείας του κ' ἐπῆγε στὸ σπίτι του. Η πρώτη του δουλειὰ ἦταν νὰ κοιμηθῇ δέκα ὥρες γραμμὴ. Σηκώθηκε εύχαριστημένος, κάθησε στὸ τραπέζι κι ἔφαγε με ὄρεξι. Ἐκάθησε μάλιστα μιὰ ὥρα παραπάνω. Με λίγα λόγια ἄρχισε ν' ἀπολαμβάνῃ με κάθε τρόπο τὴν ἡσυχία του και τὴν ἐλευθερία του. Περίπατος, φαῖ, ὕπνος. Δόξα σοι ο Θεός!

Ὅμως ή σύνταξί δέν ἦταν ἀρκετή. Ἐξ ἄλλου τὰ κότσια του βαστοῦσαν ἀκόμα για δουλειά. Ἐβαλε ἐνέργειες λοιπὸν και πέτυχε διορισμὸ σε κάποιο φάρο. Διωρίστηκε ἐπιστάτης τοῦ φάρου. Θὰ ἦταν αὐτός, ένας ἄλλος φαρφούλακας κ' ένα παιδί που τὸ εἶχαν για τὰ θελήματα.

Μόλις ἔφτασε στὸν φάρο, θυμήθηκε τὸ καράβι. Τοῦ μύρισε ή θάλασσα, ή ναυτικὴ ζωή. Στὴν ἀρχὴ τρώμαζε, ἔπειτα ὅμως ἐγέλασε.

— Ἐδῶ είναι βράχος, εἶπε, δέν είναι καράβι. Τώρα πιὰ ο ὑπαρχος είναι μακριά. Τώρα εἶμαι ἐγὼ ἐδῶ ο ὑπαρχος και ο κυβερνήτης... Ὅσο θὰ κουνηθῇ ο βράχος, ἄλλο τόσο θὰ κουνηθῶ κ' ἐγὼ από τὴ θέσι μου, τὴν ὥρα που τρώω ή τὴν ὥρα που κοιμᾶμαι.

Ἀναψε τὸ τσιμποῦκι του, ξάπλωσε σ' ένα καναπέ, τράβηξε μερικὲς ρουφηξιές κ' ἐφώναζε.

— Ποῦσαι, μωρὲ ὑπαρχε; Ἐλα νὰ με διατάξῃς νὰ σηκωθῶ, αν σοῦ βαστά!

Ἐκείνη τὴ στιγμή πέρασε τὸ παιδί τοῦ φάρου από μπροστά του. Ο ναύκληρος θυμήθηκε τὸν ἄγγελιαφόρο. Γύρισε πρὸς τὸ παιδί και τὸ ἀγριοκοίταξε.

— Ἐλα ἐδῶ, τοῦ φώναξε. Τὸ νοῦ σου και τὴ μοῖρα σου, μὴ με ἀνησυχῆσης καμμιὰ φορά, όταν τρώω ή όταν κοιμᾶμαι. Κατάλαβες;

— Κατάλαβα, εἶπε τὸ παιδί, κ' ἐτράβηξε νὰ φύγῃ. Ο ναύκληρος ὅμως τὸ ξαναφώναζε.

— Στάσου, τοῦ εἶπε, ἔλα ἐδῶ.

Τὸ παιδί, γύρισε. Ο ναύκληρος ἐσιωποῦσε σάν κάτι νὰ συλλογιζότανε. Τὸ πρόσωπό του ἔδειχνε πὼς κάποια ιδέα τοῦ εἶχε κατεβῇ. Φύσηξε ένα δυὸ φορές με τὴ μύτη — για νὰ κατεβῇ καλά ή ιδέα — κ' ἔπειτα εἶπε στὸ παιδί.

— Ἀκου δῶ. Αὐτὸ που σοῦ εἶπα, σβῆστο! Ἐξέχασέ το!

— Ποιό; ρώτησε τὸ παιδί. Ποιὸ νὰ σβῆσω; Ποιὸ νὰ ξεχάσω;

— Αὐτὸ που σοῦ εἶπα, νὰ μὴ με ἀνησυχῆς. Ἀπειναντίας θέλω τὴ νύχτα, πρὸ πάντων όταν φυσᾷ ἀέρας, νάρχεσαι στὴν πόρτα μου και νὰ μὲ χτυπᾷς. Νὰ χτυπᾷς δυνατά!

— Νὰ χτυπᾷς; ρώτησε τὸ παιδί σαστισμένο.

— Ναι. Ἀκου δῶ: Βράδιασε ἄς ποῦμε, ἔτσι; Ἐγὼ πέφτω και κοιμοῦμαι. Κοιμοῦμαι βαθιά, ροχαλίζω. Στο μεταξύ σηκώνεται ἀέρας. Ὁραῖα! Τότε λοιπὸν ἐσύ, από σήμερα τὸ βράδυ κιόλα θὰ ἔρθῃς στὴν πόρτα μου, θὰ βάλῃς αὐτί, θὰ καταλάβῃς ότι κοιμοῦμαι κι ἀμέσως θ' ἀρχίσῃς νὰ βροντᾷς. Ντάκα - ντούκα. Κι όταν ἐγὼ ξυπνήσω και φωνάξω «ποῖος είναι;» ἐσύ θὰ μοῦ πῆς: «Κύριε ναύκληρε, σε θέλει ο κύριος ὑπαρχος!». Κατάλαβες;

— Κατάλαβα, εἶπε τὸ παιδί ἐκπληκτο.

— Νὰ φυλάξῃς νὰ φυσᾷ ἀέρας κ' ἐγὼ νὰ κοιμοῦμαι βαθιά. Κατάλαβες;

— Κατάλαβα.

— Για πές μου λοιπὸν! Ἀς ποῦμε πὼς είναι τώρα

ΤΟ ΠΑΡΑΞΕΝΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Διήγημα

ΣΤΟ ΠΡΟΣΧΑΡΟ σπιτάκι του μακρινού συνοικισμού γινόταν εκείνο το χειμωνιάτικο απόβραδο μεγάλο πανηγύρι: Γιορτάζονταν τα γενέθλια της χαριτωμένης μικρής Ρίτσας. Έμπαινε στα έπτά.

Η αδερφή της η Μαρία, σαν μεγαλύτερη, δεχότανε τα καλεσμένα παιδιά μ' επίσημη τουαλέτα, πολύ φανταχτερή και με μαλλιά χτενισμένα στο κομμωτήριο.

Μαζεύτηκαν ως είκοσι γειτονόπουλα, αγόρια και κορίτσια. Καλοντυμένα ήτανε όλα κ' είχανε φέρει τ' απαραίτητα δωράκια.

Η Ρίτσα, φορώντας δολόευκη μπλουζα και φού-

νύχτα. Έγώ είμαι ξαπλωμένος και κοιμούμαι. Σηκώνεται άερας, βουουού!... Έσύ τί θα κάμης;

— Θα έρθω να χτυπήσω την πόρτα ντάκα-ντούκα.

— Ωραία! Ήρθες! Χτυπάς την πόρτα, εγώ ξυπνάω και φωνάζω: «Ποιός είναι; Έσύ, τί θα πής;

— Θα πω: Κύριε ναύκληρε σέ θέλει ο κύριος δήμαρχος.

— Νά το! Κάνεις λάθος. Όχι μωρέ ο δήμαρχος! Τί νά με κάμη ο δήμαρχος; Ο ύπαρχος με θέλει. Άνοιξε τ' αυτιά σου. Ο ύ-παρ-χος.

— Κατάλαβα. «Κύριε ναύκληρε, σέ θέλει ο κύριος ύπαρχος». Αυτό θά σου πω.

— Μπράβο! Τό κατάλαβες καλά. Άντε τώρα στρίβε!

Τό ίδιο βράδυ είχε σηκωθεί άερας κι ο ναύκληρος κοιμότανε γλυκά. Μέσα στον ύπνο του νόμιζε πως ήταν στο καράβι και πως ταξίδευε με φορτούνα δυνατή. Έξαφνα ακούστηκαν χτυπήματα στην πόρτα του. Ντάκα - ντούκα! Ο ναύκληρος ξύπνησε απότομα κ' επεταχτηκε άπάνω.

— Ποιός είναι; ρώτησε δυνατά.

— Κύριε ναύκληρε, ακούστηκε μια νεανική φωνή απ' έξω, σέ θέλει ο κύριος ύπαρχος.

Τότε ο ναύκληρος στηρίχτηκε καλά στο κρεβάτι και παίρνοντας τó άγριώτερο ύφος του κόσμου, έφώναξε:

— Νά του πής νά πάη στον άγύριστο!

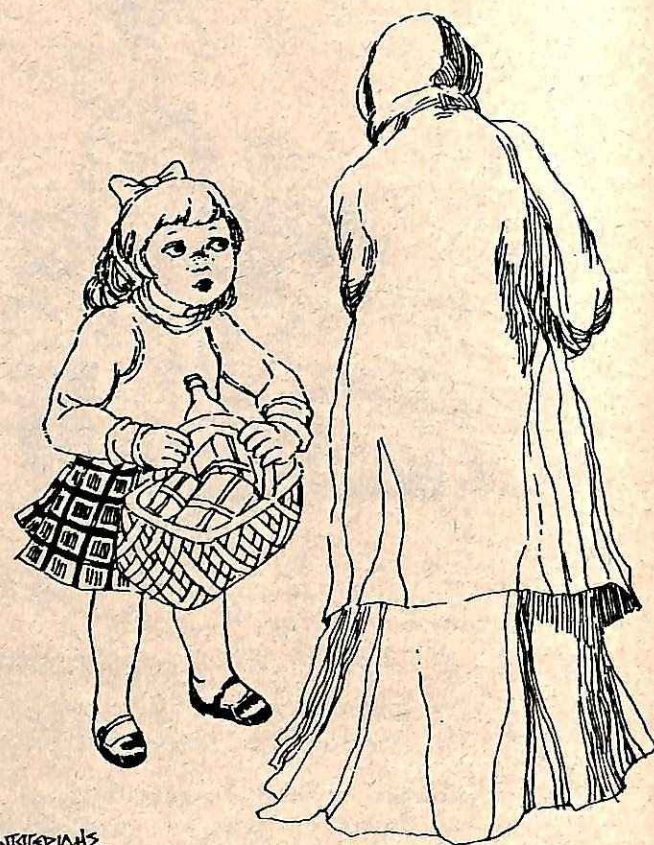
Η σκηνή αυτή επαναλήφτηκε πολλά βράδια. Κι ο ναύκληρος έβγαζε τó άχτι του για τ' άγουροξυπνήματα του καραβιού...

στα σκωτσέζικη που την έσφιγγε δερμάτινη ζώνη κόκκινη σαν τά σπυριά του ρόιδου, τριγυρνούσε από δώ κι από κεί κ' έκανε τις συνηθισμένες σκανταλιές της. Μερικά παιδιά διασκεδάζανε μ' αυτές, τά περισσότερα όμως δυσφορούσαν. Δεν θύμωναν ωστόσο, γιατί εκείνη ήτανε μικρότερή τους — ή πιό μικρή της συντροφιάς. Για νά πούμε την αλήθεια όλα σχεδόν για χάρι της Μαρίας είχαν εκεί μαζευτή — καί, φυσικά, για την καλοπέρασι και για τó γλέντι.

Είχε νυχτώσει πιά για καλά, η Ρίτσα είχε σβήσει τά κεράκια μέσα σ' ένα πανδαιμόνιο που τράνταζε τó σπίτι, όταν ακούστηκαν χτυπήματα στην έξωπορτα. Μιά από τις μεγάλες κοπέλες, που έτυχε νά βρίσκεται στο διάδρομο, πήγε ν' ανοίξη. Βλέποντας ότι είχε νά κάνει με μια ζητιάνα, έβαλε τις φωνές:

— Φύγε άμέσως από δώ. Βρήκες την ώρα...

Τήν άκουσε η Ρίτσα και πήγε με γοργά βήμα-

τα στην έξωπορτα. Είδε τη γυναίκα νά φεύγει απελπισμένη και τη λυπήθηκε. Τήν επίασε από την παλιά ξεφτισμένη φούστα της, κι όταν εκείνη, παραξενεμένη, σταμάτησε μουρμουρίζοντας, είπε:

— Περίμενε, γιαγιά.

Έπειτα στράφηκε σ' αυτή που της κακομίλησε και την έσπρωξε λέγοντας:

— Έσύ νά πās μέσα.

Στό δυνατό φως της λάμπας που ήταν άπάνω από τά κεφάλια τους είδε τó παιδί καλά - καλά τó

χλωμό πρόσωπο της ζητιάνας με τις βαθείες ζαρωματιές, πρόσεξε τά θολωμένα της μάτια που ήταν έτοιμα νά δακρυσουν, και συγκινήθηκε. Έτρεξε σαν χελιδόνι στη σάλα, βρήκε ένα άδειο κουτί κ' έριξε μέσα ανάκατα τυρόπιπτες, μπουρεκάκια, γλυκά. Δεν την πρόσεξε κανείς. Η μητέρα της βρισκότανε στην κουζίνα και τ' άλλα παιδιά χοροπηδούσανε σαν φασουλήδες. Γλίστρησε άναμεσα τους ως την έξωπορτα κ' έδωσε στη γερόντισσα τó γεμάτο κουτί δίχως νά πη λέξι.

Τό πήρε εκείνη βιαστικά και τόρριξε καθώς ήτανε στο μεγάλο ταγάρι που κρεμόταν από τόν ωμο της. Άφου μουρμούρισε κάτι λόγια, έκανε νά φύγη, μα τó μετάνιωσε στη στιγμή. Έσκυψε πάνω από τη μικροσκοπική Ρίτσα, τη χείδεψε στα κατσαρά μαλλάκια και την κοίταξε κατάματα.

— Νά ζήσης, είπε σιγανά. Δεν θά ξεχάσω ποτέ αυτό που έκανες. Νά θυμάσαι και σύ τη θεία Ξένη.

Σταμάτησε, κόμπιασε λίγο θέλοντας νά ταιριάξει κάτι στιχάκια σαν αυτά που σκάρωνε όταν, νέα, ξεχώριζε στα πανηγύρια άνάμεσα απ' όλες τις άλλες κοπέλες, κι έπειτα πρόφερε άργά και φωναχτά:

«Σαν θυμάσαι τη θεία - Ξένη,
πούειναι τόσο πικραμένη,
θάειναι σου στρωμένη ή στράτα
με τριαντάφυλλα δροσάτα».

Τό κοριτσάκι την άκουγε με μεγάλη προσοχή και προσπαθούσε νά γράψη στη μνήμη του κείνα τά λόγια, που του έκαναν μεγάλη εντύπωση. Θάθελε νά τά ξανακούση, μα όσο ν' αποφασίση νά τó ζητήσει, η ζητιάνα είχε χαθή μέσα στο σκοτεινό σοκάκι.

Κάθησε εκεί άσάλευτη σιγολέγοντας: «Σαν θυμάσαι τη θεία Ξένη...».

Η Μαρία, που τότε μόλις πρόσεξε πως έλειπε, την άναζήτησε. Πήγε και τη βρήκε εκεί συλλογισμένη, έκλεισε την πόρτα και την τράβηξε μέσα...

ΠΕΡΑΣΑΝΕ ΧΡΟΝΙΑ. Τό κοντοπάχουλο κοριτσάκι μεγάλωσε, ψήλωσε μάλιστα πολύ χωρίς κανείς νά τó περιμένει. Έγινε κοπέλα ζηλευτή.

Έξυπνη κ' έργατική καθώς ήτανε, περνούσε όλες τις τάξεις θριαμβευτικά. Τώρα πλησίαζε νά βγάλη τó Γυμνάσιο.

Στις εξετάσεις ο μαθηματικός έβαλε στις μαθήτριές του νά λύσουν ένα δύσκολο πρόβλημα. Σκυμμένη πάνω από την άσπρη κόλλα ή Ρίτσα, προσπαθούσε ν' άρχιση τó γράψιμο. Πέρασε ένα τέταρτο, πέρασε ένα άλλο άκόμα. Τίποτα! Τής ήταν άδύνατο νά σύρη και μιάν έστω γραμμή.

Είχε πολύ στενοχωρηθή. Κόντευε νά χάση τó θάρρος της, την αυτοπεποίθησί της. Με δυσκολία κατάφερε νά συγκρατή τά δάκρυά της. Τόση άναποδιά, Θεέ μου, τέτοιο κενό στο κεφάλι της!... Άξαφνα θυμήθηκε τη γριά ζητιάνα, που τόν τελευταίον καιρό την είχε έντελως άπολημονήσει. Τής ήρθανε στη μνήμη κείνα τά στιχάκια: «Σαν θυμάσαι τη θεία Ξένη — πούειναι τόσο πικραμένη, — θάειναι σου στρωμένη ή στράτα — με τριαντά-

φυλλα δροσάτα». Τάειπε μέσα της δυό - τρεις φορές, κ' εύθύς ο νους της ξαστέρωσε. Πεντακάθαρη πρόβαλε ή λύσι που ζητούσε!

Έπιασε τó στυλό κι άρχισε νά γράφη πυρετικά. Μέσα σέ λίγα λεπτά της ώρας ή κόλλα γέμισε. Τό άποτέλεσμα ήτανε θριαμβευτικό.

ΠΗΡΕ ΤΟ ΧΑΡΤΙ ΤΗΣ ή Ρίτσα κι άρχισε νά προετοιμάζεται για εισαγωγικές εξετάσεις στο Πολυτεχνείο. Κουράστηκε όμως πολύ μελετώντας κι άρρώστησε από υπερέκπωση. Ένας σπουδαίος γιατρός της έκανε ενέσεις, της έδωσε φάρμακα και της σύστησε νά τρώη καλά και νά μη διαβάζη για ένα μεγάλο διάστημα, ούτε ν' άπασχολήται με τίποτα. Μα δεν καλυτέρευε καθόλου ή κατάστασί της. Περνούσαν οί μέρες κι όλο άδυνάτιζε. Τήν έτρωγε κίολας ή σκέφι πώς άν δεν παρακολουθούσε μαθήματα στο Φροντιστήριο, θάχανε τη χρονιά της.

Μιά νύχτα είδε στον ύπνο της όλη τη σκηνή του παιδικού γλεντιού, τη γριά ζητιάνα, τά φαγώσιμα που της έδωσε. Άκουσε και τά τέσσερα στιχάκια, είπωμένα άργά και φωναχτά, όπως τότε. Κ' έπειτα άκουσε τη θεία Ξένη νά της λέη με τρόπο πειστικό πως άμα πάη για λίγες μέρες σέ βουνό, θά γιατρευτή.

Πετάχτηκε άπάνω, φόρεσε μιá ρόμπα και βιάστηκε ν' ανοίξη τά πατζούρια του παραθυριού. Χαράματα ήτανε, γαλάνιζε ο ούρανός στεφανωμένος από τó φεγγάρι της χάσης, ο τόπος εύωδιαζε. Ένα πουλί, κρυμμένο στα κλαδιά της άκακίας, έψελνε τ' όρθρινό. Ξαναθυμήθηκε τά στιχάκια, θυμήθηκε και τη μορφή της γυναίκας που τά είχε ταιριάξει. Κι άνέλπιστα έννοιωσε νά δυναμώνη, νά ξαναβρίσκη τó χαμένο της κουράγιο.

Έμεινε σκεπτική πολλήν ώρα. Έπειτα τ' άποφάσισε: Έγραψε σέ μιá συγγενή της που έμενε στη Μακρυνίτσα, παρακαλώντας τη νά την φιλοξενήση κάνα - δυό βδομάδες.

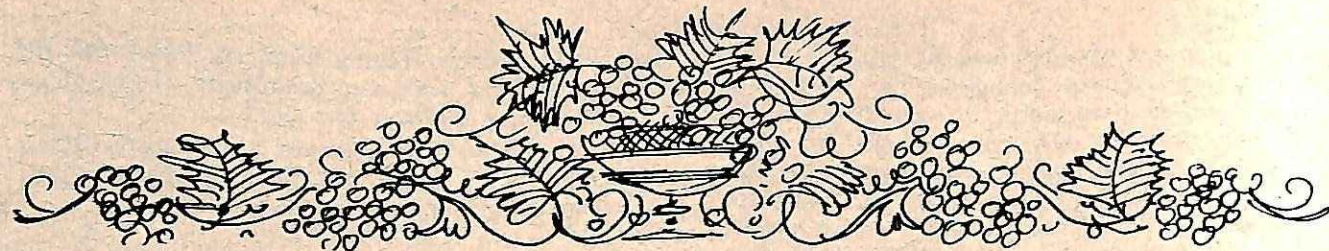
Δεν άργησε νά φτάση ή άπάντησι: «Έπιτέλους τó άποφάσισες! Χρόνια τώρα σέ παρακαλώ νά μου δώσης αυτή τη χαρά...».

Πήγε, και σέ δέκα πέντε μέρες γύρισε πιό δυνατή και πιό όμορφη απ' ό,τι ήτανε προτού ν' άρρωστήση.

Πρώτη της δουλειά άμα βρέθηκε στην Άθήνα ήτανε νά κάνει κάτι για τη γυναίκα που τόσα της χρωστούσε, καθώς έπίστευε. Πώς όμως; Δεν ήξερε άν ζούσε άκόμα και πού, κι ούτε γνώριζε κανένα που θά μπορούσε νά της δώση πληροφορίες.

Βασάνισε τη σκέφι της πολλές ήμέρες, και στο τέλος βρήκε τη λύσι: Έφτιασε μόνη της στη μέση του κήπου ένα βάθρο από ξερολιθιά κι άπάνω έστησε μιá μαρμαρένια στήλη που της έκανε χάρισμα κάποια φίλη της, αυτοδίδακτη γλύπτρια. Πάνω σ' αυτή, ψηλά, ήτανε χαραγμένα τά λόγια: «Άφιέρωμα στη θεία Ξένη». Και παρακάτω οί δυό τελευταίοι στίχοι του τραγουδιού πουχε κείνη αυτοσχεδιάσει:

«Θάειναι σου στρωμένη ή στράτα
με τριαντάφυλλα δροσάτα».

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Η ΦΥΣΙ

Έχε τὰ μάτια σου ανοιχτά,
καὶ κοίταζε προσεκτικά
τριγύρω σου τὴν πλάσι.
Σὲ κάθε βῆμα σου καὶ μιὰ
φωνὴ γλυκειά, καὶ μυστικά
ὥς μέσα σου θὰ φτάσει.

Ἡ φύσι θὰ σοῦ πῇ γιατί
λαλεῖ τ' ὀρνίθι τὴν αὐγὴ
κι ἀποβραδὺς τ' ἀηδόνι.
Γιατὶ βλασταίνουν τὰ κλαδιά
τὴν ἀνοιξι, κ' εἶναι ἀπαλά
φύλλα γεμάτοι οἱ κλώνοι.

Ἡ φύσι θὰ σοῦ πῇ γιατί
τὰ οὐράνια λάμπουν τὴν αὐγὴ
καὶ κλείνουν τὸ δειλί.
Καὶ κάθε πλάσμα ἓνα γλυκὸ
καὶ μυστικὸ χαιρετισμὸ
θεῖ νὰ σοῦ στείλῃ.

Μ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΜΠΑΝΑ

Φτωχὸ 'ναὶ τὸ καμπαναριό,
φτωχὸ τὸ παρεκκλήσι
τὴν καμπανούλα του χτυποῦν
μ' ἐφτάκομπο καννάβι.
Καλὴ της ὥρα! Ἐνα χωριὸ
καὶ τούτη ἔχει ἀγαπήσει
Βρέφη βαφτίζει, εὐλογεῖ νιές
καὶ γέρους ἀναπαύει.

ΣΙΜΟΣ ΜΕΝΑΡΔΟΣ

Η ΑΥΓΗ

Πάλιν ἔσκασε ἡ αὐγὴ
κι ἀνοίξαν χιλιάδες μάτια
νά κι ὁ ἥλιος ἔχει βγεῖ
πίσω ἀπ' τὰ χρυσὰ παλάτια.

Στὸ λειβάδι τ' ἀνθιστὸ
πεταλοῦδες ὅλο χάρι
παίζουνε κυνηγητὸ
στ' ἀνθισμένο τὸ θυμάρι.

Ἐνας σπῖνος στὸ κλωνί
μὲ τὴν πλουμιστὴ στολὴ του,
μὲ χαρούμενη φωνὴ
κελαϊδᾷ τὴν προσευχή του.

κ' ἡ καμπάνα ἀπ' τὸ βουνὸ
σάν καλὴ, γλυκεῖα μητέρα
στὸ μικρούτσικο χωριὸ
στέλνει πρώτη «καλημέρα».

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

ΑΦΗΡΗΜΑΔΑ

Τοῦ Ἀλέκου ὁ ἀδελφός
ποῦ περνοῦσε γιὰ σοφός,
κ' ἔλαμπε σάν τ' ἅγιο φῶς
στὸ Σχολεῖο ποῦ μελετοῦσε,

ποῦ ἔβγαине συχνά-πυκνά
μοναχὸς στὰ σκοτεινὰ
καὶ μὲ τ' ἄστρα νὰ περνᾷ
τὶς βραδιὲς του λαχταροῦσε,

μιὰ βραδιά μοναδική
τόνε βλέπω κάτω ἐκεῖ,
καὶ κοιτάει μὲ προσοχή
μέσ στοῦ Φεγγαριοῦ τὸ δίσκο.

Καὶ θωρώντας ἀπορεῖ,
κ' ἀπερνώντας προχωρεῖ
καὶ μπροστὰ του δὲ θωρεῖ
καί... στρωμένο τότε βρίσκω!

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΟΥΡΗ

Ποιὸς δὲν ἔχει ἀκούσει τὸ ὄνομα τοῦ Γεωργίου Σουρή; Ὅλοι ξέρουν βέβαια πὼς ἦταν ἓνας μεγάλος ποιητής, ἀλλὰ σατιρικός. Ἐγγραφε ποιήματα εὐθυμία, κοροϊδευτικά, ἀστεῖα, σατιρικά, γιὰ κάθε τι ποῦ τοῦ φαινόταν ἄξιο νὰ τὸ κοροϊδέσῃ μὲ στίχους, ποῦ ὅποιος τοὺς διάβαζε ξεκαρδιζόταν στὰ γέλια. Καὶ πράγματι, στὴν ἐποχὴ του, δὲν ὑπῆρχε Ἕλληνας γραμματισμένος ποῦ νὰ μὴν περιμένε κάθε Σάββατο νὰ κυκλοφορήσῃ τὸ ἐβδομαδιαῖο περιοδικὸ τοῦ Σουρή, «Ὁ Ρωμιός», ποῦ τὸ ἔγραφε ὅλο μόνος του, γεμίζοντάς το μὲ ἑκατοντάδες στίχους, καὶ ποῦ μόλις κυκλοφοροῦσε, γινόταν ἀνάρπαστο. Ὁ Σουρὴς ἦταν ὁ πιὸ δημοφιλὴς ποιητὴς τῆς ἐποχῆς του, γιατί ἤξερε νὰ στιχουργῇ πολὺ ἀπλᾶ καὶ πολὺ ἔξυπνα, καὶ κάθε φορὰ εὑρίσκε κάτι κακό, κάποιο λάθος τῶν ἀνθρώπων, τῆς κοινωνίας, τῆς ἐξουσίας, καὶ τὸ σατιρίζε. Ἀλλὰ ὅ,τι σατιρίζε, τὸ ἔκανε μὲ καλὴ καρδιά καὶ μὲ διάθεσι νὰ τὸ διορθώσῃ.

Αὐτὰ εἶναι πολὺ γνωστά. Ἐκεῖνο ποῦ εἶναι λιγώτερο γνωστὸ εἶναι ὅτι ὁ Σουρὴς ἦταν καὶ μεγάλος πατριώτης, καὶ ὅποτε τὸν ἐνέπνεε ἡ ἱστορία τοῦ καιροῦ του, ἀφῆνε τὴ σατιρικὴ ποίησι καὶ ἔγραφε ὠραίους πατριωτικοὺς στίχους. Ἡ ἐποχὴ ποῦ ἔζησε ὁ Σουρὴς (γεννήθηκε στὰ 1853 στὴ Σύρο καὶ πέθανε στὰ 1919 στὴν Ἀθήνα) εἶναι πολὺ πλούσια σὲ ἱστορία. Οἱ Κρητικὲς Ἐπαναστάσεις τοῦ 1886 καὶ τοῦ 1895, ὁ πόλεμος τοῦ 1897, τὸ στρατιωτικὸ κίνημα τοῦ 1909, οἱ μεγάλοι ἀπελευθερωτικοὶ πόλεμοι τοῦ 1912 - 1913 ποῦ μεγάλωσαν τόσο τὴν πατρίδα μας, ὁ πρῶτος παγκόσμιος πόλεμος τοῦ 1914, καὶ τόσα ἄλλα, κάνουν αὐτὸ ποῦ λέμε «νεοελληνικὴ ἱστορία». Καὶ δὲν ἔλειψε κανένα γεγονός ἀπὸ τὴν ποίησι τοῦ Σουρή, σημαντικὸ βέβαια γεγονός, ποῦ νὰ μὴν τὸ περιγράψῃ καὶ νὰ μὴν τὸ ὑμνήσῃ μὲ λυρικὸ πατριωτισμὸ, κοιτάζοντας πὼς νὰ τονώσῃ τὸ ἥθικο τῶν συμπατριωτῶν του, νὰ ἐξάρῃ τὰ κατορθώματα τῶν Ἑλλήνων στὰ πεδία τῶν μαχῶν, νὰ σαλπίσῃ τὴν πίστι τοῦ στο μέλλον τῆς χώρας. Ὁ Στρατὸς μας καὶ ὁ Στόλος μας βρῆκαν στὸν Σουρὴ ἓναν πολὺ θερμὸ καὶ εὐγλωττο ὑμνωδὸ, ἓναν καινούργιο Τυρταῖο. Ἀς τὸν δοῦμε λίγο ἀπ' αὐτὴ τὴν ὠραία πλευρά.

Στὰ 1886 ὁ λαὸς τῆς Κρήτης ξεσηκώνεται ἐναντίον τοῦ τότε σουλτάνου γιὰ ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του. Οἱ Κρητικοὶ πολεμοῦν μὲ ἥρωισμό καὶ αὐτοθυσία, ποῦ προξενεῖ στὴν Ἑλλάδα τεράστιο ἐνθουσιασμό. Κι αὐτὸν τὸν ἐνθουσιασμό τὸν ἐκφράζει ὁ Σουρὴς μὲ τοὺς στίχους του, ὑμνώντας καὶ τὴ δόξα τῶν Κρητικῶν.

«Γλυκεῖα πατρίδα, σκόρπιζε στεφάνια στὰ παιδιὰ σου, ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου τίς κορφές ἠλιόφωτη ροβόλα, νὰ ἰδῇς πὼς πέφτει στὴ φωτιά ἡ νέα λεβεντιά σου καὶ ποιά λαχτάρα μυστικὴ κινεῖ τὰ στήθη ἔλα. Λίγα παιδιὰ σου πολεμοῦν μ' ἀμέτρητο ἀσκήρι κι ἀπ' τὸ πολὺ πελέκημα κουράζεται τὸ χέρι. Τὸ τιμημένο σου σπαθὶ καὶ πάλι αἱματώθῃ ποῦ σωριασμένο κόντεψε στὴ θήκη νὰ σκουριάσῃ. Θαρρεῖς καθένα σου παιδί χίλιες ζωὲς νοιώθει καὶ δὲ φοβάται δυὸ καὶ τρεῖς ἀπ' τίς πολλὰς νὰ χάσῃ».

Ὁ Κρητικὸς λαὸς ζητάει τὴν ἐπαναφορὰ τῶν προνομίων ποῦ τοῦ εἶχε παραχωρήσει ὁ σουλτάνος ὕστερ ἀπὸ προηγούμενες ἐπαναστάσεις. Καὶ στὰ 1895 ξεσηκώνεται καὶ πάλι, χτυπάει τοὺς Τούρκους, τοὺς ἀναγκάζει νὰ ὑποχωρήσουν. Ἡ ἐπιτυχία αὕτη γεννάει πάλι ἀπερίγραπτο ἐνθουσιασμὸ στὴν Ἀθήνα. Συγκεντρώνονται ὅπλα καὶ ἐφόδια, προσφέρονται πληθὸς ἐθελοντές, πλοῖα φορτώνονται καὶ ξεκινοῦν γιὰ τὴν Κρήτη, νὰ βοηθήσουν τοὺς μαχόμενους μὲ τόση ἐπιτυχία ἀδελφούς μας. Καὶ ὁ Σουρὴς ἐκφράζει μὲ τὴ θερμὴ τῶν αἰσθημάτων του καὶ τὸν ἀρμονικὸ στίχο τοῦ αὐτῇ τῇ συνδρομῇ τῆς Ἐλευθέρης Πατρίδας στὰ Κρητικόπουλα ποῦ ἔχουν ξεσηκωθῇ γιὰ τὴ λευτεριά τους :

«Κατευόδιο καραβάκια τόσες πίκρες ποτισμένα!
Φεύγουν, φεύγουν μ' ἀεράκι μυρωμένο κ' ἐλαφρό...
Μάτια σιλάβων κ' ἐλευθέρων σηκωθεῖτε βουρκωμένα
νὰ τὰ δῆτε πὼς πετοῦνε στοῦ πελάγου τὸν ἀφρό.
Κατευόδιο παλληκάρια καὶ ναυτόπουλα τοῦ στόλου,
σὺν ἀράξετε στὴν Κρήτη νὰ γλυκοροδίξῃ ἡ μέρα!
Ταξιδεύει στ' ἄρμενά σας κ' ἡ ψυχὴ τοῦ γένους ὅλου,
ποῦ πνιγμένη μέσ' στοὺς βούρκους ἐλαχτάρησε γιὰ ἀέρα.
Σπάει κύμα δοξασμένο στὸ καθένα σας πλευρό.
Πάρτε κτύπους τῆς καρδιάς μας νὰ τοὺς κάνετε φτερά,
καὶ νὰ πᾶτε φτερωμένα τῆς γαλάζιας τὸν σταυρὸ
μέσ' στ' ἀκοίμητα τῆς σιλάβας κι αἱματόβρεχτα νερά.
Κατευόδιο καραβάκια... Τῆς φωτιάς σας κάθε σπῖθα
πέφτει μέσα μας κι ἀνάφτει τὴ σθησμένη μας καρδιά...
Κατευόδιο, κατευόδιο... Σὺ, σταυρέ, ξαναβοήθα
τῶν Κανάρηδων ἐγγόνια, τῶν Μιαούληδων παιδιὰ».

Μὰ δὲν εἶχε ἔρθει ἀκόμη ἡ μεγάλη ὥρα ποῦ τὴν περιμένε μὲ τόση λαχτάρα ἡ πατρίδα μας. Ἡ ὥρα αὕτη θὰ σήμαινε τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1912. Ἡ Ἑλλάδα ὁρμᾷ, νικηφόρα, πρὸς τὴ Μακεδονία, τὴν Ἡπειρο, τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου. Στὰ στενὰ τῆς Ἑλλάς, ποῦ ἔγινε ἡ περίφημη ναυμαχία, κατατροπώνεται ὁ τουρκικὸς Στόλος. Ἦταν δυνατό νὰ μείνῃ ἀσυγκλινῆτος ὁ Σουρὴς;

«Ἐρὶ πάλι τὰ καράβια ποῦ ξυπνοῦνε τὰ νερά
μὲ κανόνια, μὲ πυρά,
Ἐρὶ πάλι στίς χαρὲς των τοῦ γιγαλοῦ τὰ παλληκάρια,
ὅπου τάχαμε καμάρια.
Εἴμ' ἐγὼ νεράϊδα κόρη ποῦ σὲ χρόνια λαμπερά
εἶδα μὲ φωτιστεράνους Σπέτες, ἴδρα καὶ Ψαρά.
Εἴμαι ἐκεῖνη ποῦ καὶ τώρα σὲ γιγαλὸ πολεμοκράτη
μπουρλοτιέροντες ζητῶ,
εἴμαι ἐκεῖνη ποῦ μιὰ σπῖθα μέσα ἀπὸ μπουρλότων στάχτη
σὲ ναυτόπουλα πετῶ.
Ἐρὶ πάλι τὰ καράβια κι ἀπὸ τὰ πελάγη κρότοι
καὶ μπουρλότων μυρωδιά.
Γεῖά σου, γεῖά σου Κουντουριώτη,
γεῖά σας τοῦ γιγαλοῦ παιδιὰ!».

Ἄλλο μεγάλο γεγονός ἐκείνων τῶν ἀγώνων ἦταν καὶ ἡ ἀπελευθέρωσι τῶν Ἰωαννίνων, τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1913. Αὐτὸ τὸ μεγάλο κατορθῶμα τὸ γιορτάζουμε κάθε Φεβρουάριο. Κ' ἐφέτος ἂς θυμηθοῦμε τοὺς τόσο συγκινημένους στίχους ποῦ ἔγραψε ὁ Σουρὴς γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν Ἰωαννίνων.

«Τὰ πήραμε τὰ Γιάννενα... Μάτια πολλὰ τὸ λένε
ὅπου γελοῦν καὶ κλαῖνε.
Τὸ λέν πουλιὰ τοῦ Γρεβενοῦ κι ἀηδόνια τοῦ Μετσόβου
ποῦ τάχε διώξει παγωνιά κι ἀνατριχίλα φόβου.
Τὸ λένε κτύποι καὶ βροντές, τὸ λένε καὶ καμπάνες
τὸ λένε καὶ χαρούμενες καὶ μαυροφόρες μάνες
τὸ λένε καὶ Γιαννώτισες ποῦζησαν χρόνια βόγγου
τὸ λένε καὶ Σουλιάτισσες στίς ράχες τοῦ Ζαλόγγου!».

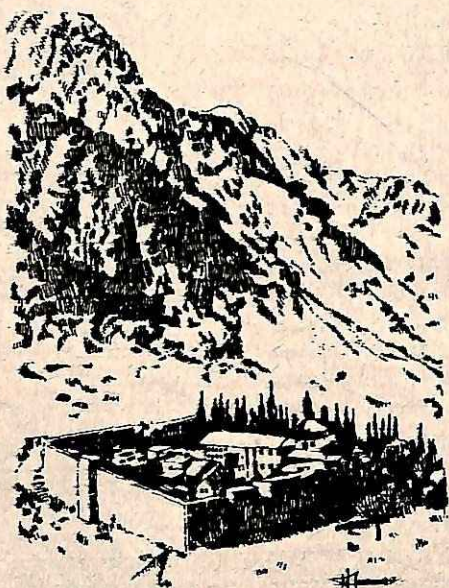
Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗ ΣΙΝΑΪΤΙΚΗ ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Σύμφωνα με την εὐλαβὴ παράδοσι στις ἀρχές τοῦ 4ου μ.Χ. αἰ. ζοῦσε στὴν Ἀλεξάνδρεια τῆς Αἰγύπτου ἀνεῆκες σοφωτάτη καὶ λαμπροτάτη, ὡραία κατὰ τὴν ὄψιν καὶ κατὰ τὴν καρδίαν ἀπὸ πριγκιπικὴ οἰκογένεια Αἰκατερίνα ὀνομαζόμενη. Ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία τῆς πανευφύμου αὐτῆς μάρτυρος ἔγινε ἀντικείμενο βαθειᾶς ἱστορικῆς μελέτης. Τοῦτο ὀφείλεται στὸ παράδοξο γεγονός ὅτι, ἐνῶ ὅλοι οἱ σύγχρονοί της ἱστορικοὶ σιωποῦν γιὰ τὴ ζωὴ καὶ δράσι της, ἡ ἄλλη τὴν συγγέουν μετὰ τὴν Ἀλεξανδρινὴ φιλόσοφο τοῦ 4ου αἰ. Ὑπατία, ὁ μόνος ποὺ μιλά διεξοδικὰ γι' αὐτὴν εἶναι ὁ ἱστορικὸς Εὐσέβιος. Πολλὲς ὁμως μεγαλοστομίες καὶ μεταπτώσεις τὸν χαρακτηρίζουν ὅπως τοὺς περισσότερους βυζαντινοὺς ἱστορικοὺς. Ἀναφέρει λοιπὸν ὁ Εὐσέβιος :

Ἡ μὲν μονὴ ποὺ ἀντιστεκόταν σὲ ἀνήθικες πράξεις ἦταν ἡ σοφωτάτη νεῆς Αἰκατερίνα. Ἡ δύναμις καὶ ἡ γοητεία της ἦταν πνευματικὴ καὶ ὄχι σαρκική, καὶ γιὰ τοῦτο διὰ πίστεως στὸν Χριστὸ καὶ βαπτίσθηκε ἡ ἐκκλησία τῆς ἔδωσε τὸ ὄνομα Αἰκατερίνα, ποὺ πολλοὶ παραδέχονται πὺς προέρχεται ἀπὸ τὸ Ἀεικαθαρίνα (πάντοτε-καθαρίνα δηλαδή).

Τὰ ἐκκλησιαστικὰ Συναξάρια, ποὺ εἶναι ἀπλῶς εὐσεβεῖς διηγήσεις καὶ ἔτσι πρέπει νὰ τὰ δεχθούμε, ἀναφέρουν χωρὶς βέβαια αὐτὰ νὰ ἐπαληθεύονται ἱστορικὰ πὺς ἡ Αἰκατερίνη ἦταν κόρη τοῦ βασιλίσκου τῆς Ἀλεξανδρείας Κώνστα, ὁ ὁποῖος ἐπιμελήθηκε τὴν μόρφωσί της ἀπὸ τὴν παιδική της ἡλικία. Ὅταν διεδόθη ὅτι ἡ Αἰκατερίνη μετεστράφη στὸν Χριστιανισμό, καὶ αὕτῃ δὲν τὸ διέψευσε, ὁ Μαξιμίνος διέταξε τὴν μορφωμένην νῆα νὰ κἀνὴ δημόσια συζήτησι μετὰ 50 εἰδωλολάτρες σοφούς γιὰ «ν' ἀποδειχθῇ ἡ πλάνη τῆς χριστιανικῆς πίστεως». Ἡ συζήτησις ἐπραγματοποιήθη στὴν πὺς κεντρικὴ καὶ εὐρύχωρη πλατεῖα τῆς Ἀλεξανδρείας μπροστὰ στὰ φιλοπερίεργα μάτια ἑνὸς

μεγάλου πλήθους, ποὺ ἀπὸ πολὺ πρῶτῃ εἶχε γεμίσει τὴν πλατεῖα γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὸν σχετικὸ διάλογο. Τὸ ἐξαγόμενον τῆς δημόσιας αὐτῆς συζήτησεως ὑπῆρξε συντριπτικὸ γιὰ τὸν Μαξιμίνον, ποὺ καθιστὸς στὸν κῆπο τοῦ παλατιοῦ περιέμενε μετὰ ἀνυπόμονη βεβαιότητά τὰ καλὰ μαντάτα τῆς νίκης τῆς πατροπαράδοτης εἰδωλολατρίας ἐπάνω στὴν νῆα πίσι. Ἀλλὰ ἐνῶ ἔδειχναν τὰ πράγματα πὺς θὰ νικῆσουν στὸν διάλογο οἱ σοφοὶ τῶν εἰδωλῶν, κάτι τὸ πολὺ ἀναπάντεχο συνέβη : Καὶ οἱ 50 σοφοὶ ἐπέ-

σθησαν γιὰ τὴν ὀρθότητα καὶ τὴν πνευματικὴ ὑπεροχὴ τῶν ἐπιχειρημάτων τῆς Αἰκατερίνας καὶ ἀσπασθηκαν τὸν Χριστιανισμό! Τοῦτο τὸ γεγονός ἐρέθισε τόσο τὸν ἡγεμόνα, ὥστε διέταξε τὴν ἄμεση σύλληψιν, τὴ μαρτυρικὴ ἀνάκρισιν καὶ τὸν διὰ τροχοῦ θάνατον τῆς πάνσοφης Αἰκατερίνας.

Ἡ παράδοσι, ποὺ τὰ θέλει ὅλα μετὰ θρυλικὸ χαρακτήρα νὰ γίνουν, διηγείται πὺς ἄγγελοι μετέφεραν τὰ λείψανα τῆς ἁγίας πᾶν σὲς φτεροῦγες τοὺς καὶ τὰ ἀπόθεσαν στὴν ψηλότερη κορυφὴ τοῦ Σιναίου ὄρους, ποὺ φέρει μέχρι σήμερα τ' ὄνομα τῆς ἀκόμῃ καὶ στ' ἀραβικά, «Τζεμπέλ Κατερίν». Πολλοὶ προ-

σκυνητὲς τῶν παλαιότερων χρόνων διηγοῦνται πὺς εἶδαν σκαλισμένο σ' ἑνα ἀπότομον βράχο, ἀκριβῶς στὸ σημεῖο ὅπου τὸ τιμωτάτο σῶμα τῆς μάρτυρος ἀφέθη ἀπὸ τοὺς ἄγγελους, τὸ σχῆμα τοῦ σκηνώματός της σκαλισμένο στὸ βράχο κατὰ τρόπο θαυματουργικὸ καὶ βέβαια παράδοξο.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Ὑπάρχουν ἱστορικὲς μαρτυρίες ποὺ ἀναφέρουν πὺς ἀσκητὲς ὑπῆρχαν στὸ ὄρος Σινᾶ (σκόρπιοι καὶ ἀνοργάνωτοι βέβαια), πολὺ πρὶν τὸ κτίσιμο τῆς μονῆς ἀπὸ τὸν Ἰουστινιανὸν τὸν 6ο αἰῶνα. Ἐπιγραφὲς μαρτυροῦν, ὅτι οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ προσκυνητὲς - μοναχοὶ ἔφθασαν στὸ Σινᾶ στὸ τέλος τοῦ Βου ἡ ἀρχὴ τοῦ Γου μ.Χ. αἰ. Σύμφωνα μετὰ τὸ Ὀδοιπορικὸ τῆς Αἰθερίας τῆς προσκυνήτριας, ποὺ γράφτηκε γύρω στὰ 450 μ.Χ., ἀσκητὲς πατέρες ζοῦσαν ἐκεῖ «βίον ἡσύχιον καὶ σεμνόν». Ἀναφέρει ἀκόμῃ τὸ κείμενον, ὅτι ὑπῆρχε μικρὸς ναῖσκος στὴν ἁγία κορυφῇ.

Λόγω τῆς μονώσεως καὶ τῆς σκληραγωγίας ποὺ ὑπῆρχε στὸ Σινᾶ, στοιχεῖα ἀπαραίτητα γιὰ μιὰ ὀλοκληρωμένη ἀσκητικὴ ζωὴ, ἡ περιοχὴ ἔγινε πόλος ἔλξεως γι' αὐτοὺς ποὺ ἤθελαν ν' ἀφιερωθοῦν ψυχικά καὶ σωματικά στὴ λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Ὑπῆρχε ἄμεση ἀνάγκη γιὰ ἑνα ὀργανωμένο κοινὸ βίον. Μοναστήρι δηλαδή. Τὸ κενὸ ἦλθε νὰ τὸ καλύψῃ γενναῖοδωρα ὁ αὐτοκράτορας Ἰουστινιανός, ποὺ μετὰ πλοῦσια ἐπιχορήγησι ἔγινε ὁ κτίτωρ τοῦ Καθολικοῦ (ναοῦ) τῆς μονῆς καὶ τοῦ μεγάλου τείχους ποὺ ζώνει τὸ μοναστήρι προστατευτικὰ ἀπὸ ἐπιδρομὲς βαρβάρων ἀλλοφύλων. Βέβαια ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια εἶναι πὺς ὁ Ἰουστινιανὸς χρειάζετο ἑνα δυνατὸ ἐκκλησιαστικὸ καὶ στρατιωτικὸ κέντρο ν' ἀκμάζῃ καὶ ν' ἀκτινοβολῇ τὴν πνευματικὴ αἰγλή τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὴν στρατιωτικὴ τῆς δύναμις τοὺς γύρω ἀραβικοὺς λαούς, μιὰ καὶ ποὺ ἡ περιοχὴ ἦταν ἀκριτικὴ τῶν συνόρων τῆς βυζαντινῆς πολιτικῆς δικαιοδοσίας.

Γράφει λοιπὸν γιὰ τὴ μονὴ ὁ ἱστορικός : «Εἰς τὸν Ἰουστινιανὸν ἀπεδόθη καὶ «ανταρά» (διάταγμα δηλαδή), ἡ ὁποία ἄλλοτε μὲν ὀνομάζετο (ὀρισμὸς) καὶ ἄλλοτε (χρυσόβουλλον). Κατ' αὐτὴν ὁ προΐ-

στάμενος τοῦ Σινᾶ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀρχιερεὺς καὶ νὰ φέρῃ τὸν τίτλον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σινᾶ καὶ Ραϊθῶ. Πάντως σπουδαῖοι ἄνδρες κατέλαβον τὸ ἀξίωμα τοῦτο καὶ ἐνῶ ἦσαν ἀρχιερεῖς ταυτοχρόνως ἦσαν καὶ ἡγούμενοι τῆς μονῆς.

Καὶ ὁ θρύλος συμπληρώνει τὴν ἱστορία : «Τὸν 7ο αἰῶνα ξεχύθησαν οἱ Ἀραβες, μετὰ τὸν Μωάμεθ ἐπικεφαλῆς, γιὰ νὰ κατακτήσουν τὸν κόσμον. Δὲν ἄργησαν νὰ φθάσουν στὴν Πετραία Ἀραβία καὶ στὸ Σινᾶ. Σύμφωνα μετὰ τὴν πάγια παράδοσι ποὺ ὑπάρχει ἀνάμεσα σὲ χριστιανοὺς καὶ μουσουλμάνους, ὁ ἴδιος ὁ Μωάμεθ ἦλθε ἐπάνω στὸ Σινᾶ γιὰ νὰ τιμῇ τὴ μνήμην τοῦ Μωϋσῆ καὶ παραχώρησε στὴ μονὴ τὸν περίφημο (ἀχτιναμέ) του, δηλαδή μιὰ διαθήκη γραμμένη σὲ μεμβράνῃ, ποὺ τὴ σφράγισε μετὰ τὴν παλάμη του. (Ἡ γνησιότητα τοῦ ἱεροῦ τοῦτο ἐγγράφου ἔχει ἀμφισβητηθῇ ἀπὸ πολλοὺς εἰδικούς ἱστορικοὺς καὶ παπυρολόγους, ἀπὸ ἄλλους ὁμως ὄχι). Μετὰ τὸ προστατευτικὸ αὐτὸ ἐγγράφο ἀνεγνώρισε ὅτι μὴ ὁ προφήτης τοῦ Ἰσλάμ προνόμια ποὺ ἐξασφάλιζαν τὴν ὑπαρξί της, καὶ διεκήρυξε ὅτι ὁποῖος Μουσουλμάνος τὰ παραβιάσῃ «περιφρονεῖ τὴν θρησκείαν αὐτοῦ — μὴ γένωιτο, Θεέ! — καὶ καθίσταται ἄξιος τοῦ ἀναθέματος, εἴτε Βασιλεὺς εἶναι οὗτος ὁ παραβάτης, εἴτε πτωχός».

Μετὰ φόβου Θεοῦ, τὸν καιρὸ τῆς Τουρκοκρατίας, οἱ σουλτάνοι πῆραν τὸ ἐγγράφο στὴν Πόλιν καὶ ἀφῆσαν στὴ μονὴ κεκυρωμένα ἀντίγραφα του. Ἡ αὐθεντικότητά του ἀμφισβητήθηκε μερικὲς φορές, γεγονὸς ὥστόσο εἶναι ὅτι οἱ Μουσουλμάνοι κυρίαρχοι τῆς περιοχῆς Ἀραβες, Τοῦρκοι, Μαμελοῦκοι, τὸ σεβάστηκαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ τὸ σέβονται. Βέβαια, στοὺς σκοτεινοὺς αἰῶνες, ἡ μονὴ πέρασε δόσκαλες περιόδους καὶ κινδύνευσε συχνά. Χαρακτηριστικὸ εἶναι ὅτι κάποτε, πιθανώτατα κατὰ τὸν 11ον αἰ., ἀναγκάσθηκε, γιὰ νὰ ἐξευμενίσῃ ἑνα ἐπιδρομέα, νὰ χτίσῃ δίπλα στὸν κεντρικὸ ναὸ τῆς ἑνα τζαμί, ποὺ σώζεται μέχρι σήμερα καὶ ποὺ λέγεται, μάλιστα, ὅτι στήθηκε σὲ λίγες ὥρες, καθὼς πλησίαζε ὁ ἐχθρικός στρατός. Τελικὰ ὁμως, μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ ἐπίσημη ἱσλαμικὴ ἐξουσία ἐτήρησε, σὲ ὅλες τῆς ἐποχῆς, τὸν πατροπαράδοτον λόγον τοῦ προφήτη.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Κ. Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΤΗΣ

Ἡ θρησκευτικότης ὡς βίωσις τοῦ ἱεροῦ καὶ τοῦ ἁγίου ἀποτελεῖ θεμελιώδες ψυχικὸν ἐνέργημα καὶ οὐσιώδη τρόπον ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου. Δι' αὐτῆς ἐκφράζεται ἡ σχέσις καὶ ἀναφορὰ αὐτοῦ πρὸς τὸ Θεῖον. Πολλοὶ ἐπιστήμονες ἀνήκοντες καὶ εἰς τὰς θετικὰς ἐπιστήμας θεωροῦν τὴν θρησκευτικότητα, ἥτις, σημειωτέον, εἶναι στενώτατα συνυφασμένη μετὰ τὴν μεταφυσικὴν σύστασιν τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἐγγενὴ ψυχικὴν ἐξεργασίαν, βαθύτατα ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ ἐρριζωμένην καὶ συνοδεύουσαν ὡς βίωμα πάντοτε τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ θρησκευτικότης ὡς πνευματικὴ ἀξία ὑπέστη ἐπίσης ἀναταραχὴν καὶ κλονισμόν, ὅστις ἔχει καταλάβει τὸν τομέα τῶν ἀξιών ἐν γένει. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ θρησκεία ἀποτελεῖ διὰ τὸν σημερινὸν ἄνθρωπον πρόβλημα καὶ δὴ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς καὶ σχετικῶς πρὸς ὅλας τὰς θρησκείας.

Ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος ἔχει σαφῶς χαλαρώσει τὴν σχέσιν πρὸς τὴν θρησκείαν, ὅπως ἔχει χαλαρώσει τὰς σχέσεις του πρὸς τὴν οἰκογένειαν, τὴν κοινωνίαν, τὴν πολιτείαν καὶ τὴν ἡθικὴν. Τοῦτο δὲ ἀναφορικῶς πρὸς τὴν οὐσίαν τῆς σχέσεως καὶ οὐχὶ τοὺς λατρευτικούς τύπους, τοὺς ὁποίους πολλὰ πλὴν τῆς δημιουργουμένης οὕτω ἀπατηλῆς ἐκτιμήσεως τῶν πραγμάτων. Ἐν ἄλλοις λόγοις ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἔχων κυριαρχηθῇ ὑπὸ τῆς λογικοκρατίας καὶ ἔχων ἐκκοσμικοποιηθῇ δὲν διακατέχεται ὑπὸ γνησίας θρησκευτικότητος καθορίζουσης τὴν συμπεριφορὰν αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ. Τοῦτο ὁμολογεῖται ἀπὸ τοὺς ἐκπροσώπους ὅλων τῶν θρησκειῶν.

Σχετικῶς καὶ ἡ χριστιανικὴ θρησκεία ὡς διδασκαλία ἔχει ὑποστῇ πολλαπλῶς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ διέποντος τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον γενικοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς. Ἀλλοιωθεὶς ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος ἔπαυσε νὰ αἰσθάνεται τὴν ἀλήθειαν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ νὰ προσανατολίζεται πρὸς ταύτην, μετετόπισε δὲ τὸ κέντρον βαρύτητος ἀπὸ τοῦ θρησκευτικοῦ εἰς τὸ ἡθικὸν καὶ νομικόν. Ὡς ἐπακόλουθα

ἀνέκυψαν καὶ ἀνεπτύχθησαν ἐν αὐτῇ ὡς διδασκαλία καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὡς ὀργανώσει καινοτόμοι τάσεις καὶ νέαι ἀντιλήψεις καὶ διαφοροποιήσεις ἐπίσης δ' ἀντιγυνώμιαι ὡς πρὸς πλεῖστα θέματα πρακτικὰ καὶ θεωρητικὰ (δογματικά). Ἐν γένει διεμορφώθη ἡ τάσις ἀλλοτριώσεως πολλῶν τῶν μέχρι τοῦδε παραδεγμένων οὐ μόνον ὑπὸ τῶν λαϊκῶν ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐκκλησίας. Ἀποκορύφωσιν τῶν καινοτόπων ἀντιλήψεων ἀποτελεῖ ἡ ἐν τῇ Θεολογίᾳ κίνησις «τῆς Θεολογίας ἀνευ Θεοῦ». Ἐν τέλει διεκηρύχθη καὶ τὸ αἷτημα τῆς ἀσκαίνσεως τῆς ἐκκλησίας, τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ καὶ ἀναπροσαρμογῆς αὐτῆς ἀντιστοίχως πρὸς τὴν διαμόρφωσιν τῆς σημερινῆς κοινωνίας. Ἰδίως συμβαίνουν ταῦτα εἰς τὴν καθολικὴν καὶ προτεσταντικὴν ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία ἀντιμετωπίζει ἐν πολλοῖς τὰ αὐτά.

Τὰ ἐν λόγω θέματα προέκυψαν ἐκ διαφορῶν αἰτίων, ἀναμφιβόλως δὲ καὶ τῆς μαράνσεως τῆς θρησκευτικότητος καὶ τοῦ κλονισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἔχει ὑποστῇ αὕτη.

Κατὰ τὰ ψυχολογικὰ ὁμως δεδομένα ἡ χαλάρωσις τῆς σχέσεως τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ Θεῖον καὶ ἡ ἐξασθένησις τῆς θρησκευτικότητος ἔχουν δυσμενῆ ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῆς ψυχικῆς του καταστάσεως, διότι ἐπιφέρουν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἔντονον τὸ ὑπαρξιακὸν κενὸν καὶ ἀποστεροῦν τὸν ἄνθρωπον τοῦ νοήματος καὶ σκοποῦ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ κόσμου. Ταῦτα συνεπάγονται τὴν ψυχικὴν διατάραξιν ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς ἀπογοητεύσεως, τῆς καταθλίψεως καὶ τοῦ ἄγχους, διότι ἔχει ἀποδειχθῇ ὅτι ζωὴ στερουμένη θρησκευτικοῦ ἅμα καὶ μεταφυσικοῦ περιεχομένου (ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐκ συστάσεώς του μεταφυσικὸν καὶ θρησκευτικὸν ὄν) δὲν προσιδιάζει εἰς τὰς ἐνδιάθετους ἀνάγκας καὶ ἐπιζητήσεις τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς καὶ τὴν πραγματικὴν ἐπανάστασιν αὐτῆς ἀπαραίτητος εἶναι ἡ θρησκευτικότης καὶ ἡ μεταφυσικὴ ἀναφορὰ τοῦ ἀνθρώπου. Ἐφ' ὅσον ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος δὲν ζῇ ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἀληθοῦς θρησκευτικότητος, παρουσιάζει ψυχικὴν παρέκκλισιν ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τῆς παθολογικότητος, ὡς τοιοῦτον συνάγεται καὶ ἐπικυροῦται ἐκ τῶν δυσμενῶν ἐπακολούθων τὰ ὁποῖα συνεπάγεται αὕτη.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

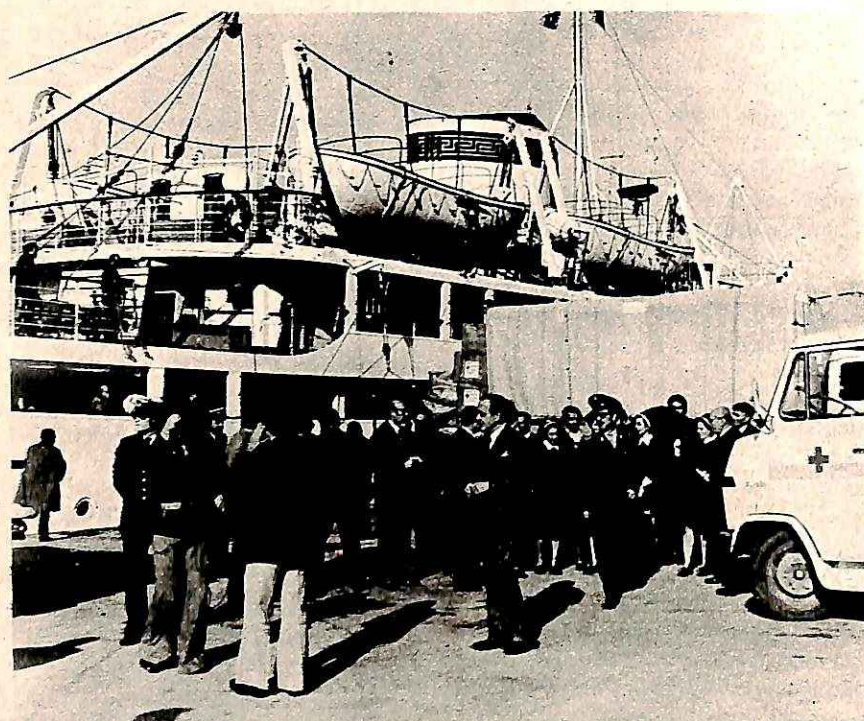
Υπό Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ

18

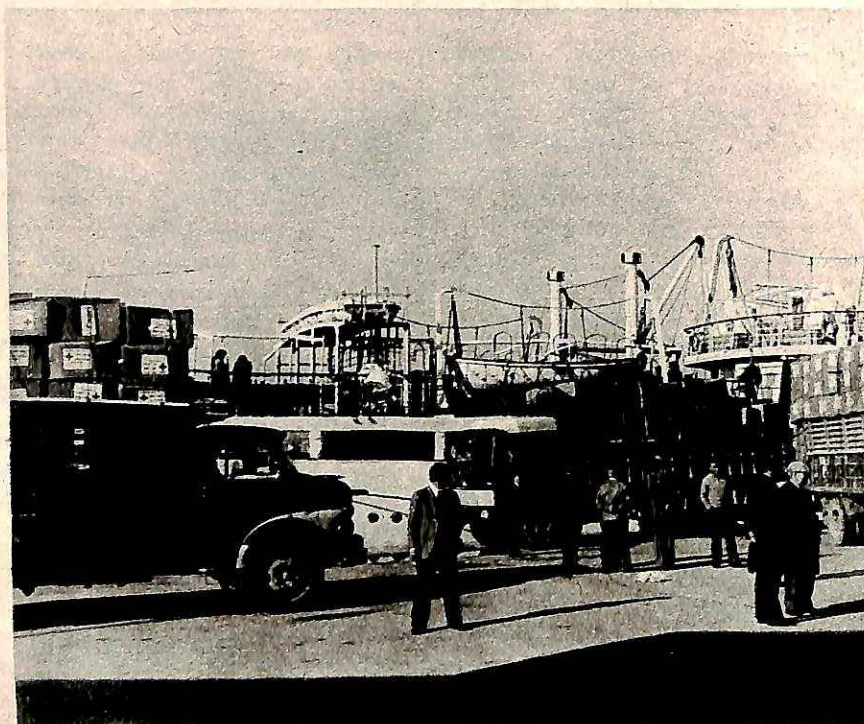
Πρίν όμως ασχοληθούμε με άλλη πλευρά των διεθνών σχέσεων του Ε.Ε.Σ. πρέπει να μιλήσουμε για τη βοήθεια που πρόσφερε σε μία χώρα, που είναι μὲν ανεξάρτητο κράτος, ἀλλὰ δὲν παύει νὰ εἶναι ἐλληνική : στὴν Κύπρο.

Εἶναι ἀλήθεια, ὅπως εἶπαμε καὶ στὸ προηγούμενο σημεῖωμα, ὅτι ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς «δὲν κάνει διάκρισι φυλῆς, χρώματος, θρησκείματος, οὔτε καν διάκρισι φίλων καὶ ἐχθρῶν, ἀρκεῖ νὰ πρόκειται γιὰ ἀνθρώπινα πλάσματα πού ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ βοήθεια». Ἀλλὰ πόσο πιὸ πρόθυμη καὶ πόσο πιὸ γενναία πρέπει νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ βοήθεια, ὅταν ἐκείνοι πού ἔχουν ἀνάγκη εἶναι σάρκα ἀπὸ τὴ σάρκα τῆς Πατρίδας, αἷμα ἀπὸ τό αἷμα τῆς! Ὅταν ὁ πόνος τους εἶναι καὶ δικός μας πόνος!

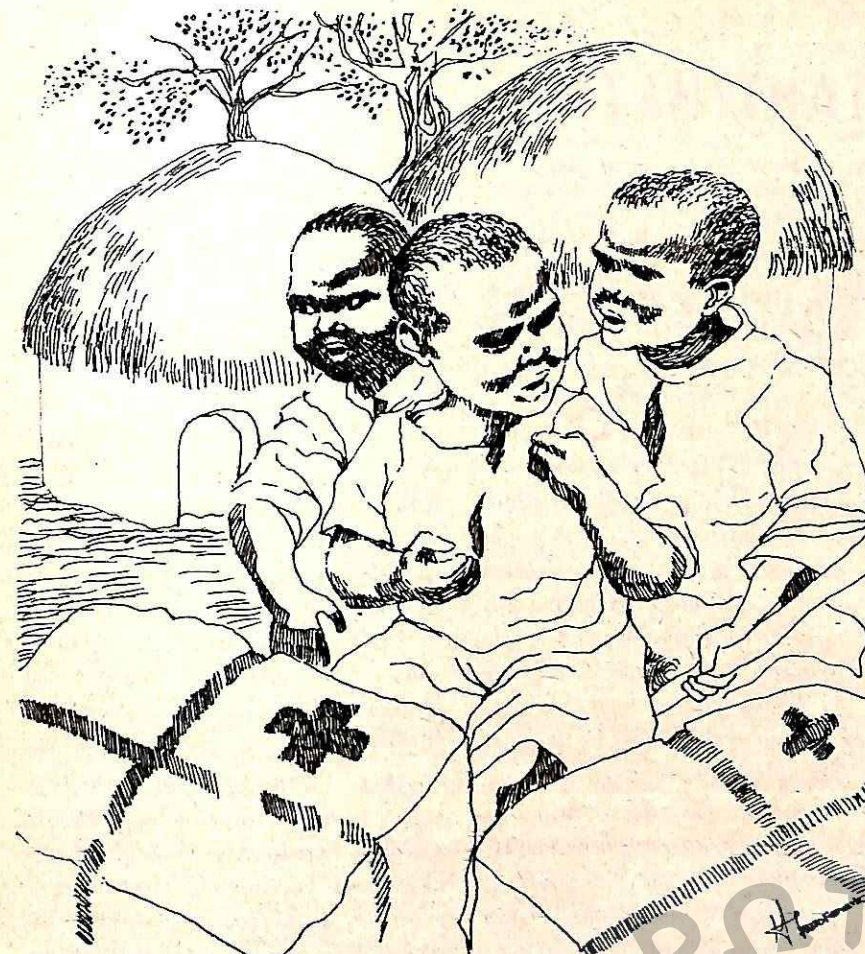
Γενικὴ κινητοποίησι στὸν Ἑλληνικὸ Ἐρυθρὸ Σταυρὸ γιὰ τὴν ἀνεξάρτητη ἀλλὰ ξενοκρατούμενη Κύπρο, ἀμέσως μετὰ τὴ μοιραία ἐκείνη ἡμέρα τοῦ Ἰουλίου 1974. Ἀδιάκοπη ἡ συρροὴ ἐθελοντῶν αἰμοδοτῶν στὸ Δρακοπούλειο Κέντρο Αἰμοδοσίας καὶ στὰ Νοσοκομεία του. Χίλιες πεντάκοσιες φιάλες αἷμα συγκεντρώθηκαν τὶς πρώτες ἡμέρες τοῦ συναγερμοῦ καὶ οἱ 850 ἀπ' αὐτὲς μεταφέρθηκαν, σὲ ἐποχὴ ἀπαγορεύσεως τῶν πτή-

Φόρτωσι ἐφοδίων γιὰ τὴν Κύπρο...

... Ἀποστολὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ

Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς δὲν κάνει διάκρισι φυλῆς, χρώματος, θρησκείματος.

Οὔτε διάκρισι φίλων καὶ ἐχθρῶν.

σεων, μὲ εἰδικὸ ἀεροπλάνο στὴν Κύπρο. Οἱ ὑπόλοιπες κρατήθηκαν στὰ Νοσοκομεία μας γιὰ τὴ νοσηλεία τραυματιῶν πού θὰ ἔφταναν ἀπὸ τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Ἐκατοντάδες Ἐθελοντῶν Ἀδελφῶν ἐπιστρατεύθηκαν, στὴν Ἀθήνα καὶ στὴ Θεσσαλονίκη, γιὰ νὰ καλύψουν τὶς ἑκτακτες ἀνάγκες τῶν Νοσοκομείων. Ὀκτὼ χιλιάδες αἰτήσεις γιὰ ἀναζήτησι ἀγνοουμένων προσώπων συνεκέντρωσε, μέσα σὲ 10 ἡμέρες, ἡ Ὑπηρεσία Ἀναζητήσεων τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ τὶς διεβίβασε στὰ ἀρμόδια Κλιμάκια τοῦ Διεθνoῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Εἰσφορὲς χρημάτων καὶ ἐφοδίων ἄρχισαν νὰ συρρέουν γιὰ τὰ θύματα τῆς ἐισβολῆς. Καὶ ἀνώτατο στέλεχος τῆς Διοικήσεως, ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Γ. Μαρῖνος ταξίδεψε στὴν Κύπρο γιὰ ἐπιτόπια ἐξакρίβωσι τῶν ἀναγκῶν. Ἀκολούθησαν πολλὲς ἀποστολές, ἡ τελευταία τὸν περασμένο Δεκέμβριο, παραμονές τῶν Χριστουγέννων, μὲ διάφορα εἴδη ἱματισμοῦ καὶ οἰκιακῆς χρήσεως, πού ἡ ἀξία τους ὑπερέβαινε τὰ δύομῖσι ἐκατομμύρια δραχμὲς.

Καὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὑλικὴ βοήθεια, μία ἄλλη βοήθεια, ψυχικὴ αὐτή, ὅχι λιγώτερο πολυτίμη ἀπὸ ἐκείνη : ἡ διαβίβασι μηνυμάτων ἀπὸ οἰκείους σὲ προσφιλῆ τους πρόσωπα. Τριάντα δύο χιλιάδες τέτοια μηνύματα ἔχουν ἀνταλλαγῇ ἔως τώρα. Πόση ἀνακούφισι γιὰ τοὺς πονεμένους, πόση χαρὰ γιὰ τοὺς πικραμένους!

ΦΛΟΥΡΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΤΟ

«Υπνε μου, πάρε το παιδί να μου το σερβιανίσης στα ρόδα των περιβολιών, στα κρύα νερά της βρύσης. Πάρ' το και δείξε του να βρή των παλατιών την στράτα που 'ναι του Ρήγα οι θησαυροί και τα κωνσταντινάτα».

Τὰ εἶχε σ' ἓνα συρτάρι, πὺν μωσχοβόλαγε λεβάντα, δίπλα στὰ εἰκονίσματα, ἡ θεὰ ἡ Ἀρτεμούλα τὰ κωνσταντινάτα της. Μύριζαν κερί καὶ λιβάνι. Τὰ εἶχε φέρει μαζί της μὲ ἄλλα οἰκογενειακὰ κειμήλια ἀπὸ τὴ χαμένη πατρίδα της, τὸν καιρὸ τῆς προσφυγιάς καὶ τοῦ μεγάλου ξεσηκωμοῦ. Ἀναστέναν καὶ ἀσφυκτιοῦσαν κρυμμένα στὸ κλειστὸ συρτάρι της, ἀλλὰ λαμποκοποῦσαν ὅταν τὰ ἐβγαζε νὰ μᾶς τὰ δείξη, ἴδια μικρὰ φεγγάρια πὺν βγήκαν περίπατο στὴν ἀστροφώτιστη νύχτα.

Γιὰ κεῖνα τὰ κωνσταντινάτα εἶχαμε μιὰ περίσσια εὐλάβεια καὶ τραφερότητα. Σὰν νὰ ἦταν τὰ καημένα ὄρφανὰ ἢ τάχατες πλάσματα μιᾶς ἄλλης ἐποχῆς, πὺν βρέθηκαν ξεστρατισμένα στὰ χέρια μας καὶ χρειάζονταν ὅλη τὴν ἀγάπη καὶ τὴ στοργή μας. Καὶ ἡ θεὰ Ἀρτεμούλα μᾶς ἔταξε :

— Αὐτὰ τὰ ἔχω γιὰ σένα. Θὰ σοῦ τὰ δώσω νὰ τὰ κάμης μανικέτια στὰ κολλαριστά σου πονκάμισα, σὰν γίνης μεγάλος καὶ τρανός. Αὐτὰ ἐδῶ πάλι εἶναι δικά σου, γιὰ νὰ τὰ κάμης δακτυλίδια ἢ φυλαχτά, νὰ τὰ κρεμᾶς στὸν κόρφο σου, ὅταν θὰ εἶσαι μεγάλη κυρά.

Ἔτσι ἀπὸ χέρι σὲ χέρι εἶχαν φτάσει τὰ κωνσταντινάτα καὶ στὴ δική μας γενιά. Ἡ μαγεία πὺν μᾶς ἔνωσε μ' ἐκείνους τοὺς μικροὺς βαθουλωτοὺς δίσκους γινόταν μιὰ μακριὰ ἀλυσίδα πὺν χανότανε στὸ βάθος τῶν χρόνων, σὰν σκιά καὶ σὰν ὄνειρο. Τὰ χαϊδεύαμε μὲ τὰ μάτια καὶ τὰ χέρια μας, καὶ τὰ χρόνια κύλαγαν γοργὰ πρὸς τὰ πίσω καὶ ζωτάνευσαν μπροστά μας ὁ παπούς, ὁ μεγάλος ἀφέντης μὲ τὰ κτήματα στὶς Σαράντα Ἑκ-

κλησιές. Αὐτὸς ἦτανε πὺν ἔβαζε τὰ βυζαντινὰ φλουριά σὲ πλατεῖες βαθνοκκίνες κοῦπες καὶ τὰ μετροῦσε καμμιὰ φορὰ τὶς χειμωνιάτικες βραδιές κάτω ἀπὸ τὸ φωτὶ τῆς λάμπας : ντίν! ντίν! ντίν!

«Σᾶς πῆραμε, σᾶς πῆραμε φλουρί κωνσταντινάτο!» Πόσες φορὲς δὲν παίξαμε παιδιὰ στὴ γειτονιά καὶ δὲν τραγουδήσαμε αὐτὰ τὸ λόγια πάνω στὸ παιχνίδι.

Ἀργότερα στὸ σχολεῖο μάθαμε καὶ τὸ θρύλο τους :

Ἡ Ἀδγούστα Ἑλένη, ἡ μητέρα τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου πῆρε ἐντολή ἀπὸ τὸ γιό της νὰ πάη στὰ Ἱεροσόλυμα νὰ κατεδαφίσῃ τὸν εἰδωλολατρικὸ ναὸ τῆς Ἀφροδίτης, πὺν εἶχε κτιστῇ πάνω στὸν τάφο τοῦ Σωτῆρος. Μὲ τὸ σκάψιμο φάνηκε ὁ Ἅγιος Τάφος καὶ ὁ Τίμιος Σταυρός. Ἡ Ἀδγούστα διέταξε τότε τοὺς ἀκολουθοῦντες της νὰ κόψουν τὸν Τίμιον Σταυρὸ στὰ δύο. Ὁ μισὸς νὰ μείνῃ στὴν Ἱερουσαλήμ, στὸν τόπο τοῦ μαρτυρίου, καὶ ὁ ἄλλος μισὸς νὰ πάρῃ τὸ δρόμο γιὰ τὴ Βασιλεύουσα, τὴν πρωτεύουσα τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τὴν ὥρα, πὺν τὸ πριόνι χάραζε μὲ τὰ μεταλλικά του δόντια τὸ τίμιον ξύλο τοῦ Σταυροῦ, ἓνας ἄρχοντας τοῦ παλατιοῦ ἔτρεξε, ἀπλωσε κατάχαμα ἓνα μεταξωτὸ δαμασκηνὸ καὶ μάζεψε τὸ πριονίδι πὺν ἔπεφτε στὸ χῶμα.

Θὰ ἦταν πραγματικὰ βεβήλωσι νὰ τὸ πατήσουν ἀκάθαρτα πόδια. Ὁ Κωνσταντίνος διέταξε νὰ κτίσουν πάνω στὸν Τάφο μιὰ ἐκκλησία καὶ τὰ ἱερὰ λείψανα φυλάχτηκαν σὲ ἰδιαίτερο χῶρο. Ἡ Ἑλένη ἔκτισε μὲ τὴ σειρὰ της ἓνα παρεκκλήσι στὴ θέσι ὅπου γεννήθηκε ὁ Χριστός, στὴ Βηθλεὲμ καὶ ὕστερα

γύρισε στὴν Βασιλεύουσα, ὅπου καὶ πέθανε ἡσυχῇ πιά στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ παιδιοῦ της.

Τὸ ἅγιο πριονίδι ἔκαμε μακρὸ δρόμο ὥσπου νὰ φτάσῃ στὴν Κωνσταντινούπολι. Ὁ ἄρχοντας τοῦ παλατιοῦ τὸ πῆγε στὸ Νομισματοκοπεῖο. Μαζὶ μὲ ἄλλα πολύτιμα μέταλλα τὸ ἔριξε στὸ χωνευτήρι καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ μίγμα κόπηκαν τὰ πρῶτα κωνσταντινάτα, πὺν παριστάνουν τὸν Μεγάλον Κωνσταντίνον καὶ τὴν Ἁγία Ἑλένη νὰ ἔχουν στὴν μέση τὸν Σταυρό.

Μὰ τὸ κωνσταντινάτο ἔχει καὶ ἄλλες καταπληκτικὲς ιδιότητες. Μᾶς τὶς ἔλεγε ἡ θεὰ ἡ Ἀρτεμούλα, καὶ τὶς πίστευε βαθιά :

— Τὸ κωνσταντινάτο τὸ λειτουργοῦν τὴ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα τῶν Παθῶν καὶ ὕστερα τὸ βάζουν σαράντα μέρες στὰ εἰκονίσματα τοῦ σπιτιοῦ. Ὅταν φορέσης φυλαχτὸ τέτοιον κωνσταντινάτο δὲν πρέπει νὰ φοβάσαι τίποτα. Οἱ ἐτοιμόγενες πὺν τὸ φοροῦν γεννοῦν εὐκόλα καὶ γρήγορα. Οἱ ἄρρωστοι λυτρώνονται ἀπὸ τὸν ψηλὸ πυρετό, οἱ ἀνύπαντρες παντρεύονται γρήγορα καὶ ὅσοι πολεμοῦν εἶναι ἀτρωτοὶ ἀπὸ ἀδικοβόλι. Διώχνει τὴ βασκανία, σταματᾷ τὸ αἷμα, γιαιτρεῖ τὴ χρυσή, φέρνει στὸ σπῆτι τοὺς ξενιτεμένους. Ἅγιο Κωνσταντινάτο, αἰκωνσταντινάτο, κωνσταντινὸ, αἰσσηληνάτο — πάει νὰ πῇ τῆς Ἀγίας Ἑλένης — ἔτσι τὸ λέγαμε ἐμεῖς στὰ μέρη μας. Κι ἂν θέλαμε νὰ δοῦμε ἂν εἶναι κάλικο γιὰ ἀληθινὸ τὸ βάζαμε στ' ἀλεύρι δίχως ζύμη. Κι ἂν φούσκωνε τὸ ψωμί, τότε τὸ νόμισμα ἦταν γνήσιο... ἀλλιῶς τὸ βάζαμε στὴν ἀκρη.

Χρυσὰ φλουριά, θαμμένα σὲ παλαιὰ συρτάρια ἢ ἀπλωμένα στὶς γυάλινες προθήκες τῶν Μουσείων, πόσα μᾶς λέτε μὲ τὴ νεκρή σας γλώσσα γιὰ τὴν αὐτοκρατορικὴ ἐκείνη ἐποχή, ὅπου ὁ Θεὸς καὶ ἡ πίστι δὲν ἦταν ζυμωμένα μόνο μέσα στὶς καρδιές, ἀλλὰ καὶ μέσα στὰ νομίσματα.

ΤΟ ΚΟΥΝΑΒΙ

νῶ ἔχει τὸ μαλακώτερον δέρμα, τόσον, ὥστε νὰ τυλίγῃ τοὺς λαιμοὺς τῶν γυναικῶν, καὶ ἐνῶ ζῇ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲ μέλι, ἔχει μολαταῦτα τὴν σκληροτέραν ψυχὴν. Ἐὰν πιασθῇ εἰς δόκανον, θὰ γυρίσῃ καὶ θὰ κόψῃ μὲ τὸ στόμα του τὸ πόδι του, πρᾶγμα τὸ ὅποιον οὔτε ἡ ἄλεπού, οὔτε ὁ λύκος ἔχουν τῶν ὠμότητα νὰ ἐπιχειρήσουν.

Δύσκολον λοιπὸν πρᾶγμα νὰ εὐρεθῇ εἰς δόκανον κουνάβι, διότι ἀφ' ἐνὸς μὲν ἂν πιασθῇ θὰ κόψῃ τὸ πόδι του, ἀφ' ἑτέρου δὲ δὲν εἶναι καὶ ἔξυον ὅσον ἡ ἄλεπού, ὥστε νὰ μετέρχεται τὰ τεχνάσματά της, τὰ ὅποια πολλάκις τὴν χαντακώνουν.

Αὕτη, λόγου χάριν, ὡς λίαν πονηρὴ, γνωρίζει τὴν μέθοδον τοῦ δόκανου καὶ ἅμα εἰσέρχεται εἰς ἀμπέλια ἢ πλησιάζῃ ὀρνιθῶνας ἐνώνει τὰ πόδια της, ὥστε νὰ τὰ κἀνῃ ἓνα, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ μὴ ἀπλώνεται εἰς εὐρύν χωρὸν καὶ πατήσῃ ἐπάνω εἰς κανένα δόκανον. Ἀλλ' ὅπως περπατεῖ ἡ μᾶλλον ὅπως πηδᾷ καὶ μὲ τὰ τέσσαρα μαζί, συμβαίνει νὰ πέσῃ ἐπάνω εἰς δόκανον καὶ τότε πιάνεται καὶ μὲ τὰ τέσσαρα. Ἐντεῦθεν ἡ παροιμία «ἡ πονηρὴ ἄλεπού πιάνεται καὶ ἀπὸ τὰ τέσσαρα». Τὸ κουνάβι, μὴ ἐπαγγελλόμενον εὐφυΐαν, περπατεῖ καὶ μὲ τὰ τέσσαρα πόδια του ἀνοιχτά, πιάνεται ἐπομένως ἀπὸ τὸ ἓνα, γυρίζει τότε καὶ τρώγει τὸ συλληφθὲν πόδι του καὶ ἀφήνει ὑγείαν εἰς τὸ δόκανον καὶ εἰς κανέν ὑπόλειμμα τοῦ ποδιοῦ του.

Οἱ κουνάβοι κουνηγοὶ λοιπὸν παρητήθησαν πρὸ πολλοῦ τῆς διὰ τοῦ δόκανου μεθόδου καὶ τὸ κουνηγοῦν ὡς ἐξῆς. Ἐὰν εἶναι χειμῶν ἀκολουθοῦν τὰ ἴχνη του ἐπάνω στὰ χιόνια καὶ τοιοῦτοτρόπως εὐρίσκουν τὴ φωλιά του, ἡ ὅποια θὰ εἶναι ἢ εἰς τὴν κουφάλαν κανενὸς δένδρου ἢ εἰς καμμιάν σπηλιάν. Οἱ κουνηγοὶ γνωρίζοντες ὅτι πάντοτε ἡ φωλιά τῶν κουνάβων θὰ ἔχῃ δύο ἐξόδους, τοποθετοῦν εἰς τὸ στόμιον τῆς μιᾶς ἐξόδου σάκκον ἀνοικτὸν πρὸς τὰ χεῖλη τοῦ στομίου καὶ κατόπιν πηγαίνουν ἀπὸ τὴν ἄλλην ὀπὴν καὶ τὸ καπνίζουν μὲ ἀναμμένα πανιά διὰ νὰ τὸ προγκήσουν. Ἐκεῖνο πηδᾷ νὰ φύγῃ καὶ πέφτει μέσα εἰς τὸ σακκί. Ἐπειδὴ δὲ, ὅπως εἶπα, δὲν εἶναι πολὺ ἔξυπνον παρασύρεται πολλάκις εἰς τὰ κόλπα τῶν κουνηγῶν, τὸ προχειρότερον τῶν ὁποίων εἶναι ἡ τοποθέτησις κρέατος εἰς μέρη ἐπικίνδυνα διὰ τὴν ἀσφάλειάν του. Δὲν εἶναι καθόλου φιλόπονον, ὅπως ἡ ἄλεπού, ἡ ὅποια ὅταν ἐμυρίσθῃ κάποτε τοιαύτην ἐτοιμασίαν εἰς μέρος ὑποπτον, ἐλοξοδρόμησε καὶ εἶπεν :

— Ὡχ ἀδελφέ! Πρέπει νὰ μοῦ θάλετε καὶ

κρασί... Γεῦμα δίχως κρασί δὲν κάνει ἡ ἄλεπού...

Πολλάκις τὸ κουνάβι καταδιωκόμενον χωνεῖται εἰς μίαν κουφάλαν, ἡ ὅποια πιθανὸν νὰ μὴ ἔχῃ ἄλλην ἐξόδον, καὶ σκαλώνει εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος της, ὥστε νὰ μὴ ἡμπορῶν νὰ τὸ τουφεκίσουν οἱ κунηγοί. Τότε ἀνάθουν ὑπὸ τὴν κουφάλαν ἄχυρα καὶ τὰ κουνάβια πίπτουν κάτω μεθυσμένα, σχεδὸν ἀναίσθητα. Ἐπίσης οἱ κунηγοὶ γνωρίζουν, ὅτι ἅμα τὸν χειμῶνα εἶναι μεγάλη λισκάδα, τὰ κουνάβια πηγαίνουν σὶς φωλιὰς τῶν νυφιστῶν, αἱ ὅποια ἔχουν τὴν ποιητικὴν ἰδιότητα νὰ τίς πλέκουν εἰς τὰς ὑψηλότερας κορυφὰς τῶν ἐλατιῶν. Τὰ κουνάβια ὅμως τὰς διώχνουν γιὰ νὰ ἡλιασθοῦν αὐτά, οἱ δὲ κунηγοὶ οἱ ὅποιοι ἡξεύρουν τὴν ἀγάπην τῶν αὐτῶν πρὸς τὴν θαλπωρὴν τῶν νυφισσοφωλιῶν, πολλάκις ἔτυχε νὰ τουφεκίσουν νυφίτσες γιὰ κουνάβια, τουτέστι μπουφους γιὰ ἀηδόνια. Μ' ὅλα ταῦτα οἱ πρωτόπειροι κουνάβοι (ἐμποροὶ κουνάβων) τὴν παθαίνουν κάποτε καὶ ἀγοράζουν νυφισσοδέρματα ὡς μικροκουνάβια. Λέγεται δὲ ὅτι ἐγίνε τόση κατάχρησις τῆς πονηρίας αὐτῆς ἐκ μέρους τῶν χωρικῶν, ὥστε νὰ δημιουργηθῇ πλέον τάξις εἰδικῶν κουνάβων.

Ὡσαύτως ἔχει ἀναπτυχθῇ τάξις εἰδικῶν σκύλων. Τὰ κουνάβια σκύλα αὐτὰ ὅχι μόνον δὲν κунηγοῦν τίποτε ἄλλο, ἀλλὰ καὶ ἅμα ἀνακαλύψουν κουνάβι τὸ καταδιώκουν ἕως ὅτου τὸ ἀναβιάσουν εἰς κανέν δένδρον καὶ ἀφοῦ καταλάβουν τὸ μέρος ὥστε νὰ τὸ βλέπουν ὅτι εἶναι ἐπάνω, γαυγίζουν, εἰδοποιοῦντα τὸν κунηγόν. Πολλὰ κουνάβια σκύλα συλλαμβάνουν τὰ κουνάβια εἰς τὸ πηδημά των ἀπὸ τὰ δένδρα, ἀλλὰ, ὡς νὰ γνωρίζουν πόσον πολὺτιμον εἶναι τὸ τρίχωμά των, τὰ ἀρπάζουν τεχνικὰ διὰ νὰ μὴ τὰ μαδήσουν.

(Ἀπὸ τὸ βιβλίον «Τὰ ἄγρια καὶ τὰ ἡμεῖρα τοῦ θοινοῦ καὶ τοῦ λόγιου», πὺν κυκλοφορεῖ σὲ καλαίσθητην ἔκδοσιν τοῦ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»).

ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΥ

(Περὶ ἐλεημοσύνης)

Νὰ κάμετε ἐλεημοσύναις, ὅσο σᾶς δίνει τὸ χέρι σας καὶ ξεχωριστὰ στοὺς ἰδιούς, ὅταν τοὺς βλέπετε στενοχωρημένους καὶ πικραμένους νὰ τοὺς βοηθᾶτε καὶ τοὺς παρηγορῆτε καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ πάντοτε καὶ πάντοτε νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὸ στόμα σας λόγος γλυκός, μέλι καὶ ὄχι φαρμάκι. Ἀκόμη νὰ ἔχετε τὸν θάνατον εἰς τὴν ἐνθύμησίν σας καὶ νὰ φοβάσθε νὰ μὴν τύχῃ καὶ σᾶς ἔλθῃ ἔξαφνα. Διὰ τοῦτο νὰ εἰσθε πάντα ἐτοιμοὶ καὶ διαρθωμένοι. Ἐπειτα ἂν ἔλθῃ ὁ θάνατος καλῶς νὰ σᾶς ἔλθῃ καὶ σᾶς ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τοῦτον τὸν ψεύτικον κόσμον καὶ νὰ σᾶς πηγαίῃ εἰς τὸν ἀληθινὸν καὶ αἰώνιον κόσμον, ὅπου τέλος ποτὲ δὲν ἔχει.

ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

Μπήκε τὸ Καρναβάλι καὶ αὐτὸ εἶναι μιὰ καλὴ εὐκαιρία γιὰ σᾶς νὰ διασκεδάσετε καὶ νὰ χαρῆτε. Ἐμεῖς οἱ μεγάλοι, μὲ τὶς στενοχώριες καὶ τὶς ἐννοίες τῆς ζωῆς, εἶναι δύσκολο νὰ βροῦμε τὸ κέφι ποὺ χρειάζεται, γιὰ νὰ χαροῦμε μὲ τὴν καρδιά μας τὴν ἀπο-

κριὰ καὶ νὰ ξεχάσουμε γιὰ λίγο τὶς σκουτούρες μας. Μὰ σεῖς, τὰ παιδιά, ὄχι μονάχα ἔχετε τὴ διάθεσι νὰ γλεντήσετε καὶ νὰ χαρῆτε, μὰ ἔχετε κι ὅλο τὸ δικαίωμα νὰ τὸ κάμετε, πολὺ περισσότερο ἀπὸ μᾶς.

Ἡ χαρὰ καὶ τὸ γέλιο εἶναι προνόμιο δικό σας προπάντων, καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔχουν καθήκον νὰ φροντίζουν γι' αὐτό, ὥστε νὰ μὴ σᾶς λείψῃ, μακάρι ποτέ, ἡ χαρούμενη διάθεσι.

Τώρα μὲ τὶς ἀποκριὲς σᾶς παρουσιάζεται μιὰ καλὴ εὐκαιρία. Τὰ σχολεῖα σας θὰ διοργανώσουν γιὰ χάρι σας ἀποκριάτικους χορούς. Χαριτωμένοι μαρκήσιοι θὰ χορεύουν μὲ ἀνθοπώλιδες καὶ μικροσκοπικὲς κόμησες θὰ χορεύουν μὲ ναυάρχους ὅλο πόζα ἢ μὲ παλιότσους καὶ πιερότους. Μὰ τὰ κοστούμεια δὲν ἔχουν καμμιὰ σημασία. Οἱ γονεῖς σας, βέβαια, θὰ προσπαθήσουν νὰ αἶς ἐτοιμάσουν τὸ καλύτερο. Εἴτε πλούσιο ὅμως τὸ ἀποκριάτικο μασκάρεμά σας εἴτε φτιαγμένο πρόχειρα, μὰ καλαίσθητα, δὲν εἶναι ἐκεῖνο ποὺ θὰ δώσῃ τὸν τόνο στὴν ἐμφάνισί σας. Σεῖς πρέπει νὰ προσέξετε πῶς θὰ φερθῆτε μασκαρεμένοι.

Πολλοὶ νομίζουν πῶς ἡ ἀνωνυμία τῆς μάσκας τοὺς δίνει τὸ δικαίωμα νὰ κάνουν καὶ νὰ λένε ὅ,τι τοὺς κατέβῃ. Μὰ ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἀξιοπρεπὴς μόνο γιὰ τοὺς ἄλλους, μὰ προπάντων γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Τὸν ἑαυτὸ του σέβεται πάνω ἀπ' ὅλα καὶ φροντίζει, σ' ὅλες τὶς περιστάσεις, καὶ προσπαθεῖ νὰ φέρνεται μὲ εὐγένεια καὶ ἀνθρωπιά, εἴτε τὸν ξέρουν ποῖος εἶναι εἴτε ὄχι.

Ὅταν πρὶν ἀπὸ κάθε σου ἐνέργεια σκεφθῇς ἂν θὰ εἶναι σωστὸ καὶ ἀξιοπρεπὲς αὐτὸ ποὺ θὰ κάνῃς, ἂν ἐσὺ ὁ ἴδιος τὸ κρίνῃς αὐστηρά, πὺδ αὐστηρὰ μάλιστα ἀπ' ὅ,τι ξέρεις πῶς θὰ τὸ κρίνουν οἱ ἄλλοι, τότε θὰ μπορῇς νὰ εἶσαι βέβαιος πῶς ἐνεργεῖς σωστά.

Νὰ μὴ νοιάζεσαι τόσο γιὰ τὴν κρίσι τῶν ἄλλων, γιὰ τὸ «τί θὰ πῇ ὁ κόσμος», ὅσο γιὰ τὴν κρίσι τῆ δικῆ σου—γιὰ τὸν ἑαυτὸ σου. Ἡ μάσκα ἢ τὸ ἀποκριάτικο κοστούμει σου σὲ κρύβουν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ὄχι ὅμως καὶ ἀπὸ σένα. Κι ἂν οἱ ἄλλοι δὲ θὰ μποροῦν νὰ ἐλέγξουν ἓνα στραβοπάτημά σου, ἓνα ἄπρεπο ἀστεῖο, μιὰ ὑβριστικὴ φράσι, νὰ ἐλέγχῃς ἐσὺ ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτὸ σου καὶ νὰ μὴ σκέπτεσαι κάν τὴν ψεύτικη δικαιολογία πῶς εἶναι ἀπόκριες καὶ πῶς τάχα μ' αὐτὸ μπορούμε νὰ ξεχνιώμαστε πίσω ἀπ' τὴ μάσκα ἢ κάτω ἀπὸ τὸ κοστούμει ποὺ φορᾶμε.

Θὰ μπορούσα νὰ σᾶς ἔλεγα ἀκόμα καὶ τοῦτο: Ὁ πραγματικὸς, ὁ ἀληθινὸς ἑαυτός σας βρίσκεται ὀλοζώντανος κάτω ἀπ' τὸ ἀποκριάτικο κοστούμει σας. Ἡ συμπεριφορὰ σας ἢ μασκαριστικὴ ἀποκαλύπτει καὶ σὲ σᾶς τοὺς ἴδιους τὸν πραγματικὸ σας χαρακτήρα. Προσέξτε μὴ χάσετε τὴν ἐκτίμησι πρὸς τὸν ἑαυτὸ σας.

Εὐπρέπεια λοιπόν, καλωσύνη, κέφι καὶ καλὴ διασκέδασι!

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:

1) Πρέπει νὰ μᾶς ἐπιστραφοῦν τὸ τ α χ ύ τ ε ρ ο ν: Τὸ Γενικὸν Δελτίον ἐγγραφῆς τοῦ σχολείου εἰς τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. ὡς καὶ αἱ καταστάσεις ἐγγραφῆς Ἐρυθροσταυριτῶν.

2) Ἐπιστροφὰι φυλλαδίων Περιοδικοῦ γίνονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους τοῦ ἐπομένου μηνός. Δηλαδή τεύχη Φεβρουαρίου θὰ γίνονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους Μαρτίου 1976.

3) Τὰ ἐμβάσματα διὰ τὸ Περιοδικὸν νὰ μὴ στέλλωνται προσωπικῶς, ἀλλὰ ἀπροσώπως: «Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 1, διότι ἄλλως δυσχεραίνεται ἡ εἰσπραξις.

4) Πρέπει νὰ στέλλετε εἰς τὰ Γραφεῖα μας σύντομον περίληψιν τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς δράσεως τῶν μαθητῶν διὰ νὰ δημοσιεύωμεν εἰς τὸ Περιοδικὸν καὶ νὰ ἐνημερώνωμεν τὴν Γενεὴν.

Η ΥΓΕΙΑ

ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ

Κατὰ τὸν διαπρεπῆ ἐπιστήμονα Νέλ Τάϋλор ἡ σημασία τῆς φυσικῆς ὑγείας εἶναι ὀλοφάνερη γιὰ τὴν ἐκπλήρωσι τοῦ ὑψηλότερου σκοποῦ τῆς ζωῆς. Ὁ ἄνθρωπος στὴν πορεία τῆς ἐξελίξεώς του τείνει νὰ κερδίσῃ συνειδητότητα καὶ κατὰ κάποιο βαθμὸ ἐλεγχὸ στὰ πεδία τῆς ὕλης ἀπὸ τὴν ὁποῖαν συντίθεται τὸ σύμπαν.

Ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ ἀναπτύσῃ τὶς νοητικὲς καὶ πνευματικὲς του ἱκανότητες, ἐπειδὴ ὅμως ὅλες αὐτὲς ἐκφράζονται στὸ φυσικὸ πεδίου διὰ μέσου τοῦ ἐγκεφάλου, τῶν νεύρων, τῶν ἀδένων καὶ ἄλλων ὀργάνων τοῦ φυσικοῦ σώματος, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχῃ κανεὶς ὑγιὲς σῶμα, ὥστε νὰ χρησιμοποιεῖ εἰς τὸ ἔπακρον ὅλες ἐκεῖνες τὶς ιδιότητες ποὺ ἀνέπτυξε στὰ ὑψηλότερα πετάγματά του.

Πόσο νὰ τρῶμε; Ἡ ὑπερβολικὴ ὄρεξις ὀφείλεται συνήθως σὲ ἀδενικὲς διαταραχές. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι παράγοντες ἀγνωστοὶ ἀκόμη. Πάντως ἡ παχυσαρκία εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πολυφαγίας, δηλαδή τῆς λήψεως περισσοτέρας τροφῆς ἀπὸ ὅσην ἀπαιτεῖ ὁ μεταβολισμὸς τοῦ σώματος. Τὸ σῶμα δὲν μπορεῖ νὰ ἀπορροφή τὴν τροφὴν ἀπαξ τοῦ δοθῇ, ὥστε τὸ περίσσευμα ἀποθηκεύεται σὲ λίπος. Ὁ μόνος ἀσφαλὴς τρόπος καταπολεμήσεως τῆς αὐξήσεως βάρους εἶναι ἡ κατανάλωσις τροφῶν πλούσιων σὲ πρωτεΐνες, βιταμίνες καὶ μεταλλικά, ἀλλὰ πτωχῶν σὲ θερμίδες. Ἡ παχυσαρκία μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι παθολογικὴ κατάσταση, πάντως εὐνοεῖ τὴν ἐπίθεσι πολλῶν ἀσθενειῶν καὶ ἡ στατιστικὴ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιρειῶν συνδέει τὸ πολὺ πάχος μὲ τὴν βραχύτερη ζωὴ. Ἡ μελέτη τῆς πορείας τῆς ἀμερικανικῆς διαίτης κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια δείχνει ὅτι τὸ 1910 τὰ 30% τοῦ συνόλου τῶν θερμίδων προήρχοντο ἀπὸ τὰ λίπη στὴν διατροφή, τὸ 1950 τὸ ποσοστὸν ἀνέβηκε σὲ 40% καὶ τὸ 1960 σημειώθηκε περαιτέρω ἄνοδος, ἡ ὁποία εἶναι παράλληλη μὲ τὴν ἄνοδο τῶν καρδιακῶν καὶ γενικῶν κυκλοφοριακῶν νοσημάτων.

Ἡ γυμναστικὴ. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν τροφή, τὸ πάχος ὀφείλεται σὲ ἑλλειψι ἀσκήσεως τοῦ σώματος. Ἐνας γιατρός εἶπε: «Ἐάν οἱ ἄνθρωποι συνήθιζαν νὰ ἐπιδίδωνται σὲ κάποια μορφή ἀθλητισμοῦ ἢ ἀσκήσεως, οἱ θάλαμοι ἀναμονῆς τῶν ἰατρείων μας θὰ εἶχαν λιγώτερον κόσμο». Πολλὰ ἀπὸ τὰ διαιτητικὰ προβλήματα εἶναι ριζωμένα σὲ συναισθηματικὲς ρῆξεις, ποὺ ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν χρόνια πολυφαγία. Σ' αὐτὲς τὶς περιπτώσεις χρειάζεται ἓνα συναγωνιστικὸ παιχνίδι ἢ κάποια γυμναστικὴ, ἀλλὰ καθημερινή. Τὸ τονίζω, ἡ ἀσκήσις δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἐβδομαδιαία ἢ τρισεβδομαδιαία, ἀλλὰ καθημερινή.

Καθάρσις τῆς τροφῆς. Περιττὸ νὰ ποῦμε ὅτι τὰ τρόφιμα πρέπει νὰ μὴ περιέχουν δηλητηριώδεις οὐσίες, ὅπως συντηρητικά, ἢ ἄλλες οὐσίες ἀλλοιωτικῆς, ὅπως χρωστικῆς, γευστικῆς κ.λ.π. ποὺ ἔχουν ἐπιβλαβῆ ἀποτελέσματα στὴν ὑγεία μας.

ΙΑΤΡΟΣ

Γράμματα στοὺς μικροὺς Ἐρυθροσταυριτεῖς

Παιδάκια μου,

Πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες ἡ ζωὴ ἔγραψε μιὰ καινούργια ἱστορία γιὰ ἓνα μικρὸ Ροβινσῶνα Κροῖσο 16 ἐτῶν.

Ἐνα γρῦ-γρῦ ἔφευγε γιὰ φάρμα. Στὴν τελευταία βάρκα βρισκόταν μόνο του ἓνα παλληκάρι 16 ἐτῶν. Τὶς γιορτινὲς μέρες ὁ καιρὸς ἦταν κακός. Ὁ ἄνεμος φυσοῦσε μὲ μανία. Τὰ σκοινιά τῆς βάρκας ἔσπασαν. Τὸ πλεούμενο χάθηκε σὰν καρυδότσουφλο παρασυρμένο ἀπὸ τὰ κύματα. Οἱ «μεγάλοι» γύρισαν καὶ ἔψαξαν ἀλλὰ μάταια. Ἡ βάρκα εἶχε κάνει φτερά, σὰν πουλί.

Ὅμως, μετὰ ἀπὸ πέντε μέρες, τὸ ταλαιπωρημένο παλληκάρι παρουσιάστηκε σὲ μιὰν ἀκτή καὶ εἶπε στοὺς ἀνθρώπους: «Νὰ 'μαι, σώθηκα. Εἶμαι ἐγὼ ποὺ χάθηκα μέσα στὸ πέλαγος».

Πέντε ὀλόκληρες μέρες τὸ δεκαεξάχρονο παιδί πάλεψε μὲ τὰ κύματα. Τὸ φαντάζεστε;

Μ' αὐτὸν τὸν καιρὸ, τὰ παγωμένα νερά μιᾶς θυμωμένης θάλασσας, οὔτε τὰ φάρια δὲν αἰσθάνονται βολικά. Ὅχι ἓνας ἄνθρωπος. Τὸ σκέπτομαι καὶ μὲ πιάνει δέος. Τί κουράγιο εἶχε καὶ τί σπουδαία ἀντοχὴ γιὰ νὰ μὴν ὑποκύψῃ στὴ μανία τῆς φύσεως; Τί νὰ νίκησε ἄραγε; Ἡ ἡλικία του; Τὸ ἐνστικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως; Τὸ πείσμα καὶ ἡ ἐπιμονή του;

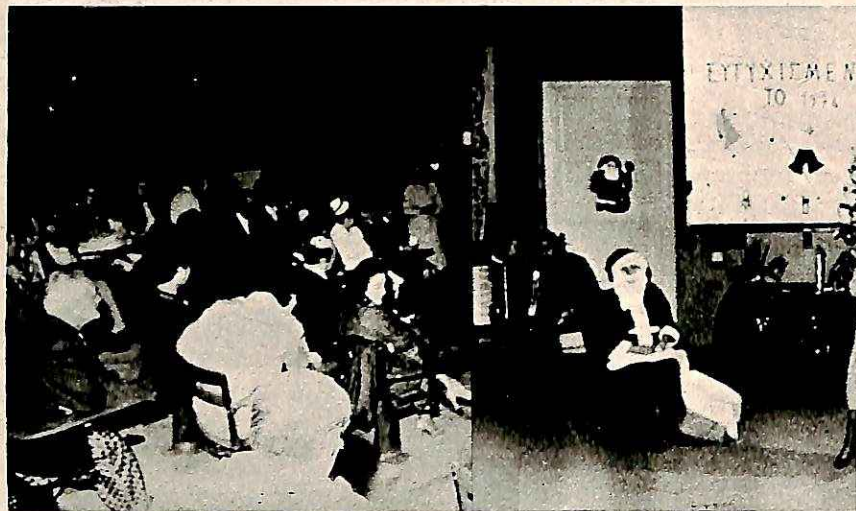
Μεγάλος θαυμασμὸς τοῦ ἀξίζει γιὰ ὅλα. Αὐτὸ τὸ παιδί ποὺ εἶδε κατὰματα πέντε εἰκοσιτετράωρα τὸν θάνατο, δὲν πρέπει πιά νὰ λυγίσῃ μὲ τίποτε στὴ ζωὴ. Ἦταν σὰν νὰ πάλεψε στὰ «μαρμαρένια ἀλώνια», ποὺ λέει καὶ ὁ Παλαμᾶς, καὶ νὰ νίκησε. Σὰν τὸν Ἡρακλῆ, κατέβηκε στὸν Ἄδη καὶ ξαναγύρισε.

Ἄς προχωρήσῃ τὸ δρόμο του μὲ τὴν ἴδια θέλησι, τὴν ἴδια ἐπιμονὴ καὶ τὸ ἴδιο κουράγιο. Αὐτὸς ὁ νέος Ροβινσῶνας Κροῦσος θὰ πρέπει κάποια μέρα νὰ γίνῃ σπουδαῖος καὶ τρανὸς καὶ νὰ μᾶς ξαφνιάσῃ ξεπερνώντας νέα ἔμποδια καὶ δυσκολίες.

Γιατί ἡ ζωὴ αὐτὸ εἶναι. Ἐνας δρόμος μετ' ἐμποδίων, μιὰ φουρτουνιασμένη θάλασσα ποὺ πρέπει νὰ τὴν δαμάσῃς, γιὰ νὰ μπορέσῃς νὰ βρεθῇς στὴν ἀπέναντι ἀκτὴ σώος καὶ ἀβλαβῆς, ὅπως ὁ δεκαεξάχρονος ψαρὸς μας.

Α. Β.

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΧΑΡΙΝ ΑΣΘΕΝΩΝ

Οι Έθελονται Κοινων. Προνοίας του Ε.Ε.Σ. ώργάνωσαν έφ'έτος τὰ Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά έορταστικάς εκδηλώσεις στά νοσοκομεία του Ε.Ε.Σ. τών 'Αμπελοκήπων και τής Βούλας, στό νοσοκομείο Παιδών του ΠΙΚΠΑ στήν Πεντέλη και στό 'Αναπαυτήριο 'Υπερηλίκων «Μάρθα - Μαρία» του Ε.Ε.Σ. στό 'Ηράκλειον 'Αττικής. Διεκόσμησαν εύχάριστα τούς χώρους τών ιδρυμάτων και ένας ζωντανός 'Άγιο - Βασίλης γύριζε και μοίραζε άναμνηστικά δωράκια, πού

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗ ΣΤΕΓΗ ΠΑΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΕΙΟΥ ΒΟΥΛΑΣ

Η πιό χαρούμενη γωνιά στό 'Ασκληπιείον Βούλας είναι ή Στέγη Παιδιού, όπου φιλοξενούνται τὰ παιδιά τών εκεί εργαζομένων μητέρων από 2 1)2 ετών μέχρις ότου γίνουν μαθητές του σχολείου.

Με τὰ έφετεινά 47 παιδιά συμπληρώνονται περίπου 220 παιδιά, τὰ όποια πέρασαν όμορφα χρόνια στή Στέγη. Οι πρώτοι μάλιστα τρόφιμοι τής Στέγης τελειώνουν έφ'έτος τό Γυμνάσιο.

Η Χριστουγεννιάτικη γιορτή με τόν 'Αι Βασίλη και τὰ δώρα του, είναι άσφαλώς ή ώραιότερη ήμέρα τής χρονιάς τών παιδιών μας. Η αίθουσα, στολισμένη με χαρούμενες χριστουγεννιάτικες εικόνες φτιαγμένες από τὰ ίδια τὰ παιδιά, δημιούργησε μιιά ζεστή ατμόσφαιρα. Οι καλεσμένοι και οι μητέρες χά-

ειχαν φτιάξει ειδικά για τούς άσθενείς οι ίδιες οι κυρίες και δεσποινίδες τής Κ. Προνοίας.

Συγκροτήματα καλλιτεχνικά διαφόρων ιδρυμάτων και σχολείων συμπλήρωσαν τις τελετές, συμμετέσχον δέ στούς χορούς και τὰ τραγούδια και άσθενείς.

Η φωτογραφία δείχνει έορταστικάς εκδηλώσεις για τούς άσθενείς του νοσοκομείου Ε.Ε.Σ. 'Αμπελοκήπων, την όποιαν ώργάνωσαν 'Εθελονται Κοιν. Προνοίας του Ε.Ε.Σ.

ρηκαν τὰ τραγούδια, τὰ ποιήματα και τὰ σκέτς, τὰ όποια παρουσία-

σαν τὰ παιδιά με ένα θάρρος και μία άφέλεια πού όσοι τὰ είδαν θά τὰ θυμούνται με χαρά.

Μιά μητέρα εξέφρασε με ώραία λόγια τις εύχαριστίες της πρὸς έκείνους οι όποιοι εκτελούν τό ώραίο αυτό έργον και εύχαρίστησε ιδιαίτέρως τήν Διοίκησιν 'Ασκληπιείου Βούλας, ή όποία με την προσφοράν αυτήν παρέχει χρόνια τώρα άνεκτήμητη ύπηρεσία στά παιδιά και στίς εργαζόμενες μητέρες.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΠΡΟΣ ΜΑΘΗΤΑΣ

Μιά προσφορά τών μαθητών του Δημ. Σχολείου τής 'Ισραηλιτικής Κοινότητας, συνωδεύετο από την κάτωθι συγκινητικήν έπιστολήν:

Ψυχικό 23 - 12 - 75.

'Αγαπητά άδέρφια τής Κύπρου μας,

Τώρα, με την εύκαιρία τών 'Εορτών, ή σκέψι μας πέταξε για μιιά ακόμη φορά κοντά σας και φέραμε για μιιά ακόμη φορά στό νού μας τὰ βάσανα, τις κακουχίες, τις ταιλαιπωρίες, την προσφυγιά σας...

Σκεφτήκαμε λοιπόν έμεις ότι έχουμε υποχρέωση να σας βοηθήσουμε, να σας γλυκάνουμε τόν πόνο, και γι' αυτό στό Σχολείο μας κάναμε έρανο σέ είδη ιματισμού, παιχνίδια κ.τ.λ. και χρήματα, σάν ένα μικρό δείγμα τής αγάπης και τής συμπαροστασέως μας στίς δύσκολες ώρες σας.

Ευχόμεθα σύντομα να ξαναβρῆτε τη χαρά και τη γαλήνη σας μέσα σέ μιιά έλεύθερη και εύτυχιμένην Κύπρο.

Με αγάπη

Οι μαθητές του Δημοτ. Σχολείου τής 'Ισραηλιτικής Κοινότη. 'Αθηνών

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών του Ε.Ε.Σ. κατά τό λήξαν έτος 1975 παρέσχε την πρώτην βοήθειαν και έξυπνέτησε διά τών διαφόρων ύπηρεσιών του 95.885 άσθενείς και τραυματίας. Παρέσχε διά του άσυμμάτου αίτηθείσας ιατρικάς οδηγίας εις 440 ποντοπόρα πλοία έν πλώ δι' άσθενούντα μέλη τών πληρωμάτων. Έξυπνέτησε διά του 'Ακτινολογικού του 'Εργαστηρίου 2.162 άτομα.

Ειδικά περιπτώσεις: τὰ τροχαία άτυχήματα άνήλθον εις 6.527, αι ήλεκτροπληξία εις 39, τὰ λοιμώδη νοσήματα εις 56, αι δηλητηριάσεις διά μονοξειδίου τού άνθρακος εις 42 και αι απόπειραι αυτοκτονίας εις 916, εκ τών οποίων 283 φαρμακευτικά δηλητηριά-

σεις. Διενέργεια άντιτετανικού όρου: α) Ζωϊκού άντιτετανικού όρου εις 6.333 τραυματίας. β) 'Ανθρωπείου εις 2.000 τρ. 'Ελήφθη αίμα πρὸς εξέταση παρά 78 όδηγών αυτοκινήτων, ως και ύπόπτων μέθης. Τὰ άσθενοφύρα αυτοκίνητα διήνυσαν 405.784 χιλιομ. και μετέφερον 34.555 άσθενείς και τραυματίας εις τὰ έφιμερεύοντα Νοσοκομεία, Νοσηλευτικά 'Ιδρύματα κλπ.

Έξασκήθησαν πρακτικώς εις τὰ 'Ιατρεία του Σταθμού Πρώτων Βοηθειών: Μαθήτρια τής Σχ. 'Α)φών Νοσοκόμων και 'Επισκεπτριών του Ε.Ε.Σ. Σπουδαστρια τής Σχολής 'Επισκεπτριών 'Α)φών και Νοσ. 'Πουργείου Κοινωνικών 'Υπηρεσιών. Φοιτηταί τής Φαρμακευτικής Σχολής του Πανεπιστημίου 'Αθηνών, Φοιτηταί τής 'Ιατρικής Σχολής. Φαρμακοποιοί, 'Ιατροί, Μαθηκαί τών Δημοτ. Σχ. 'Εμπορικού Ναυτικού 'Ασπροπύργου. Εκ τής Σχολής Σαμαρειτών Τραυματιοφορέων του Ε.Ε.Σ. άπεφοίτησαν 37 Σαμαρείται.

Τό Κέντρον Αιμοδοσίας Ε.Ε.Σ. έχορήγησεν εις άπόρους πάσχοντας α) φιάλας αίματος 3.165, β) φιάλας πλάσματος αίματος 202.

ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΕΙΔΩΝ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ('Απ' εύθείας)

Τό 3ον Δημ. Σχολ. Αιγίου Σχολ. είδη εις άπόρους μαθητάς Σχολείων όρεινών περιοχών. Τό 2ον Δημ. Σχολ. Γαλατσίου 'Αθηνών τρόφιμα εις άπόρους μαθητάς, τρόφιμα, γλυκίσματα και χρημ. βοηθήματα εις ένδεείς οικογενείας και διάφορα 'Ιδρύματα. Τό Δημ. Σχολ. Καλού Νερού Λαρίσης σχολ. είδη εις άπόρους μαθητάς όρεινών χωρίων Αιγιαλείας και δέμα με είδη Βοηθείας άξίας δρχ. 536 εις Δημ. Σχολ. 'Αγ. Κυριακής Καστοριάς. Τό 4ον Δημ. Σχολ. Πατρών γραφ. ύλην εις Δημ. Σχολ. Δεμεστίχων, γραφ. ύλην, ιματισμόν κλπ. εις Δημ. Σχολ. Χρυσοπηγής και 'Ορφανοτροφείον «Παιδ. Κυνέλη», τρόφιμα εις Φιλανθρ. 'Ιδρυμα «Ο Καλός Σαμαρείτης». Τό 7ον Δημ. Σχολ. Τριπόλεως βιβλία και γραφ. ύλην άξίας δρχ. 2.000 εις άπόρους μαθητάς. Τό 2ον Δημ. Σχολ. Αιγάλεω 'Αθηνών δέματα με είδη βοηθείας εις ένδεή Σχολεία. Τό Δημ. Σχολ. Καλαμαύκας 'Ιεράπετρας Κρήτης σχολ. είδη και βοηθήματα εις άπόρους μαθητάς. Τό 1ον Πρότ. Δημ. Σχολ. Παίδ. 'Ακαδημίας Λαρίσης τρόφιμα (χιλ)μα 80 εις τήν 'Εστίαν 'Ιερ. Ναού 'Αγ. Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Λαρίσης. Τό Δημ. Σχολ. Κακοτلهυρίου Τρικάλων χρήσιμα είδη εις άπόρους μαθητάς και άναξιοπαθόντα άτομα.

Τό 24ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνών ιματισμόν, τρόφιμα, παιχνίδια και δρχ. 2.000 εις «Λύκειον 'Ορφανοτροφείον» Ν. Μάρκης. Τό Γυμνάσιον Φερών 'Αλεξ)πόλεως ιματισμόν εις άπόρους μαθητάς, δώρα εις άκριτικά φυλάκια, χρήσιμα είδη εις ένδεή οικογένειαν. Τό Δημ. Σχολ. 'Οξυνείας Καλαμπάκας σχολ. είδη εις άπόρους μαθητάς και βοήθειαν εις άναξιοπαθόντα πρόσωπα. Τό 2ον Πρότ. Δημ. Σχολ. Παιδαγ. 'Ακαδημίας Λαρίσης 12 μεγάλα δέματα με τρόφιμα εις 'Ιερ. Ναών 'Αγ.

Δημητρίου Λαρίσης, 10 χαρτοκιβώτια με τρόφιμα εις 'Επιτροπήν συσσιτίων 'Ιερ. Ναού 'Αγ. Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Λαρίσης.

Τό 4ον Δημ. Σχολ. 'Ηρακλείου 'Αττικής δρχ. 3.500 δι' άνέγερσιν 'Ιερ. Ναού, δρχ. 6.072 εις κοινωφ. σκοπούς. Τό Δημ. Σχολ. 'Ασίνης 'Ερμιονίδος δρχ. 3.161 εις κοινωφ. σκοπούς. Τό Δημ. Σχολ. Κανδήλας Μεσολογγίου δρχ. 1.000 δι' άνέγερσιν 'Ιερ. Ναών και δρχ. 600 εις κοινωφ. σκοπούς. Τό Δημ. Σχολ. Στουρναραϊκών Τρικάλων δρχ. 276 δι' άνέγερσιν 'Ιερ. Ναού 'Αγ. Κοσμά του Αιτωλού Ν. Φιλαδέλφειας 'Αθηνών, δρχ. 195 εις τόν 'Ερανον τής 'Εξωτ. 'Ιεραποστολής και δρχ. 815 εις άσθενείς και άπόρους. Τό 'Ιδιωτ. Δημ. Σχολ. «ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ» Κ. Σταυριανού Πειραιώς δρχ. 1.200 δι' άνέγερσιν 'Ιερ. Ναού 'Αγ. Κοσμά του Αιτωλού, δρχ. 542 εις άπορον οικογένειαν, δρχ. 3.600 εις Φιλανθρ. 'Ιδρύματα και δρχ. 1.500 εις Δημ. Σχολ. Κεφαλοβρύσου Παγωνίου, δι' άπόρους μαθητάς. Τό Γυμνάσιον Θηλ. 'Ιεραπέτρας Κρήτης δρχ. 400 δι' άνέγερσιν 'Ιερ. Ναού 'Υψώσεως Τιμίου Σταυρού Μουριών Κιλκίς, δρχ. 1.000 εις τό Κρατ. Νοσοκομείον 'Ιεραπέτρας. Τό Γυμνάσιον Θηλέων 'Αγίων 'Αναργύρων 'Αττικής γραφ. ύλην εις Δημ. Σχολ. Γολεμίου 'Αταλάντης και τρόφιμα, ιματισμόν, παιχνίδια και δρχ. 1.400 εις Φιλανθρ. 'Ιδρύματα. Τό Δημ. Σχολ. 'Αγ. 'Ιωάννου Κερκύρας 250 αύγά εις Φιλανθρ. 'Ιδρύματα και 2 δέματα με χρῆσ. είδη εις άκριτικά φυλάκια. Τό Δημ. Σχολ. Βαλανιδας 'Εκασσόνος είδη Βοηθείας και τρόφιμα εις άπόρους οικογενείας. Τό Δημ. Σχολ. Σταθμού Εψηγοχωρίου Μεσολογγίου 5 δέματα με είδη Βοηθείας εις άπόρους μαθητάς και δώρα εις άσθενείς. Τό 7ον Δημ. Σχολ. Χαλκίδος 317 χιλ)μα τροφίμων και 313 κυτία γάλακτος εις Φιλανθρ. 'Ιδρύματα. Τό 2ον Δημ. Σχολ. Λουτρών Λαγκαδά δέματα με τρόφιμα εις άπόρους οικογενείας και σχολ. είδη εις Δημ. Σχολ. 'Εξαμύλιου Λαγκαδά. Τό Δημ. Σχολ. 'Αγάπης Τήνου είδη βοηθείας εις άπόρους μαθητάς και οικογενείας. Τό 53ον Δημ. Σχολ. Θεσ)νίκης τρόφιμα άξίας δρχ. 4.500 εις Φιλανθρ. 'Ιδρύματα και άπόρους, σχολ. είδη άξίας δρχ. 1.150 εις άπόρους μαθητάς Σχολείων Σταυρουπόλεως Θεσ)νίκης, καίν. ένδυμασίας άξίας δρχ. 3.000 εις ένδεείς μαθητάς και χρήσιμα είδη εις άκριτικά φυλάκια. Τό 5ον Δημ. Σχολ. Καισαριανής 'Αθηνών Τρόφιμα εις Φιλανθρ. 'Ιδρύματα και άπόρους οικογενείας τής περιφέρειας. Τό Δημ. Σχολ. Καλλονής Λέσβου γλυκά, φρούτα κλπ. εις Φιλανθρ. 'Ιδρύματα, Τρόφιμα εις άπόρους γέροντας, γραφ. ύλην εις άπόρους μαθητάς και 500 αύγά και δώρα εις τούς στρατιώτας. Τό 1ον Δημ. Σχολ. 'Ιεραπέτρας Κρήτης 90 δέματα με τρόφιμα εις άπόρους. Τό Δημ. Σχολ. 'Αγ. Μύρωνος 'Ηρακλείου Κρήτης τρόφιμα (χιλ)μα 360 εις άπόρους οικογενείας. Τό Δημ. Σχολ. Νέας 'Ανατολής 'Ιεραπέτρας Κρήτης δέματα με τρόφιμα εις άπόρους οικογενείας 200 αύγά εις τό Γεροκομείον Σωληναρίου και δέματα με είδη Βοηθείας εις Δημ. Σχολ. Σκρά Παιονίας και Βασιλείου Εύρυτανίας. Τό 24ον Δημ. Σχολ. Πατρών γλυκίσματα εις τό 'Ιδρυμα Κωφαλάλων Πατρών. Τό Πειραματικόν Σχο-

λείον Πανεπιστημίου 'Αθηνών δώρα εις τούς τροφίμους του 'Ορφανοτροφείου Βουλιαγμένης. Τό 4ον Δημ. Σχολ. 'Ηρακλείου 'Αττικής άτομικά δέματα με γλυκά εις άπόρους γέροντας τής 'Ενορίας. Τό 6ον Δημ. Σχολ. Χίου χρήσιμα είδη εις διάφορα Φιλανθρ. 'Ιδρύματα. Τό 'Ιδιωτ. Δημ. Σχολ. Χρυσούλας Μπουρλώτου 'Ηρακλείου Κρήτης τρόφιμα και ιματισμόν εις άπόρους οικογενείας. Τό Δημ. Σχολ. Κανδήλας Μεσολογγίου είδη Βοηθείας εις άπόρους μαθητάς και υπερήλικας. Τό Γυμνάσιον Θηλέων 'Ιεραπέτρας Κρήτης 2 μεγάλα δέματα με ζαχαρωτά, μπισκότα κλπ. εις Δημ. Σχολεία Κρέντης Εύρυτανίας και 'Αετορράχης 'Ιωαννίνων και τρόφιμα, γλυκίσματα κλπ. εις άπόρους οικογενείας τής πόλεως.

Τό Γυμνάσιον Σπάτων 'Αττικής 4 δοχεία έλαιόν και τρόφιμα εις 'Ιδρύματα και άπόρους μαθητάς.

Τό Γυμνάσιον Θηλέων Κηφισιάς σχολ. είδη, τρόφιμα και ιματισμόν άξίας δρχ. 10.000, εις Δημ. Σχολ. Πλατάνου Σπρυχειάδος, τρόφιμα, σχολ. είδη, βιβλία, ιματισμόν και χρήματα εις άπόρους μαθητάς και οικογενείας και χρήσιμα είδη, γλυκίσματα κλπ. άξίας δρχ. 25.000 εις διάφορα 'Ιδρύματα.

Τό Δημ. Σχολ. Αύλωνος Τριφυλίας 17 χιλ)μα ζυμαρικά και 20 χιλ)μα έλαιον εις τό 'Ορφανοτροφείον Κυπαρισσίας.

Τό Δημ. Σχολ. και Νηπιαγωγείον Καρυσσίδης 'Ημαθίας, σχολ. είδη εις Δημ. Σχολ. Πετράδων Διδ)χου.

Τό 1ον Δημ. Σχολ. Πλωμαρίου Λέσβου, τρόφιμα κλπ. εις άπόρους γέροντας.

Τό 1ον Δημ. Σχολ. Φιλιερών Τριφυλίας δέματα με είδη βοηθείας εις άπόρους μαθητάς.

(συνεχίζεται)

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ('Απ' εύθείας)

Τό 4ον Δημ. Σχολ. 'Ηρακλείου 'Αττικής δρχ. 3.500 δι' άνέγερσιν 'Ιερ. Ναού, δρχ. 6.072 εις Κοινωφ. σκοπούς.

Τό Δημ. Σχολ. 'Ασίνης 'Ερμιονίδος δρχ. 3.161 εις κοινωφ. σκοπούς. Τό Δημ. Σχολ. Κανδήλας Μεσολογγίου δρχ. 1.000 δι' άνέγερσιν 'Ιερ. Ναού και δρχ. 600 εις κοινωφ. σκοπούς.

Τό Δημ. Σχολ. Στουρναραϊκών Τρικάλων δρχ. 276 δι' άνέγερσιν 'Ιερ. Ναών 'Αγ. Κοσμά του Αιτωλού Ν. Φιλαδέλφειας 'Αθηνών, δρχ. 195 εις τόν έρανον τής 'Εξωτ. 'Ιεραποστολής και δρχ. 815 εις άσθενείς και άπόρους.

Τό 'Ιδιωτ. Δημ. Σχολ. «ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ» Κ. Σταυριανού Πειραιώς δρχ. 1.200 δι' άνέγερσιν 'Ιερ. Ναού 'Αγ. Κοσμά του Αιτωλού, δρχ. 542 εις άπορον οικογένειαν, δρχ. 3.600 εις Φιλανθρ. 'Ιδρύματα και δρχ. 1.500 εις Δημ. Σχολ. Κεφαλοβρύσου Παγωνίου, δι' άπόρους μαθητάς.

Τό Γυμν. Θηλ. 'Ιεραπέτρας Κρήτης δρχ. 400 δι' άνέγερσιν 'Ιερ. Ναού 'Υψώσεως Τιμίου Σταυρού Μουριών Κιλκίς, δρχ. 1.000 εις τό Κρατ. Νοσοκομείον 'Ιεραπέτρας.

Τό 12ον Δημ. Σχολ. 'Ηρακλείου Κρήτης δρχ. 3.702 δι' άνέγερσιν 'Ιερών Ναών,

δρχ. 790 εις άπορον άσθενή μαθητήν και δρχ. 425 εις τόν Έρανον της Άγάπης.
Τό Γυμν. Σπάτων Άττικής δρχ. 4.600 εις Ίδρύματα και άπόρους μαθητάς, δρχ. 2.200 εις τόν Έρανον της Άγάπης και δρχ. 1.200 εις τόν Έρανον της Έξωτ. Ίεραποστολής.

Τό Δημ. Σχολ. Αύλωνος Τριφυλίας δρχ. 495 εις διαφόρους Έράνους.

Οι Έρυθροσταυρίται του 3ου Δημ. Σχολ. Ζωγράφου Άθηνών δρχ. 22.030 εις άπορφανισθείσαν οίκογένειαν συμ-μαθητών των.

Τό 12ον Δημ. Σχολ. Πατρών δρχ. 6.000 εις άναξιοπαθή άτομα κλπ. και δρχ. 1.000 εις τόν Έρανον του Ε.Ε.Σ.

Τό Διδακτικόν Προσωπικόν του Δημ. Σχολ. και Νηπιαγωγείου Καβαλίας Άμαθίας δρχ. 400 και οι Έρυθροσταυρίται μαθηταί του δρχ. 350 εις έχοντα άνάγκην χειρ. έπεμβάσεως κάτοικον Θεο)νίκης.

Τό 1ον Δημ. Σχολ. Ήλιουπόλεως Άθηνών δρχ. 11.000 πρός ένίσχυσιν του Πολ. Ναυτικού, διά της Τραπεζής Έλλάδος.

Τό Δημ. Σχολ. Λεωνιδίου Κυνουρίας δρχ. 635 εις τόν Έρανον της Άγάπης.

Τό Δημ. Σχολ. Καρυάς Έλασσόνοδ δρχ. 850 εις άπορον πυροπαθή οίκογένειαν του χωρίου.
14-1-1976 (συνεχίζεται)

*

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

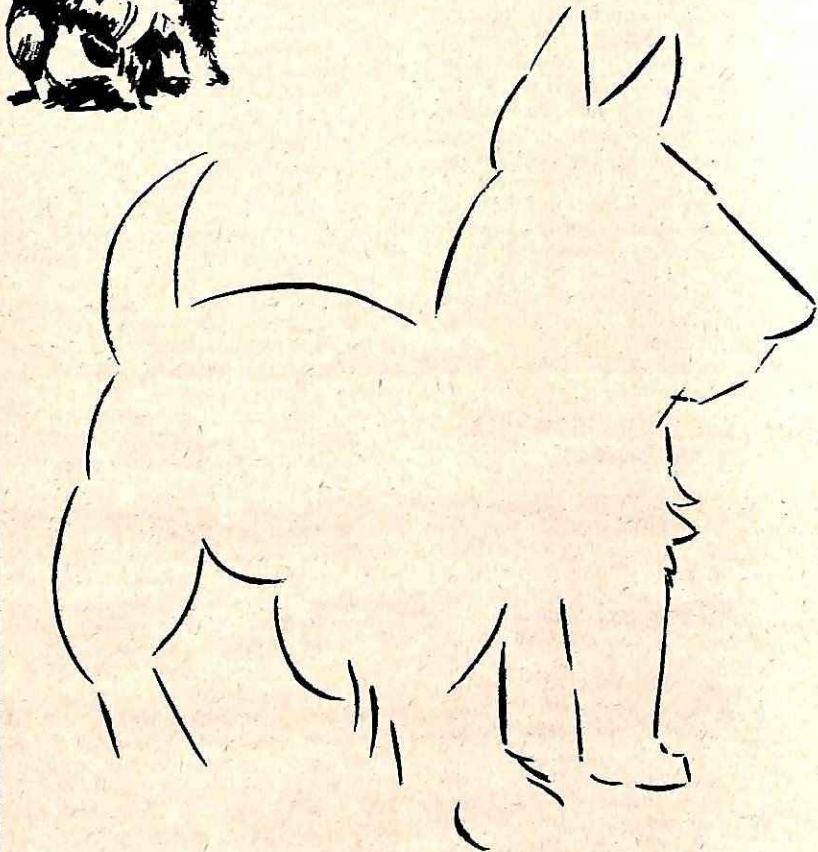
Τά κάτωθι Σχολεία μās άπέστειλαν ποσότητα φαρμακευτικών φυτών (χα-μαίμηλον, φασκόμηλον, τήλιο, τέιον του βουνού κ.λ.π.) διά τούς νοσηλευμένους εις Νοσηλευτικά Ίδρύματα Άθηνών άσ-θενείς.

ΓΥΜΝΑΣΙΑ: Γυμνάσιον Μεγαλοπόλε-ως, Ήεροκαμπίου Λακεδαιμόνοδ.

ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΑ: Χρυσοχωράφων Σε-ρών, Λόφου Πιερίας, Κάτω Κώμης Κοζά-νης, Θεοδοσίου Κιλκίς, 1ον Έδέσσης, Χρύ-σας Τσάκων Άλμωπίας, Δεσκάτης Γρεβε-νών, Δουμπίων Σταγειρών Χαλκιδικής, Άγοράς Θεσπρωτίας, 3ον Φιλιππιάδοδ Πρεβέλης, Χριστών Δωδώνης, Άναλήψε-ωδ, Βαλανιδάδ και Καρυάς Έλασσόνοδ, Πλατανίτου Ναυπακτίας, Βίνιανηδ και Παραλίας Σεργούλαδ Φωκίδοδ, Γλυφάδοδ Δωρίδοδ, Μοδίου Λοκρίδοδ, Κανδήλαδ Νύτικα Αιτ)νιάδ, Κίβεριου, Φιχτίου, Φρεγκαινής, Καπαρελλίου, Χούνης Νεο-χωρίου, Μερκουρίου, Καρυάς, Άρίας, Προσύμνης, Άχλαδοκάμπου και Λάλου-κα Άργολίδοδ, Βλαχιώτη, Άγ. Δημητρί-ου Ζάρακοδ, Άγ. Γεωργίου Βοιων, Άγ. Νικαλάου Βοιων, Νεαπόλεωδ Βοιων, Μο-λάων, Λογκανίκου, Κοκκινορράχεωδ και Χρυσάφων Λακεδαιμόνοδ, Αύλωνοδ Τρι-φυλίας, Χελιδονίου Ήλείας, 1ον Χαλκίδοδ, Δροισιάδ Καρυστίας, Βλαχάτων Κεφαλ)νιάδ, 2ον Πάρου Κυκλάδοδ, Πλάκαδ Μήλου, Ποταμιάδ Χίου, Άγγραφων και Περου-λάδοδ Κερκύραδ, Βληχάτων Κεφαλ)νιάδ, Τυμπακίου, Καλληλαρίου Μοιρών και Μεταξοχωρίου Ήρακλείου, Καλλικράτοδ Σφακίων, Αύλιδ, Άρκαλοχωρίου και Κε-ραμουτσίου Μαλεβιζίου Κρήτηδ, 3ον Ήλιουπόλεωδ Άθηνών και ή Έρυθρο-σταυρίτισσα μαθήτρια Βασιλική Τσου-καλά 2ου Δημ. Σχολ. Γαστούνης.

Έπίσης άπέστειλεν φαρμ. φυτά άπ' εύθείας, τό 4ον Δημ. Σχολ. Βεροίαδ εις τήν Έπιτροπήν Ε.Ε.Σ.Ν. Θεο)νίκης, Τό Δημ. Σχολ. Λευκόβρυσηδ Κοζάνηδ εις τό Μαμάτσειον Γεν. Κρατ. Νοσοκομείον

Κοζάνηδ, τό Δημ. Σχολ. Έλληνικο) Πατρών εις τό Καραμανδάνειον Νοσοκο-μείον Πατρών και τό Δημ. Σχολ. Καλυ-βίων Άναλήψεωδ Έλασσόνοδ εις Φιλανθρ. Ίδρύματα.

Σχεδιάστε αυτό τό σκυλάκι...

...και στείλτε τό μασ
για να σās πούμε τīs έντυπώσεις μασ

Σās άράσει να σχεδιάζετε:

Τότε, πάρτε στο χέρι σας ένα μολύβι, είτε ένα μαρκα-δόρο ή χρωματιστά κρηγιόνια - δέν έχει σημασία - και σχεδιάστε τό σκυλάκι τīs εικόναδ μασ, προσπαθώνταδ να μοιάξή οσο μπορείτε περισσότερο, με τήν μικρο-γραφία του που βρίσκεται επάνω άριστερά. Φτιάξτε τό άσπρόμαυρο ή με χρώματα - όπως προτιμάτε.

Έστω και άν δέν κάνετε κανένα άριστούργημα, έστω κι άν τό σχέδιό σας είναι άδέξιο, θα σās πούμε τīs κρίσεις και συμβουλές μασ.

Μαζί, θα σās στείλωμε και ένα πολυτελές εικονογρα-φημένο τεύχοδ για τή Μέθοδο ABC, Σχεδίου - Ζωγρα-φικής (όλα αυτά δωρεάν και χωρίς καμιάν ύποχρέω-σι σας).

Άρκει να τό θελήσετε, και αυτή ή Μέθοδοδ θα σās κάνει να περάσετε μέσα σε λίγες έβδομάδες από τό

άπλό "έροσπεχνικό σκυτάκιο", στο γερό και καλοχτι-σμένο σχέδιό με άξιώσεις. Έπειτα θα γνωρίσετε διά-φορα τεχνικά μέσα, έκφραστικά και πλούσια σε από-δοσι, όπως τό κάρβουνο, τό παστέλ, ή σανγκίνα, ή πέννα, ή μονόχρωμη και ή πολύχρωμη ύδατογραφία, ή γκουάς, ή έλαιογραφία κλπ. Και γρήγορα τό σχέδιό θα γίνη ή χαρά τīs ζωής σας!

Έμπρός λοιπόν! Σχεδιάστε τό σκυλάκι τīs εικόναδ και στείλτε μασ αυτό τό φύλλο. Θα είναι τωδς τό ξεκίνημα για μία συνεργασία μασ, γεμάτη ένδιαφέρον και άνέλ-πιστες πραγματοποιήσεις.

Έσκηλείστε δρχ. 4 σε γραμματόσημο για έξοδα.

ΟΝΟΜΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΑΣΧΟΛΙΑ ΤΗΛ. ΗΛΙΚΙΑ

ΣΧΟΛΗ ΔΕΟ Σχεδίου - Ζωγραφικής

Άθηναι: Πανεπιστημίου 10 - τηλ. 617.811
Θεσσαλονίκη: Τσιμισκή 88 - τηλ. 232.370

ΔΗΜ. Ι. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ

ΨΥΧΟΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Σημασία τής θελήσεωδ στην ζωή. Μερικά παραδείγματα.

Έχει λεχθή ότι ή θελήσιδ κυβερνά τόν κόσμο και ότι ή θελήσιδ άποτελεί δύναμι. Αυτήν τήν άλήθειαν τήν άπο-δεικνύει με γνωμικά και παροιμίες ή σο-φία τών λαών.

Είναι πολύ γνωστή ή γαλλική πα-ροιμία «ή θελήσιδ είναι δύναμι». Οι Άγγλοι λέγουδ ότι «δ που ύπάρ-χει θελήσιδ, ύπάρχει και τρό-ποδ». Ο δίασημοδ Γάλλοδ συγγραφέυδ Λά Μπρυγιέρ, λέγει τά εξής σχε-τικώδ με τήν θέλησιδ: «Δέν ύπάρχει δρό-μοδ παρά πολύ μακρύδ για τόν άνθρω-πο που έχει δυνατή θέλησιδ και προχω-ρεί με άκλόνητη άποφασιστικότητα, όχι όμως με βιασύνη. Δέν ύπάρχουν τομείς που να μη μπορεί να κατακτήση ό κάθε άνθρωποδ, άρκει να τό θελήση και να προετοιμάζεται με ύπομονή να τό επι-τύχη».

Ο δίασημοδ Ιεροκήρυξ Λακορν-ταίρ έλεγεν: «ή θελήσιδ είναι άκατα-γώνιστη δύναμιδ που κυβερνά και δια-τάσσει και αυτό τό πνεύμα».

Ο δνομαστόδ Έλβετόδ κοινωνιολό-γοδ Βινέ, γράφει: «Η δόξα ένόδ δια-νοουμένου έγκειται στο να άφιερωθή στην έξυπνότητι τής διαφωτίσεωδ του λαού και στον θρίαμβο τών ήθικών άρ-χών. Η άληθινή όμως δόξα του άν-θρώπου έγκειται στην εκδήλωσιδ δυνα-τήδ θελήσεωδ που να τήν μεταχειρί-ζεται για τήν προαγωγή τών ευγενών ιδανικών». Και άλλου γράφει: «Τό πιο σπάνιο πράγμα είναι τό να εύρηδ άν-θρώπουδ που να γνωρίζουν τί ακρι-βώδ θέλουν. Όλεδ τīs καλές προθέσεις άν τīs ένώσης δέν άξίζουν ούτε μία πρα-γματική, δηλ. δυνατή θέλησιδ».

Ο Λεονάρδο ντα Βίντσι, ό μεγάλοδ καλλιτέχνηδ τής Άναγεννήσεωδ, που ήτο συγχρόνωδ ζωγράφοδ, γλύ-πτηδ, αρχιτέκτων, έφευρέτηδ, μηχανικόδ, φυσιοδίφηδ και συγγραφέυδ, ό όποιόδ διεκρίνετο διά τήν πολυμαθεία του, αλλά και τήν άκαμπτη θέλησιδ του, έλεγεν: «Ν' άποφασίστηδ να θελήσηδ άκαμπτα εκεί-νου που πρέπει να θελήσηδ. Είναι άνάγκη ν' άποχαλυβδωθήδ».

Τήν άνυπολόγηστη και τεραστία δύ-ναμι τής θελήσεωδ στην ζωή τήν άνα-γνωρίζουν και τήν τονίζουν όλοι όσοι τήν έχουν χρησιμοποιήσει και έστί-ρισαν σ' αυτήν τά κατορθώματά τους, τό μεγαλειό τους. Με δυνατή θέλησιδ και άδιάκοπη φιλοπονία, ό άνθρωποδ ήμπο-ρεί να επιτύχη πολλά στην ζωή του. Και ώς έλεγεν ένάδ διακεκριμένοδ και εύ-σεβήδ άνήρ, ή θελήσιδ που ένισχύεται από τήν πίστι μās κάνει άξιουσ ν' άπο-κτήσωμε όσεδ άρετέδ θέλωμε.

Ο δίασημοδ Άββάδ Λαμμεναί έ-λεγε σ' ένα νέον που είχε έν έλθει σε ήθι-κή κατάπτωσι: «Στήν ήλικία σου, παι-δί μου, λαμβάνονται οι σοβαρές άποφά-

σεις για όλη τήν ζωή. Άργότερα, ύπο-φέρει ό άνθρωποδ για τά επακόλουθα του δρόμου που έδιάλεξε. Η θελήσιδ όμως σβήνει πολύ γρήγορα, άν δέν έχηδ τό θάρροδ και τήν δύναμι να τήν συγκρατήσηδ. Να μήν αφήνηδ τόν έαυ-τό σου έκτεθειμένο στους πειρασμούδ...».

Έχομε πλείστα παραδείγματα άνθρώ-πων που επέτυχαν στην ζωή τους γιατι είχαν σταθερή θέλησιδ και δραστη-ριότητα άκατάβλητη, συνδυασμένη όμως με ήθικέδ άρχέδ και πίστι πρόδ τόν Θεόν.

Όπωδ γράφει ό Πλούταρχοδ, ό Ρω-μαίιοδ Κάτωδ έλεγεν ότι μετενόη-σε για τρία πράγματα στην ζωή του: Πρώτον, διότι ένεπιστεύη τά μυστικά του σε μία γυναίκα. Δεύτερον, διότι έτα-ξίδευσεν στην θάλασσα ενώ μπορούσε να ταξιδεύση στην ξηρά. Και τρίτον, διότι έκαιε τό λάθοδ να περάση μίαν ήμέρα τής ζωής του χωρίδ να έχη στην κατο-χή του τήν θέλησιδ του.

Η Ιστορία είναι γεμάτη από παρα-δείγματα μεγάλων άνδρών, που δέν θα ήσαν διόλου μεγάλοι, και δέν θα έκαι-μαν μεγάλα πράγματα, εάν δέν είχαν ισχυρή θέλησιδ και άποφασιστικότητα.

Άλλά ποιόδ είναι άνθρωποδ με ισχυ-ρή θέλησιδ; Είναι εκείνοδ που φανερώνη τήν δύναμι τής θελήσεωδ του, σε όλον του τόν βίο, στον δημόσιο και στον ιδιωτικό, όχι δέ μόνον όταν βρίσκεται σε εύνοικέδ περιστάσεις, αλλά και σε δύ-σκολεδ. Είναι επίσης εκείνοδ που φέρεται εύγενικά όχι μόνον στους προϊσταμέ-νουδ του, αλλά και στους ύφισταμένους του, ακόμη και στους πιο αδύνατουδ και ξεπεσμένους. Μεγάλοι δέ άνδρεδ είναι στην πραγματικότητα, όχι εκείνοι που κατέχονται από μία φιλοδοξία άκόρε-στη και από μανία κατακτητική, όχι έ-κείνοι που άπειλούν και τρομοκρατούν τουδ πάνταδ και τά πάντα, εκείνοι που άδιαφορούν για κάθε ήθική αρχή, αλλά οι μεγάλοι φιλόσοφοι, οι εύεργέται τής ανθρωπότητοδ, οι ήρωεδ τής πίστεωδ, όσοι έμπορούνται από άνώτερεδ ήθικέδ άρχέδ, όσοι είναι άπτόητοι στους κιν-δύνουδ με άντικειμενικό σκοπό να έξυ-πηρετήσουν τουδ συνανθρώπουδ τουδ, να βοηθήσουν τουδ συμπατριώτεδ τουδ, να έργασθουν για τήν σωτηρία τουδ, για τό μεγαλειό τής Πατρίδοδ μασ.

Αυτοί είναι εκείνοι που αφήνουν ύπε-ροχα παραδείγματα πρόδ μίμησιν, που συντελούν στην ανάπτυξη του πολιτι-σμού τής ανθρωπότητοδ, στο μεγαλειό και τήν δόξα τής Πατρίδοδ.

Η πείρα λοιπόν μās διδάσκει ότι ή έπιμονή, ή έπιμονή, ή καρτεροθυμία, όταν συνδυάζονται με άκαμπτη θέλησιδ, άναπληρώνουν τήν μεγαλοφυία και όδη-γούν πάντοτε στην βέβαιη και άσφαλή νίκη.

Μία δυνατή και χαλύβδινη θέλησιδ

που είναι όμως φωτεινή και ένισχύεται από βαθειά θρησκευτική πίστι στον Θεόν, κατορθώνει να ύπερνικήση κάθε έμπόδιο και να κερδίση τελικώδ στον άγώνα τής ζωής.

Ένας άνθρωποδ μεγάλης πείραδ έλε-γεν ότι εκείνοδ που έξασκει τήν θέλησιδ του κάθε ήμέρα στα μικρά πράγματα, θα φανή γενναίοδ όταν έμφανισθουν οι πειρασμοί και θα προσπαθήσουν να τόν κάμουν να ύποκύψη στις όρέξεις του και στα ένστικτά του.

Η λυσία λίθοδ τής θελήσεωδ είναι ή έπιμονή και ή καρτεροθυμία, ή ύπο-μονή. Δυστυχώδ, έμεις οι Έλληνεδ, ενώ γρήγορα ένθουσιαζόμεθα, όποτε κάμνο-μεν θαύματα, γρήγορα άποκάμνομε. Δέν έχομε τήν πρέπουσα ύπομονή. Ένώ όταν ένθουσιαζόμεθα μεταρσιούμεθα σε δυσ-θεώρητα ύψη, γρήγορα κουραζόμεθα. Είμεθα δυστυχώδ άνίκοροι. Τούτο άπο-τελεί έλάττωμα τής θελήσεωδ μασ. Είναι άνάγκη να τό διορθώσωμε. Πλήν άλ-λων, όδ έχομε ύπ' όψιν μασ και τά παρα-δείγματα έπιφανών άνδρών τής ιστο-ρίας μασ, ώδ του Μ. Αλεξάνδροδ, του Αδ. Κοραή, του Θ. Κολοκοτρώνη, του Καραϊσκάκη, του Δικαίου ή Παπαφλέ-σα κλπ. Έτσι, θα τονωθή ή θελήσιδ μασ και θα χαλυβδωθή, ώστε να γίνη πιο σταθερή και άποτελεσματική.

Η ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΚΑΛΑΙΣΘΗΣΙΑ

(Συνέχεια από τήν σελίδα 5)

λαιμοδέτην και να επιτύχουν μίαν εμφάνισιν, σε όλα τουδ, φτωχικήν μέν, αλλά καλαίσθητην. Ποιόδ τουδ έδίδασε; Κανείς. Ποιά παραδει-γματα είχαν έμπρόδ τουδ; Κανένα. Τί κριτήριον τουδ ώδήγησεν; Μυ-στήριον.

Άπλούστατα - είμεθα ύπο-χρεωμένοι να συμπεράνωμεν - ότι ή στοιχειώδηδ άτομική καλαισθη-σία είναι ό,τι είναι ή στοιχειώδηδ ευγένεια, ή στοιχειώδηδ τιμιότηδ. Ένας άνθρωποδ με τήν στοιχειώ-δη αυτήν καλαισθησίαν, μπορεί να μη γίνη ποτέ καλλιτέχνηδ. Ένας καλλιτέχνηδ όμως, μπορεί άξιόλογα να μήν κατορθώση ποτέ ν' άποκτήση στοιχειώδηδ καλαι-σθησίαν. Μήπωδ δέν ύπάρχουν ποιήματα μεγάλων ποιητών, μέσα στα όποια συναντά κανείς άνυπό-φορεδ άκαλαισθησίεδ που δέν θα τīs διέπραττεν ίσως ούτε ένας θυ-ρωρόδ προικισμένοδ με ένα έμφυ-τον «γούστο». Ίσως θα έπρεπε να παραβάλη κανείς τήν στοιχειώ-δη «κοινόδ νο)ν». Υπάρχουν φιλό-σοφοι, που, με όλην των τήν σο-φίαν, δέν έχουν τόν κοινόδ νο)ν. Και ύπάρχουν χωρικοί, που, χω-ρίς καμμία σοφίαν, τόν έχουν και τόν παραέχουν.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ο ΒΑΡΔΟΣ

Βαθουλωμένα μάγουλα, φρύδια δασά, άραιά τὰ κάτασπρα μαλ-
λιά, βαριά τὰ κουρασμένα του με-
γάλα μάτια. Τὰ χέρια του διάφα-
να, τὸνα στὸ γόνατο, τῆλλο βα-
στάει τὸ γέρικο στοχαστικὸ κε-
φάλι.

«Τὰ χέρια μου εἶναι γιὰ νὰ σπέρνουν
τὸ μαύρο στίχο στὸ άσπρο τὸ χαρτί·
τὰ χέρια μου εἶναι γιὰ νὰ γέρνουν
οἱ κουρασμένοι πάνω τους καημοί...»

Ἡ βαρυχειμωνιά ἡ άγρια, κεί-
νη πού τὸν «βρήκε δίχως φωτιά
καὶ νιῶτα», τελείωσε. Τώρα, δὲν
κρυώνει πιά... Σκεπασμένος καλὰ
στὴν πλατεία πολυθρόνα του, ξε-
κουράζεται. Ὁ Βάρδος μας, ὁ Ἀ-
γαπημένος, ὁ Μεγάλος, ὁ Κωστής
Παλαμᾶς, ἦρθε κοντά μας:

«Ἦρθε νὰ πάρω ἀπ' τὸ δεντρί, νὰ κόψω ἀπ'
[τὸ λουλούδι
καὶ νὰ τὰ πάω στὴν άβροχη στὴ ρημαγμένη
[χώρα,
πού πείνασε γιὰ πράσινο καὶ δίψασε γιὰ ὄροσο,
νὰ γίνη δάσος ἡ ζωὴ κ' ἡ τέχνη περιβάλλει...»

Εἶναι πρωί. Περνῶ καὶ στέκο-
μαι γιὰ νὰ τὸν δῶ, γιὰ νὰ τοῦ
πῶ μιά καλημέρα. Γύρω στὶς πο-
λυκατοικίες οἱ νοικοκυρὲς ξυπνήσα-
νε. Ἀνοίγουν τὰ παράθυρα, βγά-
ζουν τὰ ρούχα τους στὸν ἥλιο.
Ζεστός, καλοκαιριάτικος, τυλίγει
στὸ φῶς του τὴ μικρὴ πλατεία,
τὰ λουλούδια, τὰ παγκάκια, τὰ
φανάρια, τὰ δυὸ τῆς περίπτερα.
Ζεσταίνει τὸν ποιητὴ μας. Κοντά
του μιά βρυσούλα κελαρύζει. Θαρ-
ρῶ κι ἀκούω τὸ παράπονό του:

«Πῶς τὸ νεράκι σου νὰ πῶ,
πού τρέμω μήπως γέρνοντας
τὰ χεῖλιά μου, στὰ χεῖλιά σου,
καὶ τὴ δροσούλα σου, βρυσούλα τὴ μαράνω...»

Πάνω στ' άσπρα σκαλιά στη-
μένο τ' άγαλμά του. Ἀπλὸ καὶ
ζωντανό. Δὲν εἶναι ὁ τυπικὸς κορ-
μός, ὁ άφυχος μποῦστος. Εἶναι...
σάν μιά γωνία στὴν «κάμαρά»
του. Τὸν βλέπεις, τὸν ἀκούς, κά-
θεσαι στὰ πόδια του καὶ σιγο-
κουβεντιάζεις. Ὅλο καὶ κάποια
γριούλα θὰ περάσει, θὰ καθήση
στὸ διπλανὸ παγκάκι, θὰ τοῦ κρα-
τήση συντροφιά. Δυὸ μικρά πάνε
γιὰ τὸ σχολεῖό.

—«Κοίτα, ὁ παπούς κοιμάται...»,
λέει τὸνα. «Ὅχι, δὲν κοιμάται,
μᾶς βλέπει, μὰ εἶναι τόσο κουρα-
σμένος...»

Οἱ φωνούλες τους τοῦ κάνουν

καλό. Τ' άγάπησε πολὺ τὰ νιῶτα,
τὰ τραγουδῆσε:

«... εἶναι χαρά,
στὸ λυγισμένο ἀπ' τὰ χρόνια τὰ φευγάτα,
νὰ βλέπῃ ἕνα χαμόγελο, σὲ χεῖλη δροσερά...»

Πίσω του, τὸ καφεενεδάκι γεμί-
ζει πρωινούς γνώριμους πελάτες.
Πίνουν ὀρθοὶ τὸ καφεδάκι τους νὰ
μὴν άργήσουν στὴ δουλειά. Ρί-
χνουν καὶ μιά ματιά στὸ γέρο
τους συμπατριώτη. Μπορεῖ νὰ μὴ
διαβάσανε τοὺς στίχους του, μὰ
εἶναι περήφανοι γι' αὐτόν. Ἀντί-
κρυ κοῦρσες, μοτοσακό, ποδήλα-
τα παρκαρισμένα. Ἡ ζωὴ άρχίζει
ἀπ' τὴν αὐγή. Μονάχα ὁ βάρδος

ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ...

«Ἐν άρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν
οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν». Ὁ Πλάστης
τῶν πάντων φαίνεται ὅτι κατὰ τὴν
δημιουργία τοῦ Αἰγαίου ἔριξε ἄ-
φθονο διαμάντι καὶ ρουμπίνι στὴν
γαλανοπράσινη αὐτὴ θάλασσα τῶν
Ἡρώων καὶ τῶν Ἡμιθέων. Κα-
ταπράσινα λειβάδια, ὡσάν ὁάσεις
μέσα στὴν ἔρημο, ξεπροβάλλουν στὰ
λοπερύχτα νησιά μας, θησαυρὸς
μῖας θείας δημιουργίας. Μιά Ἐδέμ
μέσα στὴν καταχνιά τῆς σημερινῆς
κοινωνίας τοῦ άγχους τῆς ἀνθρώ-
πινης ψυχῆς.

Ταξιδεύοντας στὸ ἀρχιπέλαγος,

μας στὴν πλατεία πολυθρόνα του
ξεκουράζεται. Μιλάει τρυφερά στὴ
γῆ του:

«Στὴ χώρα πού φυτρώσαν καὶ μαράθηκαν
τὰ πρώτα μου, τ' άξέχαστα τὰ χρόνια,
γιὰ πρώτη καὶ στερνὴ φορά στὸ χῶμα σου,
στὸ περιβάλλον τοῦ σπιτιοῦ τοῦ πατρικοῦ,
μου γοργοκελαῖδῆσανε τ' άηδόνια...»

Εἶναι πρωί. Περνῶ καὶ στέκο-
μαι γιὰ νὰ τὸν δῶ, γιὰ νὰ τοῦ
πῶ μιά καλημέρα. Ἔτσι, ὅπως
τὴν ἔλεγα, σάν ζοῦσε, στὸ δικό
μου παπού. Μιά καλημέρα μέσα
ἀπ' τὴν καρδιά, μὲ πόση άγάπη.

ΡΟΥΛΑ ΛΙΑΣΚΟΥ
Γυμνασιάρχης

Θ Α Σ Ο Σ

★ ★

★ ★

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΟΡΚΟΥΣ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Τούτες τὶς μέρες πού οἱ γονεῖς τῶν
μαθητῶν τῶν Σχολείων τῆς Σίφνου συγ-
κεντρώθηκαν καὶ πάλι στὴν ἱστορικὴ
Μονὴ Χρυσοστόμου γιὰ νὰ γιορτάσουν
μὲ πολλὴ πίστι τὴ γιορτὴ τῶν τριῶν
Μεγάλων Ἱεραρχῶν, ἡ σκέψις ὅλων τῶν
προσκυνητῶν ξαναγυρίζει σὲ μιά πε-
ρασμένη σκοτεινὴν περίοδο πού τοῦτο τὸ
Μοναστήρι ὀρθώθηκε σάν προμαχῶνας
τῆς λευτερίας τοῦ δουλωμένου μας Γέ-
νους.

Βρισκόμαστε στὴν ἐποχὴ πού τὸ
κλιμαδῖτικο νησί, ὑποδουλῶνεται ὀρι-
στικά στοὺς Ὀθωμανούς. Τὸ 1617 διώ-
χεται ἀπὸ τὸ Κάστρο τῆς Σίφνου καὶ
ὁ τελευταῖος δυνάστης τῶν Φράγκων
Ἀγγελὸς Κοζαδίνος. Τὸ 1646 ἐγκαθί-
σταται στὸ νησί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθα-
νάσιος (1646 - 1674), ἱερομόναχος ἀπὸ
τὴ Σαντορίνη, πού ἀνδρας πνευματικὸς
καθὼς εἶναι συσπειρώνει τὰ νειῶτα τοῦ
νησιοῦ κοντά του κι άρχίζει μιά μεγα-
λὴ πνευματικὴ δρᾶσι. Εἶναι ἡ ὥρα τοῦ
πνευματικοῦ ξεσηκωμοῦ στὸ νησί. Οἱ
αἰτίες ἴσως νάναί πολλές. Ἴσως οἱ ἰδέες

ὅταν ζῇ μέσα σ' ἕνα μαγευτικὸ
περιβάλλον σάν τῆς «πράσινης ἀρ-
κούδας», ὅπως τὴν ἀποκαλοῦν οἱ
κάτοικοί της, ὅταν άγναντεύει τὰ
σπάνια καὶ ὀλοκάθαρα νερά της
καὶ μπορεῖ νὰ διακρίνῃ μέσα σ' αὐ-
τὰ τί γίνεται στὸν βυθὸ τοῦ θα-
λασσιοῦ κόσμου. Τὸ χάραμα στὴ
Θάσο ἀποτελεῖ μιά ὀπτασία, καθὼς
διακρίνεις μέσα στὸ λυκόφως τοὺς
πελαγίστους ψαράδες, μὲ τὰ γε-
μάτα ἀπὸ παλληκαριά καὶ ρωμιο-
σύνη, ἡλιοκαμένα τους πρόσωπα,
πού φωτίζονται ἀπὸ τὸ πυροφάνι,
νὰ ξεκινοῦν γιὰ τ' άνοιχτά, θαρ-
ρεῖς πῶς πρόκειται ν' ἀντικρύσης
καὶ τὸν πανοῦργον Ὀδυσσεά ἀνά-
μεσά τους.

Ξαπλωμένος, κάτω ἀπὸ καμμιὰ
βελανιδιά ἔχεις τὴν ἐντύπωση, καθὼς
άγναντεύεις τὴν φύσι, ὅτι κάπου
ἐκεῖ στὸν οὐρανὸ θὰ φανῇ νὰ πετᾷ
ὁ φτεροπόδαρος Ἑρμῆς μεταφέ-
ροντας τὰ μηνύματα τῶν θεῶν.

Μέσα στὴ μαγεία τοῦ δειλινοῦ,
τὴν ὥρα πού οἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἡ-
λίου χαϊδεύουν ἀπαλὰ τὶς ἀκτὲς τοῦ
νησιοῦ, ἔχεις τὴν συναίσθησι ὅτι
μιά ἀπαλὴ μουσικὴ πλανᾶται στοὺς
αἰθέρες. Ἴσως ἐκεῖ σιμὰ παίζει ὁ ὁ-
ρατος τὴν λύρα του καὶ ψάλλει ὁ
Ὀρφεὺς μὲ πάθος γιὰ τὸν χαμὸ τῆς
λατρευτῆς του Εὐρυδίκης.

Ἀθάνατη Ἑλλάδα, ἀθάνατο Ἑλ-
ληνικὸ πνεῦμα!

ΚΩΣΤΑΣ Α. ΤΣΟΥΒΑΛΟΣ

πού μεταφέρουν ἀπὸ τὰ λιμάνια τῆς
Μεσογείου καὶ ἰδιαίτερος τῆς Ἰταλίας,
οἱ ἔμποροι. Ἴσως τὰ προνόμια πού πα-
ρέχει ὁ Σουλτάνος Ἰμπραὴμ ἀπὸ τὸ
1646 στὰ νησιά μας. Μπορεῖ ἡ ἀβε-
βαιότητα πού επικρατεῖ παντοῦ ὕστερα
ἀπὸ τὸν πόλεμο Τουρκίας καὶ Βενετίας
(1644 - 1669).

Τούτη λοιπὸν τὴν πολυτάραχη ἐπο-
χὴ — πού οἱ Τούρκοι ἀλληλοτρῶγον-
ται μὲ τοὺς Βενετσιάνους, πού οἱ φόροι
καταβάλλονται καὶ στοὺς δυο, πού διά-
χυτὴ εἶναι ἡ άγωνία γιὰ τὴν τύχη τῶν
δικῶν μας νησιῶν — ἡ καινούργια γενιά
τῆς Σίφνου ἀποφασίζει νὰ μορφωθῇ, γιὰ
νὰ χρησιμοποιεῖ τὸ μέσον αὐτὸ ἐναν-
τίον τῶν σκληρῶν κατακτητῶν.

Ἔτσι μιά μεγάλη πνευματικὴ κυψέ-
λη πού θὰ στεγάσῃ τὸ πολύβουο νη-
σιώτικο μελίσσι στοὺς κόλπους της, δη-
μιουργεῖται τὸ 1653 στὸ Μοναστήρι τοῦ
Χρυσοστόμου. Ἐνας σοφὸς καὶ χρηστός
διδάσκαλος γαλούχησε μὲ τὴν παιδεία
τον ὀλόκληρη ἐκείνη τὴ σειρά τῆς Σι-
φνιώτικης γενιᾶς στὸ φυτώριο τῆς Μο-
νῆς. Δυστυχῶς τ' ὄνομά του δὲ σώ-
θηκε πουθενά. Χάθηκε σάν τὸν σπινθή-
ρα στὴ χόβολη, πού ἐνῶ ἔλαμψε καὶ
φώτισε, ἔσβησε ἀπτότομα. Μόνον μιά πλη-
ροφορία βρέθηκε χαραγμένη σ' ἕνα μισο-
ερεπωμένο κελλί, γιὰ τοῦτον τὸν ἀνώ-
νυμο ἥρωα καὶ λέει:

«ΕΝΤΑΥΘΑ ΕΖΗΣΕ Ο ΣΟΦΟΣ ΤΟΥ
ΓΕΝΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΟΣ
ΓΑΛΟΥΧΗΣΑΣ ΕΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙ
ΚΥΡΙΟΥ ΤΟΥΣ...»

Γιὰ νὰ μπορέσῃ κανεὶς νὰ συλλάβῃ
πὸ βαθιά τὴν πνευματικὴν ἀνάτασι ἐ-
κείνης τῆς περιόδου, ὡς πληροφορηθῇ
ὅτι ... 168 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν κή-
ρυξι τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ
1821 καὶ 36 μόλις ἀπὸ τὴν ὑποδουλώσι
τῆς Σίφνου στοὺς Τούρκους, αὐτὴ ἡ
προσδευτικὴ γενιά τοῦ νησιοῦ μὲ τὴν
ἡγεσία τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας, ὀκίζε-
ται στὸ ταπεινὸ Μοναστήρι τοῦ Χρυ-
σοστόμου νὰ θυσιάσῃ γιὰ τὴν λευτε-
ριά τῆς πατρίδας.

Ἐπαναστατικὸ λοιπὸν κέντρο τὸ Μο-
ναστήρι μὲ τοὺς μαθητὲς του πανέτοι-
μους νὰ προσφέρουν τὰ πάντα γιὰ ν'
ἀποτινάξουν τὸ ξενικὸ ζυγὸ ἀπὸ πάνω
τους!

Στὸν τοῖχο ἐνὸς μικροῦ κελλιοῦ βρέ-
θηκε ὁ παρακάτω τοιμηρὸς ὄρκος τῶν
μαθητῶν. Χαραγμένος δίχως φανταχτε-
ρὰ χρώματα, χωρὶς παραπανίστιες γραμ-
μές. Συμβολικά ὅλα, μὲ κάθε δυνατὴ προ-
φύλαξι γιὰ τὸ ἑπαναστατικὸ νόημά του.
Ἀκόμα καὶ σήμερα συγκινεῖ αὐτοὺς πού
τὸν ἀντικρύζουν. Καὶ χωρὶς νὰ τὸ θῆς
ἐν γένεσι καὶ σὺ ἕνας ταπεινὸς ἱκέτης. Δέ-
γινεσαι καὶ παρακαλεῖς τὸν Μεγαλοδύναμο
ν' ἀναπαύσῃ στοὺς κόλπους του ὅλους
ἐκείνους τοὺς ἱερωμένους καὶ τοὺς μαθη-
τὲς πού ἀντέξαν καρτερικά στὰ τετρα-
κόσια χρόνια τῆς σκλαβιάς καὶ κράτησαν
γερὰ τὸν ἔθνησμό καὶ τὴν πίστι τους
στὴ θρησκεία τῶν πατέρων καὶ στὴ λευ-
τεριά τῆς πατρίδας.

Διαβάστε τώρα παιδιὰ, τί ἔγραφε ὁ
ἐπαναστατικὸς ὄρκος τῆς Σίφνου! Χα-
ράζετε καὶ σεῖς μὲ τὴν ἴδια λατρεία καὶ
πίστι στ' ἀπόβραθα τῆς καρδιάς σας τὸ

νόημά του γιὰ νὰ ἐκτελέσετε τὸ χρέος
σας ὁπότεν τὸ ἀπαιτήσουν οἱ περι-
στάσεις, μιμητὲς ἐνὸς ὑψηλοῦ φρονήμα-
τος καὶ ἐνὸς θαυμαστοῦ ἀληθινὰ παρα-
δείγματος. Αὐτὸς εἶναι ὁ ὄρκος:

ΕΝΤΑΥΘΑ ΕΖΗΣΕ Ο ΣΟΦΟΣ ΤΟΥ
ΓΕΝΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΟΣ
ΓΑΛΟΥΧΗΣΑΣ ΕΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙ
ΚΥΡΙΟΥ ΤΟΥΣ...

Καὶ ἔτσι ἀκριβῶς ἐξηγεῖται:

«Ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ σωτηρίου ἔτους
1653 τῇ εὐλογίᾳ τῆς ἐκκλησίας ὡμό-
σαμεν τὴν τῆς πατρίδος Ἐλευθερίαν».

ΑΝΤ. Γ. ΤΡΟΥΛΛΟΣ
Δῖλος 30οῦ Δημ. Σχ. Πειραιῶς

★ ★

ΜΗ ΔΙΣΤΑΣΗΣ...

Μὴ διστάσης ποτὲ σου
τὴν ἀλήθεια νὰ πῆς
ὅσο κι ἂν σοῦ κοστῇ
κι ὅσο κι ἂν πικραθῇς.

Κι ὁ Θεός, τῆς Ἀλήθειας
ἡ καθάρια πηγὴ,
μὲ χαρὰ θὰ σὲ βλέπῃ
καὶ θὰ σὲ εὐλογῇ...

ΑΘΗΝΑ-ΙΣ ΜΑΥΡΙΚΑΚΗ
Καθηγήτρια

ΜΑΞΙΜΟΣ Ο ΓΡΑΙΚΟΣ Ο ΦΩΤΙΣΤΗΣ ΤΩΝ ΡΩΣΩΝ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 2)

τὴν ἀλήθειαν καὶ τὰ γράμματα.
Ἦτο φιλόλογος καὶ ἱστορικός, θεο-
λόγος καὶ φιλόσοφος, ποιητὴς καὶ
ρήτωρ. Προσέφερε μὲ τὴν ἐργασίαν
του, τὴν ἀρετὴν του, τὴν μόρφωσίν
του, τὴν θυσίαν του καὶ τὰ μαρτύ-
ριά του ὅσα κανεὶς ἄλλος εἰς τὴν
Ρωσίαν. Καὶ νὰ φαντασθῇ κανεὶς
ὅτι ὅλα αὐτὰ ἐγένοντο ἀπὸ τὸ ἀπλό,
ἀγνὸ καὶ ταπεινὸ παιδί τῆς Ἀρ-
τῆς.

Ὅταν κανεὶς εὐρίσκει τὸν δρό-
μον του τίποτε δὲν τὸν σταματᾷ
εἰς τὴν ζωὴν. Εἰς τὸ τέλος νικά
ἡ ἀλήθεια ἔστω καὶ διὰ τῶν μαρ-
τυρίων, τῶν σιδηρῶν δεσμῶν καὶ
τῶν διώξεων.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις σεισμοπλήκτους και ένδεείς
Help to the needy

Βοήθεια εις Κοινότητας και σχολεία
Health in the Home

Ε.Ε.Σ.Ν. 9ου Δημ. Σχολ. Καλαμάτας
Juniors of 9th Elem. School Kalamata

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αγ. Γεωργίου Γρεβενών
Juniors of Elem. School St. George Grevena

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Καρωτής Διδυμοτεύχου
Juniors of Elem. School Karote Thrace

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Καλαμπάκας
Juniors of 1st Elem. School Kalambaca

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Ανατολικού Θεσ/νίκης
Juniors of Elem. School Anatolicon Macedonia

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Γαβαλούς Μεσολογγίου
Juniors of Elem. School Gavalou Messolonghi

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Λεχόβου 'Αμυνταίου
Juniors of Elem. School Lechovon Amynteon

Ε.Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Λεξουρίου
Juniors of 2nd Elem. School Lexourion

ΤΟ ΔΥΤΙΚΟΝ ΑΕΤΩΜΑ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

(Συνέχεια από την σελίδα 1)

γλυπτικόν τρόπον. Τὸ τεράστιον κεφάλι τοῦ ἐκφράζει τὴν ὑπερφυσικὴν δύναμιν τοῦ Κενταύρου.

Τὸ δυτικὸν αέτωμα εἶναι ἔργον τοῦ μαθητοῦ τοῦ Φειδίου 'Αλκαμένους. Ὡς θέμα του, ὅπως ἀναφέραμε, εἶχε τὸν ἄγωνα Λαπιθίων καὶ Κενταύρων. Ἀπὸ τὴν μυθολογίαν γνωρίζομεν, ὅτι ὁ Πειρίθους, ποῦ ἦτο βασιλεὺς τῶν Λαπιθίων, ἐκάλεσε στοὺς γάμους του τοὺς Κενταύρους, τὰ παράδοξα αὐτὰ μυθικὰ ὄντα, ποῦ ἦσαν κατὰ τὸ ἥμισυ ἵπποι καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ ἄνθρωποι, μαζί με τὸν φίλον του Θησέα, τὸν γνωστὸν ἥρωα τῆς Ἀττικῆς. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γάμου ὅμως οἱ Κένταυροι ὥρμησαν νὰ ἀρπάξουν τὴν νύμφην τοῦ Πειρίθου Δηιδάμειαν καὶ ἄλλας γυναῖκας τῶν Λαπιθίων. Οἱ Λαπίθαι τότε βοηθούμενοι ἀπὸ τὸν ἥρωα τῆς Ἀττικῆς Θησέα ἐπετέθησαν ἐναντίον των. Μιὰ φοβερὴ μάχη διεξάγεται μεταξὺ τῶν Λαπιθίων καὶ τῶν φοβερῶν Κενταύρων. Τέλος οἱ Λαπίθαι νικοῦν τοὺς Κενταύρους, ἀφοῦ προηγουμένως ἐφόνευσαν πολλοὺς ἀπ' αὐτούς.

Εἰς τὸ μέσον ἀκριβῶς τοῦ αέτωματος, κάτω δηλ. ἀπὸ τὴν ἀμβλείαν γωνία ποῦ σχηματίζεται ἀπὸ τὰς πλευράς του στέκεται μεγάλου πρεποῦ ὁ θεὸς Ἀπόλλων, ποῦ ἦτο πατὴρ τῶν δύο συμπλεκομένων γενεῶν. Τόση δὲ εἶναι ἡ τελειότης τῆς γλυπτικῆς ἀποδόσεως τοῦ Ἀπόλλωνος, ὥστε ἀφήνει ἐκπληκτον τὸν θεατὴν, ποῦ γιὰ ὥρα πολλὴ στέκεται, τὸν μελετᾷ καὶ τὸν θαυμάζει. Γεμάτος θεϊκὴ μεγαλοπρέπεια στέκεται ὁ Ἀπόλλων, ὁ θεὸς τῆς μουσικῆς καὶ τοῦ φωτός, στὸ κέντρον τοῦ δυτικοῦ αέτωματος τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς τῆς Ὀλυμπίας. Ὁ Ἀπόλλων φαίνεται πὺς παραμένει ἀόρατος ἀπὸ τοὺς ἀντιμαχομένους. Στρέφει τὴν θαυμάσια διατηρημένη κεφαλὴ του πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἐκτείνει ἀγέρωχα τὸ δεξιὸ χέρι, ἐνῶ μετὰ τὸ ἀριστερό του, καθὼς φαίνεται, θὰ κράταγε τὸ τόξον του. Ἡ σφοδρὴ μάχη διεξάγεται καὶ ἀπὸ τὴν πλευρὰς του. Ἀριστερά, κάτω ἀπὸ τὸ χέρι τὸ δεξιὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, παρουσιάζεται ἕνας Κένταυρος, ποῦ ἔχει ἀρπάξει γυναῖκα Λαπιθίδα καὶ προσπαθεῖ νὰ τὴν φορτώσῃ στὸν ὦμο του μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ δεξιοῦ ποδιοῦ του. Ὁ Κένταυρος μετὰ τὸ ἀριστερό του ἔχει

ἀρπάξει ἀπὸ τὸ στήθος τὴν Λαπιθίδα, ἡ ὁποία ἀπεγνωσμένη τὸν ἀπωθεῖ βυθίζοντάς τὰ νύχια της στὸ ρυτιδωμένον πρόσωπο τοῦ Κενταύρου. Μετὰ βλέμμα γαλήνιο τοὺς παρακολουθεῖ ὁ θεός. Τὸ περίφημον αὐτὸ θεϊκὸν κεφάλι ἐπαυξάνει τὸν θαυμασμόν τοῦ ἀρχαίου φίλου θεατοῦ τῆς γλυπτικῆς αὐτῆς συνθέσεως τοῦ δυτικοῦ αέτωματος ἀπ' τὸν ναὸ τοῦ Διὸς τῆς Ὀλυμπίας.

Ὁ Ἀπόλλων ἔχει ἐπιμελημένη κόμμωσιν ποῦ τοῦ ἀφήνει ἀκαλύπτα τὰ αὐτιά καὶ τὸν τράχηλον. Κοιτάζει ἥρεμα σὲ κάποιον ἀκαθόριστο σημεῖον, ποῦ θὰ πρέπει νὰ εὑρίσκειται κοντὰ στὰ δάκτυλα τοῦ τε-

τωμένου δεξιοῦ χεριοῦ του. Ἡ ἐκφρασις τοῦ προσώπου τοῦ Ἀπόλλωνος εἶναι δοσμένη μετὰ ἐντεχνοτρόπο ἀπὸ τὸν καλλιτέχνην τοῦ αέτωματος Ἀλκαμένη. Εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Ἀπόλλωνος διακρίνει κανεὶς τὰς ἐπιδράσεις τῆς Φειδιακῆς Τέχνης. Ἀποτελεῖ ἕνα πραγματικὸν ἔργον τέχνης μετὰ ἰδιαίτερη πνοή καὶ χάρι δοσμένο ἀπὸ τὸν δημιουργόν του.

Τὸ δυτικόν, ὅπως καὶ τ' ἀνατολικὸν αέτωμα ἀπὸ τὸν ναὸν τοῦ Διὸς, εὑρίσκονται σήμερα μετὰ καλίσθητον τρόπον τοποθετημένα μέσα στὶς εὐρύχωρες καὶ καλοφωτισμένες αἴθουσες τοῦ Μουσείου τῆς Ὀλυμπίας.

Αὐτὴ τὴν κασέτα ποῦ θὰ λάβετε ΔΩΡΕΑΝ

ἀκοῦστε τὴν 10, 20, 30 φορές—ὅσο χρειαστῇτε

γιὰ νὰ ἐπαναλάβετε ἀνετα, μετὰ τὴν ἴδια ἀψογὴ προφορά, ὅτι θ' ἀκοῦσете ἀπὸ τοὺς κορυφαίους καὶ διεθνoὺς φήμης καθηγητὰς τοῦ Linguaphone ποῦ θὰ σᾶς μιλήσουν ἀπὸ τὴν κασέτα αὐτήν. Θὰ δῆτε ἀμέσως πόσο εὐκόλως μπο-

ρεῖτε νὰ μάθετε καὶ σεῖς, χάρι στὸ Linguaphone, οἰαδήποτε γλῶσσα θελήσετε μετὰ λίγης ὥρας ἀπασχόλησι μέσα στὴν ἡμέρα, ὅποτε εὐκαιρεῖτε ΣΕΙΣ! Στείλτε μας λοιπὸν ἀμέσως τὸ κατωτέρω δελτίο γιὰ νὰ λάβετε κάθε πληροφορία.

Παρακαλῶ στείλτε μου δωρεάν καὶ χωρὶς καμμιάν ὑποχρέωσίν μου, τὸν δίσκον σας—τὴν κασέτα σας (σβήνετε τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο) καὶ τὸ εἰκονογραφημένον ἀναλυτικὸν τεύχος σας. **Η ΓΛΩΣΣΑ ΠΟΥ Μ' ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ ΕΙΝΑΙ Η.....** Ἑσωκλείω ὄρχ. 10, σὲ γραμματὸσημα γιὰ ἐξόδο.

ΟΝΟΜΑ.....

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ.....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.....

ΤΗΛ.....

Τ.Τ.....

Ἰνστιτοῦτον Linguaphone

Ἀθῆναι: Πανεπιστημίου 10-Τηλ. 617.811 Θεσσαλονίκη: Τσιμισκή 68-Τηλ. 232.370

Τώρα στὸ Ἰνστιτοῦτον Linguaphone λειτουργεῖ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ταχυρρῦθμου ὀπτικοακουστικῆς ἐκμάθησεως ΑΓΓΛΙΚΗΣ - ΓΑΛΛΙΚΗΣ. Ἐπισκεφθῆτε το. Πανεπιστημίου 10 (Ἀ' ὁδός)

Α. ΛΩΡΙ

ΠΡΟΑΣ, Ο ΔΟΥΛΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Μυθιστόρημα

Δέν ήμουνα στην 'Αθήνα παρά λίγες μόνο μέρες όταν ήρθε η γιορτή των 'Ανθεστηρίων, πού κυρίως ήταν γιορτή των παιδιών. Στ' 'Ανθεστήρια για πρώτη φορά έπαιρνα μέρος. Έμεις οι αγρότες δεν είχαμε ιδέα απ' αυτά. Βρέθηκαν στην πομπή των άμαξιτών και στο συμπόσιο μούδωσαν θέσι ζηλευτή. Μάταια ο Σπαρτιάτης Λυκίδας έλεγε χυδαίες τις απολαύσεις, τις καλοφαγίες κ' έξυμνούσε τον μέλανα ζωμό. Έμεις δεν αφήσαμε τίποτα στα σκουτέλια μας. Έπειτα κινήσαμε για τὸ πανηγύρι, πού γινότανε στὸ κέντρο τῆς πολιτείας. 'Αν καὶ βρισκόμαστε μακριά, στ' ἀφτιά μας ἔφταναν κρότοι κυμβάλων καὶ τυμπάνων, κραυγὲς ἀνθρώπων, μουκανητὰ βοδιῶν. 'Όταν φτάσαμε ἐκεῖ εἶδα πῶς πωλοῦσαν πράγματα κάθε λογγῆς: ζῶα καὶ ὑφάσματα, πῆλινα ἀγγεία, ζωγραφιές. Εἶδα ἄντρες καὶ γυναῖκες νὰ χορεύουν, παιδιά νὰ σέρνουν κατσικάκια, γριές νὰ κρατοῦνε λουλούδια καὶ ν' ἀναζητοῦν πελατεία, ἀμάξια ἀνθοστόλιστα, ἀκόμα καὶ μωρὰ πού τὰ εἶχαν φέρει οἱ μανάδες τους γιὰ νὰ μὴ λείψουν ἀπὸ τὴ γιορτή. Θάθελα νὰ χαίλια μάτια γιὰ νὰ χαρῶ ἐκεῖνο τὸ μεγάλο πανηγύρι, ἀπὸ τὸ ὅποιον οὔτε οἱ θαυματοποιοὶ ἔλειπαν, οὔτε οἱ «αὐτοκάβδαλοι», οἱ ἄνθρωποι δηλαδὴ πού αὐτοσχεδιάζαν ποιήματα καὶ φροντίζανε νὰ τ' ἀπαγγέλλουν μὲ στόμφο.

Τὴν ἄλλη μέρα παρακολούθησαμ παρέλασι προσωπιδόφορων καὶ παλιάτσων πού ἐκτελοῦσαν κωμικὲς σκηνές. Ἰδιαιτέρη ἐντύπωσι μού ἔκανε ἡ θεωρία πού πήγαινε στὸν Κεραμεϊκὸ γιὰ νὰ φέρῃ ἀπὸ κεῖ τὸ ξόανο τοῦ Διονύσου Λημναίου καθὼς κ' ἡ «Μάχη τῶν Χοῶν», πού οἱ συμποῖτες, ἀραδιασμένοι σὲ μιὰ γραμμὴ, μὲ μιὰν ὕδρια στὸ χέρι ὁ καθένας, πασχίζανε νὰ τὴν ἀδειάσουν μονορούφι. 'Όποιοι τὸ κατάφερνε πρῶτος κέρδιζε ἕνα ἀσκή γεμάτο κρασί. Ἡ τρίτη ἡμέρα ἦταν ἡμέρα πένθους. Τρώγαμε μόνο

χόρτα πού προωρίζονταν γιὰ τροφὴ τῶν νεκρῶν. Λέγαν ὅτι ἐρχόντανε τὴ νύχτα καὶ τὰ τρώγανε, κ' ἐπιθυμοῦσα νὰ ξενοχτίσω γιὰ νὰ τοὺς ἰδῶ, μὰ ἡ Γλυκέρα εἶπε πῶς αὐτὴ μου ἡ περιέργεια ἦταν ἀνόητη, καὶ μ' ἔβαλε νὰ πλαγιάσω...

6

Ἦστερα ἀπὸ πολλὲς ἐκ μέρους τοῦ παρακλήσεις, πήγα στὸ σπίτι τοῦ Εὐφορίωνος. Εἶχαμε λησμονήσει κ' οἱ δυὸ τὸ ἐπεισόδιο τοῦ χιτῶνος καὶ συνδεθῇ μὲ στενὴ φιλία. Αὐτὸ τὸ σπίτι, πού ὁ πατέρας του, ὁ ἄρχοντας Λεωκράτης, εἶχε πλουτίσει μὲ σπάνια ἀντικείμενα τέχνης, ἦτανε χτισμένο ἀπὸ τὸν περίφημο ἀρχιτέκτονα Ἰκτίνο, ἐθεωρεῖτο μάλιστα σὰν τὸ καλύτερό του. Ἀφοῦ μὲ ὑπεδέχθηκε ἐγκάρδια ὁ φίλος μου, μὲ παρουσίασε στὸν πατέρα του καὶ τὴ μητέρα του, πού λεγότανε Εὐχαρίς κ' ἦταν ὁμορφὴ πολὺ κ' εὐγενική. Ἐπειτα μὲ πήρε καὶ μὲ πήγε στὴ βιβλιοθήκη, πού ἦτανε φορτωμένη μὲ πλῆθος παπύρων καὶ περγαμινῶν ἀμύθητης ἀξίας. Ἐκεῖ μᾶς βρῆκε καὶ ὁ Μενεκράτης, πού εἶχε προσκληθῇ κ' ἔφτασε λίγο καθυστερημένος. Ἀπ' ὅλα τὰ ἔργα τέχνης πού στολίζανε τὸ θαυμάσιο μέγαρο τοῦ Λεωκράτη, ἐκεῖνο πού μού ἔκανε τὴ μεγαλύτερη ἐντύπωσι ἦταν ἕνα ἀγάλματάκι πού παρίστανε τὸν Ποσειδῶνα. Καθισμένος σὲ ἄλογο ὁ θεὸς τῆς θάλασσας, μὲ τὴν τρίαινα στὸ χέρι, πετοῦσε πάνω ἀπὸ τὰ κύματα.

— Τί θαῦμα πού εἶναι! εἶπα χωρὶς νὰ πάψω νὰ τὸ κοιτάζω.

— Ναί, ἔκανε χαμογελώντας ὁ Εὐφορίων, εἶναι καλὸ. Σέρεις εἶναι δῶρο τοῦ Φειδία στὸν παπὸ μου. Τῶξε πλάσει μὲ οἶστρο καὶ μὲ σπάνια ὕλικά. Τὰ μάτια εἶναι ἀπὸ πολὺτιμα σμαράγδια, τὰ στήθη καὶ τὰ χέρια του ἀπὸ μαργαριτάρια κ' ἡ τρίαινα ἀπὸ χρυσάφι. Οἱ αἰχμές της, ὅπως θὰ κατάλαβες, εἶναι ἀπὸ ζαφεῖρια.

— Δὲν εἶναι λοιπὸν ἐν' ἀγάλματάκι χρωματιστό, σὰν αὐτὰ πού φτιάχνει ἡ Γλυκέρα;

— Ἡ Γλυκέρα! ἐκάγχασε ὁ Μενεκράτης. Πῶς φαίνεσαι πῶς εἶσαι χωριάτης. Ἀκούς ἐκεῖ, ἕνα πανάκριβο ἄγαλμα νὰ τὸ συγκρίνης μ' ἐκεῖνα τὰ εὐτελῆ τῆς Γλυκέρας.

— Θαυμάζω τὴν ὁμορφίαν του, πιδ πολὺ ἴσως ἀπὸ σένα, ἀποκρίθηκα ζωηρά. Μὰ δὲν δίνω μεγάλη σημασία στὴν πρώτη ὕλη, ὅταν ἡ ἐργασία εἶναι ἐξαιρετική.

— Ἄς γελάσω! Τὰ πολὺτιμα πετράδια πού ἔχει αὐτὸς ὁ Ποσειδῶν, γιὰ νὰ ξέρης, κοστίζουνε μισὸ τάλαντο.

— Ὁ Πρόας ἔχει δίκιο, τὸν διέκοψε ὁ Εὐφορίων. Ὁ πατέρας μου λέει πῶς αὐτὸ τὸ ἀγάλματάκι θὰ τὸν θεωροῦσε ἐξίσου πολὺτιμο καὶ ἂν ἀκόμα ἦτανε ἀπλῶς καμωμένο ἀπὸ πέτρα ἢ ξύλο, φτάνει πού βγῆκε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Φειδία. Τὴν ἀξία του τὴν δίνει ἡ τέχνη τοῦ μεγάλου δημιουργοῦ καὶ ὄχι τὸ ὕλικο του.

Ὁ Μενεκράτης σῶπασε. Εἶχε πειραχτῇ, μὰ δὲν ἤθελε νὰ τὸ δείξῃ. Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἕνας ὑπηρέτης ζήτησε τὸν Εὐφορίωνα ἀπὸ τὴ μητέρα του. Μείναμε ἐκεῖ οἱ δυὸ μας. Ὁ Μενεκράτης, ἀνέβηκε σ' ἕνα σκαμνὶ καὶ πήρε στὰ χέρια του τὸ ἀγάλματάκι. «Τί κάνεις, φώναζε, θὰ τὸ σπάσης!» — «Θέλω νὰ σοῦ δείξω, εἶπε, πῶς ἡ τρίαινα μπορεῖ νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ χέρι.

Τὸ ἴδιο καὶ τὸ στέμμα. Κοίτα!» — «Ἄστο στὴ θέσι του. Ποιὸς σοῦδωσε τὴν ἀδεια νὰ τ' ἀγγίξης;» — «Δὲ ζήτησα κανενὸς τὴν ἀδεια...». — Πρὶν ἀποτελειῶσθαι, τὸ στέμμα τοῦφυγε ἀπὸ τὰ χέρια κ' ἔπεσε πάνω στὶς μαρμαρένιες πλάκες. «Τὰ βλέπεις;», ἔκανα κ' ἔτρεξα νὰ τὸ πιάσω. Μόλις ὁ Μενεκράτης τοποθέτησε στὴ θέσι του τὸ καλλιτέχνημα, πρόβαλε ὁ Λεωκράτης. «Τί κάνετ' ἐδῶ, παιδιά;», εἶπε καλωσυνάτα. — «Καρτεροῦμε τὸν Εὐφορίωνα», εἶπα δειλά, ἐνῶ τὰ χέρια μου τρέμανε γιὰτὶ κρατοῦσα ἀκόμα τὸ στέμμα. — «Τ' εἶν' αὐτὸ πού κρατᾷς, μικρὲ μου;». Τοῦ τὸ ἔδωσα σιωπηλός. Παίρνοντάς το ζάρωσε τὰ φρύδια. — «Πῶς βρέθηκε στὰ χέρια σου τὸ στέμμα τοῦ Ποσειδῶνος;» ρώτησε. Στράφηκα καὶ κοιτάξα τὸν Μενεκράτη, θαρρώντας ὅτι θάδινε τὴν ἀπάντησι. Αὐτὸς ὁμως ἔκανε τὸν ἀδιάφορο. Ὁ Λεωκράτης, ἀφοῦ τοποθέτησε τὸ στέμμα στὴ θέσι του, μού εἶπε αὐστηρά: «Σὲ κανένα δὲν ἐπιτρέπω ν' ἀγγίξῃ τὸν Ποσειδῶνα μου. Ἐσύ, σὰ νεοφερμένος, δὲν τὸ ἤξερες. Ἀλλὰ μάθε το γιὰ τὸ μέλλον: ὅ,τι πλάσανε τὰ χέρια τοῦ Φειδία δὲν πρέπει νὰ βεβηλώνεται...». Εἶχα γίνει κατάκκῳινος ἀπὸ ἀγανάκτησι, μ' ἐξώρριζε ἡ ἐνοχὴ σιωπῇ τοῦ Μενεκράτη. Ὁ πατέρας τοῦ Εὐφορίωνος χάρειψε τὸν ὄμο μου καὶ εἶπε χαμογελώντας: «Μίλησα ἔτσι γιὰτὶ αὐτὸ τὸ καλλιτέχνημα εἶναι γιὰ μένα τὸ πιὸ πολὺτιμο ἀπ' ὅσα ἔχω». Σὲ λίγο ἦρθε ὁ φίλος μου καὶ βγήκαμε ἔξω κ' οἱ τρεῖς. Τότε λύθηκε ἡ γλώσσα μου: «Ἀνδρε» φώναξα στὸ Μενεκράτη χτυπώντας τον δυνατὰ στὸ πλευρό, «παλιοψεύτη!». — «Ψεύτης ἐγώ; ἀποκρίθηκε κυνικά. Σὺ εἶσαι ψεύτης καὶ ἄδικα μὲ κατηγορεῖς». — «Δὲν εἶπες ψέματα, ἀφοῦ τὸ βούλωσες, ἀφῆνοντάς νὰ πιστέψῃ πῶς ἐγὼ ἔφταιγα;» εἶπα φουρισμένος. Καὶ τοῦδωσα μιὰ γερὴ κλωτσιὰ πού τὸν ἔκανε νὰ τριβῇ τὸ γόνατό του καὶ νὰ κλαψουρίζῃ. «Ἄντε, λοιπὸν, δῶσε μου πίσω τὴν κλωτσιά!», φώναξα. — «Ἄς μὴν εἶχα στραμπουλίζει τὸ πόδι μου στὸ γυμναστήριο καὶ θάβλεπες», ἔκανε θυμωμένος. — «Αὐτὸ δὲ σὲ δυσκόλεψε ν' ἀνέβης στὸ σκαμνὶ, ἄνδρε. Φεύγα ἀπὸ μπροστά μου...». Ὡστόσο δὲν τόλμησε νὰ μετρηθῇ μὲ μένα, καθὼς ἐπιθυμοῦσα. Μᾶς γύρισε τίς πλάτες κ' ἔφυγε...

7

Μιὰ μέρα τὸ θαυμάσιο ἀγάλματάκι, πού στὸ μέγαρο τοῦ Λεωκράτους τὸ θεωροῦσαν σὰν παλλάδιό τους, χάθηκε. Ἀνάστατος ὁ πατέρας τοῦ Εὐφορίωνος, ἔταξε πολὺ μεγάλη ἀμοιβή σ' ὅποιον θὰ μποροῦσε νὰ βρῇ τὸν κλέφτη. Ὁ φίλος μου, μιλώντας γιὰ τὴν κλοπὴ, εἶπε πῶς αὐτὸ πού τὸν παραξένευε ἦταν τ' ὅτι δὲν καταλάβαινε τί θὰ ἔκανε ὁ κλέφτης τὸν πολὺτιμο Ποσειδῶνα. Νὰ τὸν πουλήσῃ ἦταν ἀδύνατον, ἦταν πασίγνωστος. Πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες προσέφερε ἕνας Ἀσιάτης σατράπης στὸν πατέρα του πολὺ χρυσάφι, ἐπειδὴ εἶχε ἀκούσει νὰ λένε γι' αὐτὸν τόσα καὶ τόσα. — «Μπορεῖ νὰ τὸν ἔχει κλέψῃ κάποιος ἄλλος. — «Σὺ, Μενεκράτη, δὲ μιλάς, ρώτησε κάποιος μαθητῆς, δὲν ὑποπτεύεσαι κανέναν; Ὁ πατέρας σου καὶ σὺ πού τόσο σύνδεσμο ἔχετε μὲ τὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Λεωκράτη, εἰσαστε σὲ θέσι νὰ κρίνετε καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον». — Αὐτὸς, πειραγμένος, ἀποκρίθη-

κε: «Δὲν ξέρουμε τί γίνεται ἐκεῖ, δὲν ξαναπατάμε πιά...». Πρόσεξα πῶς τὸ πρόσωπό του φανέρωνε κακεντρέχεια.

8

Μιὰ μέρα πήγαμε μὲ τὴν ἀσθενικὴ καλλιτέχνηδα Γλυκέρα περίπατο. Σταματώντας σ' ἕνα δρόμο πού ἦταν κοντὰ στὴν Ἀκρόπολι, μού ἔδειξε τὸ μνημεῖο τοῦ Λυσικράτους καὶ μού εἶπε πῶς σ' αὐτὸ ἔχει ἐφαρμοσθῇ γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Κορινθιακὸς ρυθμός. — «Ἐχει στηθῇ γιὰ νὰ τιμηθῇ ὁ χορηγός, πού ὁ θιασὸς του εἶχε νικήσει σὲ μιὰ πανήγυρι», μού ἐξήγησε. Προχωρήσαμε, φτάσαμε ὡς τίς ὀχθες τοῦ Κηφισοῦ. Ἐαφνικὰ πρόσεξα πῶς μᾶς ἀκολουθοῦσε ἕνα μικρὸ ζῳάκι. — «Ὁ γάτος σου!», εἶπα. — «Πῶς εἶναι δυνατόν; Εἶχα τὴν ἐντύπωσι ὅτι τὸν εἶχα κλειδώσει». — «Σὲ παίρνει ἀπὸ πίσω, ὅταν βγαίνης ἔξω;». — «Ναί, ἅμα δὲν πηγαίνω μακριὰ τὸν ἀφήνω νὰ μὲ ἀκολουθῇ. Μὰ σήμερα, πού εἶχαμε σκοπὸ νὰ κάνουμε μεγάλο γῦρο, δὲν ἤθελα νάρθῃ...». Σίμωσε ὁ γάτος χαρούμενος, κ' ἐμεῖς συνεχίσαμε τὸν περίπατό μας. Σεργιανίσαμε σὲ δρομάκια ἀνθισμένα, χαρήκαμε κήπους γεμάτους ἀπὸ δέντρα καὶ ἄνθη τροφαντά, κ' ἐνθουσιασμένοι, καθίσαμε στὸν ἴσκιον ἐνὸς αἰωνόβιου πλατάνου. Ἦταν ἀπόλαυσι ἐξαιρετικὴ τὸ ἀντίκρουσμα τοῦ ἄττικοῦ κάμπου καὶ τῆς μακρινῆς θάλασσας, πού ἀκτινοβολοῦσε λὲς κ' ἦτανε γεμάτη ἀπὸ πολὺτιμους λίθους. Ὁ ἥλιος, πού βασιλεψε, τῆς σκόρπιζε κόκκινα ροδοπέταλα. Ἐαφνικὰ ξέσπασε καταιγίδα. Ὑστερα ἀπὸ συχνὰ μπουμπουνητὰ ἄρχισε νὰ βρέχῃ. Πῆρα ἀπὸ τὸ χέρι τὴ Γλυκέρα καὶ τὴν τράβηξα τρέχοντας μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ βρίσκαμε κανένα καταφύγιο. Εἶχε μουσκέψει, καὶ ὥστόσο μὲ σταμάτησε λέγοντας: — «Ὁ γάτος; πού εἶναι ὁ γάτος;» — «Δὲν ξέρω...», εἶπα σαστισμένος. — «Πρέπει νὰ τὸν βροῦμε», ἔκανε ἀποφασιστικά. — «Ἄσε, θὰ πάω μόνος μου». — «Ὅχι, θὰ πάμε μαζὶ», τόνισε. Ἐαναγυρίσαμε, φτάσαμε ὡς τὸν πλατάνο, μὰ δὲν τὸν βρήκαμε. Ἡ Γλυκέρα εἶχε ἀπελπιστῇ, στέναζε, δάκρυζε... — «Ἡσύχασε, θάχῃ γυρίσει στὸ σπίτι», ἔκανα. — «Ναί, μπορεῖ. Θὰ προαισθάνθηκε ἴσως τὴν καταιγίδα. Πάμε γρήγορα νὰ ἰδοῦμε...».

Μὰ δὲν ἦταν ἐκεῖ τὸ γατί. Ἡ Γλυκέρα ἤθελε νὰ τ' ἀναζητήσῃ στὴ γειτονιά, ἀλλὰ αὐτὸ ἦταν ἀδύνατον: εἶχε ἐξαντληθῇ ἀπὸ τὴν κούρασι, ἡ ὑγεία της εἶχε κλονισθῇ. Ἡ Ἀγάριστη δυνάμωσε στὸ τζάκι τὴ φωτιά, καὶ ἀφοῦ τῆς φόρεσε στεγνὰ ρούχα τὴν ἔβαλε νὰ ξαπλώσῃ. Ἐγὼ πήγα στὸ δωμάτιό μου καὶ προσπάθησα ν' ἀφοσιωθῶ στὴ μελέτη. Τοῦ κάκου! Ὁ νοῦς μου ἦτανε στὴ δύστυχη, ἀσθενικὴ καλλιτέχνηδα, πού σὰ νὰ μὴν τὴν ἔφταναν τ' ἄλλα τῆς βάσανα, εἶχε τώρα καὶ τὴ στενοχώρια γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ ἀγαπημένου της γάτου, τοῦ Μελάνιου. Ἡ γιὰ ἦρθε μέσα σὲ λίγο καὶ μού εἶπε: «Τὴν ἐπότησα μ' ἕνα ζεστὸ πού ἔκανα ἀπὸ φυτὰ τοῦ βουνοῦ, φύλαξα μιὰ κούπα καὶ γιὰ σένα, παιδί μου. Πολὺ φοβοῦμαι πῶς τῆς ἔκανε μεγάλο κακὸ ὁ περίπατος». Δέχθηκα τὸ ζεστὸ, τὴν εὐχαρίστησα, καὶ ὅταν ἔμεινα μόνος ἔπεσα σὲ σκέψεις σκοτεινές... Ἡ κατάστασι τῆς Γλυκέρας μὲ ἀνησυχοῦσε τρομερά.

Διασκευὴ Σ.Π.

(Συνεχίζεται)

Σχῆς. Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΑΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
Γραφεία Συντάξεως: Λυκαβηττού 1 - Τηλ. 613.571

Α' Περίοδος 1924-1941 — Β' Περίοδος Έτος 31ον — ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1976 - ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 5

Διευθύνουσα Έπιτροπή του Περιοδικού

Π. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ, ΙΩΑΝ. ΚΙΤΣΑΡΑΣ, Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΤΣΑΚΡΗΣ, ΧΡΙΣΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Σύμβουλος διά την έποπτείαν της ύλης: ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθύνσεις συμφώνως Ν.Δ. 346/69 άρθρον 9: Διεύθυνσις Περιοδικού: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Δώρα δ' Ίστρια 22
Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΡΙΦΩΝ ΤΣΟΥΚΑΣ Πανσανίου 10

Τμή Φύλλου Δρχ. 5 — Έτησία συνδρομή: Έσωτ. Δρχ. 50 (διά τὰ Σχολεία δρχ. 40) — Έξωτ. £ 1 ή \$ 3

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρκαλοῦμεν θερμῶς: α) Τούς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλονται ἀπροσώπως Ε.Ε.Σ.Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Γ. ΑΘΑΝΑΣ: Ἀκαδημαϊκός
Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Καθηγητὴς τῆς
Παντείου Ἀν. Σχ. Ἐπιστημῶν
Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ἀκαδη-
μαϊκός
Β. ΚΟΥΡΙΑΣ: Καθηγητὴς Πανεπιστη-
μίου Ἀθηνῶν
Θ. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ: Γεν. Διευθυντὴς
Υπουργ. Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν

ΟΡ. ΛΟΥΡΙΑΝΣ: Ὁμότ. Καθηγητὴς
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Θ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ - ΔΙΟΜΗΔΗΣ: Ἐθνι-
κὸν Ἀριστεῖον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ἀκαδημαϊ-
κός
Ι. ΧΑΡΑΜΗΣ: Ἀκαδημαϊκός
ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ: Ἀκαδημαϊκός

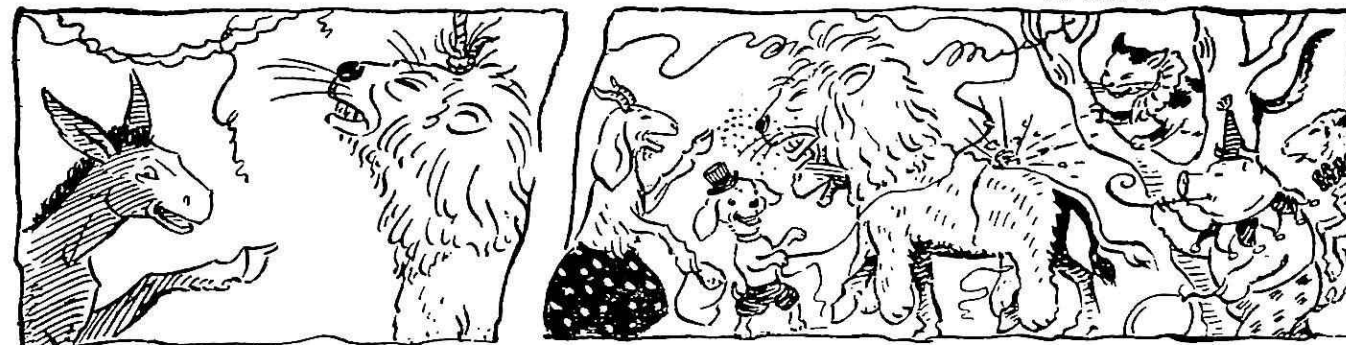
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

CONTENTS

Σελίς	Page
Α. Π. ΒΑΡΒΑΡΡΗΓΟΥ: Τὸ δυτικὸν ἀέτωμα τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς τῆς Ὀλυμπίας	1
Α. ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Μάξιμος ὁ Γραικός, ὁ φωτιστὴς τῶν Ρώσων	2
ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ: Ἀστρονομικά	3
ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ: Ἐνας δρόμος	4
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ποίημα	4
ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ: Στοχευώδης καλαισθησία	5
Μ. ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΥ: Τὸ βοτάνι τῆς ἀθανασίας	6
Ν. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ: Τὰ θηρία τῆς θάλασσης	7
Θ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ: Τὸ ἄχι τοῦ ναυκλήρου	9
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Τὸ παράξενο ἀφιέρωμα	10
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ, Σ. ΜΕΝΑΡΔΟΥ, Ν. ΤΟΥ- ΤΟΥΝΤΖΑΚΗ, Α. ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ: Ποιήματα	12
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Πατριωτικοὶ στίχοι τοῦ Γ. Σουρῆ	13
Γ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ: Ἡ Σιναϊτικὴ Μονὴ τῆς Ἀγίας Αἰ- κατερίνης	14
Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ: Ἡ ὁρησκευτικότης	15
Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ: Ἡ ἱστορία τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰκονο- γραφημένη	16
Α. ΒΑΡΕΛΛΑ: Φλουρί Κωνσταντινῆτο	18
Σ. ΓΡΑΝΙΤΣΑ: Τὸ κουνάβι	19
Α. ΜΕΤΑΞΑ: Τὸ καρναβάλι	20
ΙΑΤΡΟΥ: Ἡ ὑγεία	21
Α. Β.: Γράμματα στοὺς μικροὺς Ἐρυθροσταυρίτες	21
ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Ε. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.	22-24
Δ. ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ: Ψυχοεπαιδευτικὰ θέματα	25
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	26-27
ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.	28
Α. ΛΩΡΙ: Πρόας, ὁ δούλος Ἡεδαγωγὸς Μυθιστόρημα ΣΤΙΧΟΙ — ΜΟΥΣΙΚΗ στὰ ἐσωφύλλα	30
Α. Ρ. ΒΑΡΒΑΡΡΙΓΟΣ: The West Pediment of Zeus Temple in Olympia	1
Α. Ι. ΔΕΛΙΚΟΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Maximos Grekos	2
COLLABORATOR: Astronomy	3
COSTIS PALAMAS: A Road	4
TH. F. CONSTANTINOU: Poem	4
PAVLOS NIRVANAS: The Elementary Elegance	5
M. NIKITROPOULOU: The Herb of Immortality	6
N. DIMITROKALLIS: The Monsters of the Sea	7
TH. POTAMIANOS: The Boatswain's Wrath	9
S. PANAGIOTOPOULOS: The Strange Offering	10
M. STASINOPOULOS, S. MENARDOS, N. TOU- TOUNTZAKIS, A. EFTALITIS: Poems	12
A. KARANTONIS: Souris Patriotic Verses	13
G. MOUSTAKIS: The Sinaitic Monastery of Saint Katherine	14
K. CONSTANTINIDIS: Religiousness	15
M. PROTOGERIDIS: The Illustrated History of the H.R.C.	16
A. VARELLA: Constantinato Coin (a Gold Coin)	18
S. GRANITSAS: The Marten	19
A. METAXA: Carnival	20
DOCTOR X: Health	21
A. B.: Letters to Little Juniors	21
H.R.C. and H.J.R.C.: Movement-Activities	22-24
D. MAGRIOTIS: Psychoeducational Subjects	25
READERS' COLLABORATION:	26-27
FROM H.R.C. JUNIORS ACTIVITIES	28
A. LAURIE: Proas, the Slave Educator	30
Verses - Music Inner Covers	

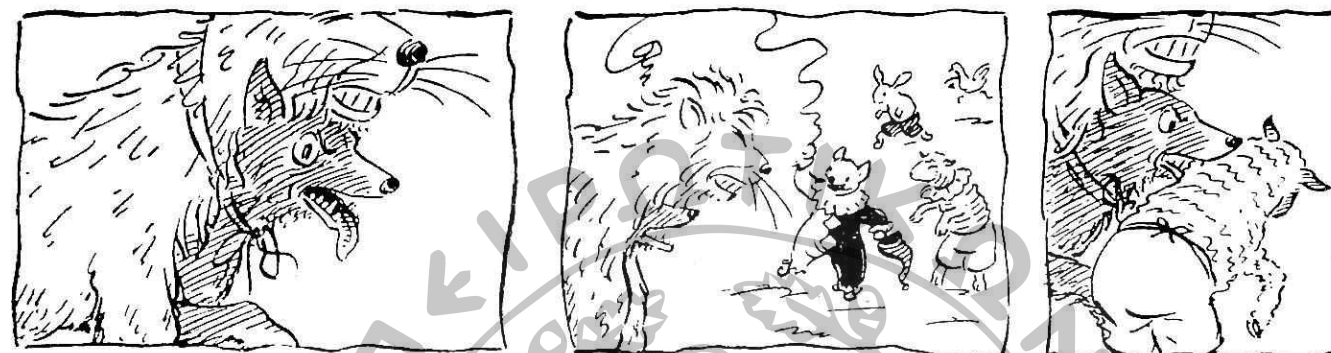
ΣΤΗΣ ΑΠΟΚΡΙΑΣ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΡΟ

Τοῦ ἐκλιπόντος συνεργάτου μας
Α. ΒΩΤΤΗ

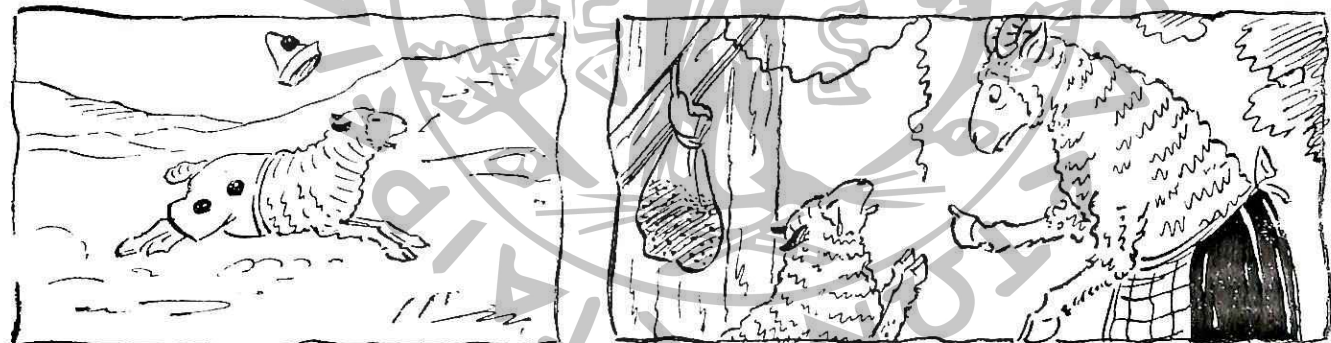
Ἀπ' τοῦ Αἰσώπου τὸν καιρὸ σὲ κάθε καρναβάλι,
ὁ γαῖδαρος ἐφρόντιζε ἀπάνω του νὰ βάλῃ
σὰν τότε μία λεοντὴ κι ἔτσι μασκαρεμένος
τριγύριζε μέσ' στὸ χωριὸ κι ἦταν εὐτυχισμένος.

Τὰ ζῶα τῶξεραν αὐτό. Ἦταν χαριτωμένο
γλεντάκι ἀποκρηάτικο, παλλό, συνηθισμένο,
καὶ σερπαντίνες, κομφετι ἄράδα τοῦ πετούσανε,
αὐτὸς ἐχοροπήδαγε κι ὅλοι μαζί γελοῦσανε.

Ἄλλ' ὁ κύρ' λύκος τῶμαθε. Κι ἔτσι γιὰ νὰ γιορτάσῃ
μιά μέρα ἀπόκρια σωστὴ καὶ νὰ καλοχορτάσῃ,
βρίσκει κι αὐτὸς μιά λεοντὴ, τὴ βάζει τραγουδώντας,
καὶ τρέχει ἀπ' ὅξω ἀπ' τὸ χωριὸ τρελλὰ χοροπηδώντας.

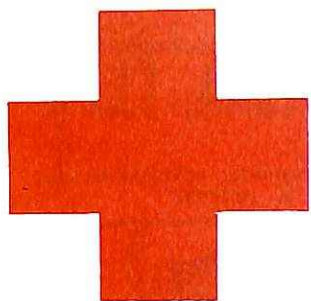
Πέντ' ἐξὶ ζῶα ἀπὸ μακριὰ μόλις τὸν ἀντικρύζουνε.
ἀμέσως «νά, ὁ γαῖδαρος χορεύει» ξεφωνίζουνε
καὶ τὸν ζυγώνουν. Ἄλλ' αὐτὸς τὸ στόμα του ἀνοίγει
ὀρμᾷ, τσακώνει ἓνα ἄρνι καὶ ὅπου φύγῃ-φύγῃ.

Τ' ἄλλα μὲ τρόμο σκόρπισαν. Κι ἓνα μικρὸ ἄρνάκι,
σὰν ψάρι τρέμοντας, γυρνᾷ στὴ στάνη του μὲ φόρα
κι ὅλα τὰ λέει στὴ μά' α του. Κι αὐτὴ: -Κουτὸ παιδάκι,
ἀπὸ μιά τρίχα σώθηκες. Ἀλλιῶς ποῦ θάσουν τώρα...

Σοῦ τάχω πῇ καὶ ἄλλοτε, σὺ ὅμως... πέρα βρέχει.
Μὰ τώρα πρόσεξε καλὰ τί θὰ σοῦ πῶ ἡ καυμένη.
Δὲν εἶναι πάντα γαῖδαρος μιά λεοντὴ ὅποιος ἔχει.
Κεῖ πού προσμένεις γαῖδαρο, μπροστά σου λύκος βγαίνει.

ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ: Εἶναι ἀντίγραφο ἐλαιογραφίας τοῦ φημισμένου ζωγράφου ΘΕΟΔΩΡΟΥ
ΡΑΛΛΗ (1852-1909). Ἀπόκειται στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη.

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Η ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

«ΜΙΑ ΒΑΡΚΑ ΣΤΟ ΚΥΜΑ»

Έλαιογραφία τῆς καλλιτέχνιδος ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΟΥ - ΚΟΡΑ-
ΚΙΑΝΙΤΗ, πού ἐβραβεύθη μέ ἀργυροῦν μετάλλιον εἰς τὸν Διεθνή Διαγω-
νισμόν τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας LUTÈCE.